

Udskriftsdato: 25. december 2025

VEJ nr 10326 af 18/12/2017 (Gældende)

Vejledning om støtte til køb af bil og individuel befordring

Ministerium: Social- og Boligministeriet

Journalnummer: Børne- og Socialmin., j.nr. 2017-5608

Senere ændringer til forskriften

VEJ nr 7 af 15/02/2011

Vejledning om støtte til køb af bil og individuel befordring

Afsnit I: Støtte til køb af bil efter servicelovens § 114

- Kapitel 1: Lovgrundlag
- Kapitel 2: Generelt om reglerne
- Kapitel 3: Vejledning af borgeren og oplysning af sagen
- Kapitel 4: Udmåling af støtten
- Kapitel 5: Afgiftsfritagelse
- Kapitel 6: Genbevilling af bil
- Kapitel 7: Salgsprovenuets betydning ved lån til udskiftning
- Kapitel 8: Særlige indretninger
- Kapitel 9: Genbevilling af automatisk transmission
- Kapitel 10: Tilskud til kørekort
- Kapitel 11: Vilkår for støtte
- Kapitel 12: Afvikling af støtte
- Kapitel 13: Henstand og eftergivelse
- Kapitel 14: Støtte til bil, der medtages fra eller til udlandet
- Kapitel 15: Regulering

Afsnit II: Støtte til individuel befordring efter servicelovens § 117

- Kapitel 16: Støtte til individuel befordring

Indledning

I denne vejledning om støtte til køb af bil og individuel befordring uddybes reglerne i § 114 i lov om social service (herefter serviceloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 988 af 17. august 2017, og bekendtgørelse nr. 1252 af 20. november 2017 om støtte til køb af bil efter serviceloven (herefter bilbekendtgørelsen) samt bestemmelsen i servicelovens § 117 om støtte til individuel befordring.

Vejledningen afløser afsnit nr. II om støtte til bil efter servicelovens § 114 samt afsnit nr. III om støtte til individuel befordring efter servicelovens § 117 i vejledning nr. 7 af 15. februar 2011 om hjælpemidler, biler, boligindretning mv. (Vejledning nr. 6 til serviceloven) med senere ændringer. Vejledningen er ændret som følge af den politiske aftale af 4. november 2016 om revision af servicelovens voksenbestemmelser og indeholder derudover dels en videreførelse og opdatering af de relevante dele af de hidtidige vejledninger på området.

Det bemærkes, at reglerne i bekendtgørelse nr. 1252 af 20. november 2017 (bilbekendtgørelsen) alene finder anvendelse for ansøgninger, der er indgivet til kommunalbestyrelsen den 1. januar 2018 eller senere. Ansøgninger, der er indgivet før dette tidspunkt, behandles efter de hidtil gældende regler. Det betyder, at biler, som er bevilget på baggrund af en ansøgning, som er indgivet før 1. januar 2018, er omfattet af reglerne i bekendtgørelse nr. 719 af 19. juni 2013. Ansøgninger om genbevilling, førtidig udskiftning samt tilskud til særlige indretninger, herunder hjælp til reparation, udskiftning og afmontering heraf, i relation til disse biler skal således også behandles efter reglerne i bekendtgørelse nr. 719 af 19. juni 2013.

Mange vejledninger på det sociale område er ved at blive opdateret og udstedt på ny. Disse nye vejledninger forventes offentliggjort inden den 1. januar 2018. Når der i denne vejledning henvises til de vejledninger, der er ved at blive opdateret, henvises der alene til de kommende nye vejledningers titel.

Det er vigtigt at være opmærksom på, om der efter offentliggørelsen af denne vejledning er sket ændringer af eksempelvis lovgivning og Ankestyrelsens praksis, eller om Ankestyrelsen har truffet nye principafgørelser, der endnu ikke fremgår af vejledningen. Ankestyrelsens principafgørelser findes på www.ast.dk og på www.retsinformation.dk.

Det er muligt at se, om der er sket ændringer af lovgivningen, kommet nye vejledninger m.v. på www.retsinformation.dk.

I forhold til vejledning og spørgsmål vedrørende servicelovens regler er det som udgangspunkt kommunerne, der yder vejledning over for borgerne.

Ankestyrelsen vejleder kommunernes medarbejdere (skriftlig og mundtligt) om lovgivning under Børne- og Socialministeriets ressort på områder, hvor der er klageadgang til Ankestyrelsen. Undtaget herfra er vejledning om ny lovgivning, hvor Børne- og Socialministeriet i de første 3 måneder efter en ny lovs ikrafttræden har vejledningspligten over for kommunerne. Der henvises til Ankestyrelsens juridiske hotline på <https://ast.dk/om-ankestyrelsen/juridisk-hotline> og til Ankestyrelsen i øvrigt.

Afsnit I

Støtte til køb af bil efter servicelovens § 114

Kapitel 1

Lovgrundlag

1. Retsgrundlaget for dette afsnit er servicelovens § 114.

I afsnittet er der endvidere ud over de i indledningsafsnittet nævnte love m.v. henvisninger til:

- Lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (herefter retssikkerhedsloven), jf. [lovbekendtgørelse nr. 1096 af 13. september 2017](#)
- Færdselsloven, jf. [lovbekendtgørelse nr. 38 af 5. januar 2017](#)
- Lov om indkomstskat for personer m.v. (herefter personskatteloven), jf. [lovbekendtgørelse nr. 1163 af 8. oktober 2015](#)
- Lov om vægtafgift af motorkøretøjer m.v. (herefter vægtafgiftsloven), jf. [lovbekendtgørelse nr. 1071 af 7. september 2017](#)
- Lov om afgift efter brændstofforbrug m.v. for visse person- og varebiler (herefter brændstofforbrugsafgiftsloven), jf. [lovbekendtgørelse nr. 1031 af 23. august 2017](#)
- Lov om registreringsafgift af motorkøretøjer m.v. (herefter registreringsafgiftsloven), jf. [lovbekendtgørelse nr. 1062 af 7. september 2017](#)

Kapitel 2

Generelt om reglerne

Serviceloven

§ 114. Kommunalbestyrelsen skal yde støtte til køb af bil til personer med en varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, der i væsentlig grad

- 1) vanskeliggør muligheden for at opnå eller fastholde et arbejde uden brug af bil,
- 2) vanskeliggør muligheden for at gennemføre en uddannelse uden brug af bil eller
- 3) forringer evnen til at færdes, i tilfælde hvor personen har aktiviteter uden for hjemmet, som medfører et betydeligt behov for kørsel med bil.

Stk. 2. Støtten efter stk. 1 ydes som et rentefrit lån inden for en ramme på 187.000 kr.

Stk. 3. Hvis prisen på den billigst egnede bil overstiger den fastsatte låneramme på 187.000 kr., ydes et rente- og afdragsfrit lån til betaling af forskellen mellem den fastsatte låneramme på 187.000 kr. og prisen på den billigst egnede bil.

Stk. 4. Børne- og socialministeren fastsætter i en bekendtgørelse regler om

- 1) betingelserne for at opnå støtte efter stk. 1 og 3 og om vilkårene for støtte, herunder regler om personkredsen, som er berettiget til at opnå støtte,
- 2) fremgangsmåden i forbindelse med afprøvning og valg af bil, herunder om private aktørers deltagelse heri,
- 3) tilbagebetaling af lån og indkomstgrundlaget for tilbagebetalingen og om henstand med tilbagebetaling og eftergivelse af lån til bil som følge af manglende betalingsevne og som følge af frakendelse i forbindelse med ændringer i den fysiske eller psykiske funktionsevne eller forhold, der knytter sig dertil,
- 4) adgangen til at modtage støtte til udskiftning af en bil, hvortil der er ydet støtte, jf. stk. 1-3, herunder regler om fremgangsmåden i forbindelse med genbevilling af støtte til køb af bil og om anvendelse af provenu ved afhændelse af en bil, der tidligere er ydet støtte til, herunder i forbindelse med genbevilling af støtte til køb af en bil,
- 5) støtte til nødvendig indretning m.v., herunder i hvilket omfang ansøgeren selv skal betale en del af udgiften til indretningen,
- 6) i hvilket omfang der kan ydes tilskud til betaling af køreundervisning m.v.,
- 7) støtte til personer, der ved indrejse her i landet medbringer en bil, og
- 8) i hvilket omfang et barn eller en ung under 18 år, som er omfattet af personkredsen, jf. stk. 1, og som anbringes uden for hjemmet efter § 52, stk. 3, nr. 7, kan bevare støtte til køb af bil eller få bevilget støtte til køb af bil.

2. Der skal efter servicelovens § 114, stk. 1, ydes støtte til køb af bil til borgere med varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, der i væsentlig grad vanskeliggør muligheden for at færdes uden brug af bil.

Derudover er det et krav, at borgeren har et kørselsbehov af et vist omfang. Kørselsbehovet vurderes ud fra tre forskellige bedømmelsesgrundlag:

- Hvis funktionsnedsættelsen i væsentlig grad vanskeliggør muligheden for at opnå eller fastholde et arbejde uden brug af bil.

- Hvis funktionsnedsættelsen i væsentlig grad vanskeliggør muligheden for at gennemføre en uddannelse uden brug af bil.
- Hvis funktionsnedsættelsen i væsentlig grad forringer evnen til at færdes, og borgeren samtidig har aktiviteter uden for hjemmet, som medfører et betydeligt behov for kørsel med bil.

Helbreds-, erhvervs-, uddannelses- og aktivitetsbetingelser for støtte til køb af bil

Bilbekendtgørelsen

§ 1. Efter § 114, stk. 1, i lov om social service, skal kommunalbestyrelsen yde støtte til køb af bil til personer med en varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, der i væsentlig grad

- 1) vanskeliggør muligheden for at opnå eller fastholde et arbejde uden brug af bil,
- 2) vanskeliggør muligheden for at gennemføre en uddannelse uden brug af bil, eller
- 3) forringer evnen til at færdes, i tilfælde hvor personen har aktiviteter uden for hjemmet, som medfører et betydeligt behov for kørsel med bil.

Stk. 2. I vurderingen af, om der er tale om en varigt nedsat funktionsevne, indgår:

- 1) at der ikke inden for en overskuelig fremtid vil være udsigt til bedring af de helbredsmæssige forhold, og
- 2) at der i lang tid fremover vil være et behov for at afhjælpe følgerne af den nedsatte funktionsevne.

Bilbekendtgørelsen

§ 2. Støtte til køb af bil ydes på grundlag af en samlet vurdering af ansøgerens helbredsmæssige og sociale forhold samt ansøgerens manglende evne til at færdes, jf. stk. 2 og 3. I vurderingen indgår også oplysninger om ansøgerens daglige kørselsbehov, og en vurdering af om støtte til køb af bil i væsentlig grad vil gøre ansøgeren selvhjulp.

Stk. 2. I vurderingen af ansøgerens helbredsmæssige forhold, jf. stk. 1, skal der lægges vægt på de objektive lægelige fund, lægelige udtalelser, oplysninger om lidelsens udvikling og forværring inden for en overskuelig tid, ansøgerens evne til at færdes, herunder gangdistance og anden form for nedsat mobilitet, og om der foreligger et særligt skånebehov.

Stk. 3. I vurderingen af ansøgerens sociale forhold, jf. stk. 1, skal der lægges særlig vægt på ansøgerens samlede situation, herunder elementer i ansøgerens familie-, erhvervs- og uddannelsesmæssige forhold, der har betydning for ansøgerens funktionsnedsættelse og dens betydning for ansøgerens daglige kørselsbehov.

Stk. 4. I vurderingen af ansøgerens daglige kørselsbehov, jf. stk. 1 og 3, og § 1, stk. 1, skal der lægges vægt på, at kørselsbehovet har et sådant omfang, at bevilling af bil i væsentlig grad kompenserer for ansøgerens nedsatte funktionsevne. Ansøgeren skal have aktiviteter uden for hjemmet, som medfører et betydeligt behov for kørsel med bil. Aktivitetsniveauet skal som udgangspunkt svare til, hvad der er sædvanligt for en jævnaldrende person uden funktionsnedsættelse med en i øvrigt tilsvarende livssituation.

Stk. 5. I vurderingen af, om ansøgeren bliver selvhjulp i væsentlig grad ved bevilling af bil, jf. stk. 1, skal der, hvis ansøgeren ikke selv kan føre bilen, lægges vægt på, at ansøgeren har en anden person til at køre for sig, f.eks. ægtefælle, samlever, chauffør m.v. og at denne er til rådighed i et sådant omfang, at det samlede daglige kørselsbehov kan dækkes herved.

Formål

3. Formålet med at yde støtte til bil er at tilgodese et kørselsbehov hos borgere, som på grund af en varigt nedsat funktionsevne ikke eller kun med betydelig vanskelighed kan fungere i den daglige tilværelse uden brug af bil.

Støtte til køb af bil skal medvirke til, at den enkelte med udgangspunkt i sin konkrete situation kan tilrettelægge en så selvstændig og aktiv tilværelse, som det er tilfældet for andre uden funktionsnedsættelse på samme alder og i samme livssituation.

Støtte til køb af bil skal samtidig medvirke til, at borgere med varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne kan opnå eller fastholde tilknytning til arbejdsmarkedet og skaffe sig et væsentligt bidrag til forsørgelsen.

Støtte til køb af bil skal ligeledes medvirke til, at borgere med varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne kan gennemføre en uddannelse, der sigter mod fremtidige arbejds- og indtægtsmuligheder.

Endelig skal støtte til køb af bil medvirke til, at borgere, som ikke har tilknytning til arbejdsmarkedet, og som ikke er under uddannelse, kan opretholde aktiviteter uden for hjemmet af et sådant omfang, at de medfører et betydeligt behov for kørsel med bil.

Med ”aktiviteter uden for hjemmet, som medfører et betydeligt behov for kørsel med bil” menes konkrete aktiviteter af et sådant omfang, at det svarer til, hvad der er sædvanligt for en jævnaldrende borger uden funktionsnedsættelse og med en i øvrigt tilsvarende livssituation. Omfanget af aktiviteter skal desuden sammenholdes med den konstaterede funktionsnedsættelse, hvor det afgørende er, at der reelt bliver tale om en væsentlig lettelse i den daglige tilværelse.

Borgerens økonomiske forhold

4. Borgerens økonomiske forhold eller forsørgelsesgrundlag har ikke betydning for, om der kan ydes støtte til køb af bil eller for lånets størrelse. Bestemmelsen omfatter børn og voksne med varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, uanset om forsørgelsesgrundlaget er førtidspension, erhvervsindkomst, dagpenge, fleksjob, SU, revalideringshjælp, kontanthjælp eller andet.

Derimod har borgerens økonomiske forhold betydning for, hvor stor en del af lånet, der skal tilbagebetales.

Kommunalbestyrelsen skal rådgive borgeren om de økonomiske konsekvenser af en eventuel bevilling af støtte til køb af bil, herunder konsekvenser i tilfælde af, at låne- og afdragsvilkår ikke overholdes. I rådgivningen bør indgå en helhedsvurdering af borgerens situation, jf. § 5 i retssikkerhedsloven, ligesom kommunalbestyrelsen skal vurdere, om andre befordringsordninger i rimeligt omfang kan tilgodese borgerens kørselsbehov.

Oplysninger om borgerens økonomiske forhold, herunder om den pågældende har midler til at afholde afdrag og driftsudgifter til bilen, kan ikke alene begrunde et afslag efter bilbekendtgørelsens §§ 1-5, når borgeren i øvrigt opfylder betingelserne for støtte til køb af bil.

Ankestyrelsens principafgørelse C-5-01:

Oplysninger om en borgers økonomiske forhold, herunder om borger havde midler til at afholde afdrag og driftsudgifter til bil, kunne indgå i vurderingen af, om en borger var berettiget til støtte til køb af bil.

Kommunalbestyrelsen kunne ikke alene begrunde et afslag på støtte til køb af bil med, at borger ikke havde økonomiske midler til at kunne afholde udgifter til afdrag på bilen og driftsudgifter, når borger opfyldte betingelserne for at være berettiget til støtte til køb af bil.

Hvis det er usikkert, om en borger har råd til at have bil, skal kommunalbestyrelsen rådgive borger om de økonomiske konsekvenser af en eventuel bevilling af støtte til køb af bil, herunder konsekvenser i tilfælde af, at låne- og afdragsvilkår ikke overholdes.

5. Støtte til køb af bil er skattefri.

Afgørelseskompetencen og organisering af sagsbehandlingen

6. Det er kommunalbestyrelsen, der træffer afgørelse om støtte til køb af bil. Behandlingen af sager om støtte til køb af bil skal ske hurtigst muligt. Kommunalbestyrelsen bør derfor overveje, hvordan området lokalt kan organiseres, så der sikres den mest optimale udnyttelse af ressourcerne, samt den kortest mulige sagsbehandlingstid både til gavn for borgerne og kommunalbestyrelsen. Nogle kommuners brug af f.eks. et biludvalg til afgørelse af sager om støtte til køb af bil kan være et forsinkende led i sagsbehandlingen. Det anbefales, at den enkelte kommunalbestyrelse i en løbende proces, evt. i samarbejde med andre kommuner, vurderer, om sagsbehandlingen tilrettelægges på den bedst mulige måde. Dette er af hensyn til ressourcer, men også af hensyn til, at den enkelte borger kan modtage sin afgørelse hurtigst muligt.

Et eksempel på organisering af området, der kan medvirke til en smidig sagsbehandling, er formaliserede aftaler med politiet om vurdering af borgerens køreevne samt påtegning i kørekort af krav om særlig indretning. Sådanne aftaler kan forebygge lang ventetid i forbindelse med politiets behandling af sagen.

Iværksættelse før bevilling

7. Der kan normalt ikke ydes støtte til køb af bil, hvis bilen er indkøbt, inden ansøgning om støtte til køb af bil er indgivet. Det er et almindeligt princip i den sociale lovgivning, at en ansøgning skal indgives inden anskaffelsen. Princippet fraviges dog, hvis borgeren eller en anden i husstanden har købt en fabriksny bil inden for det seneste år. Der henvises til kapitel 11.

Børn med funktionsnedsættelse

8. Forældre og værger kan ansøge om støtte til køb af bil på vegne af et barn med funktionsnedsættelse, men det er barnet, der skal fremstå som ansøger, og det er barnets funktionsevne, kørselsbehov m.v., der er afgørende for, om der kan ydes støtte til køb af bil.

Hvis en plejefamilie ansøger om støtte til køb af bil på vegne af et plejebarn med funktionsnedsættelse, forudsætter en bevilling, at forældremyndighedsindehaveren eller værgeren underskriver gælds brevet. Er forældremyndighedsindehaveren eller værgeren ikke indforstået hermed, kan kommunalbestyrelsen kontakte Statsforvaltningen vedrørende eventuel ændring af forældremyndighedsindehaver/værge.

Kapitel 3

Vejledning af borgeren

Afklarende vejledning af borgeren før opstart af sag

9. En sag starter typisk med en henvendelse fra borgeren. Der kan med fordel gennemføres en afklarende vejledning af borgeren allerede ved første henvendelse, så borgeren får kendskab til reglerne og dermed selv bedre kan tage stilling til, om vedkommende ønsker at ansøge om støtte til køb af bil.

Det anbefales, at den afklarende vejledning tager sit udgangspunkt i kriterierne, som ligger til grund for kommunalbestyrelsens afgørelse af, om en borger er omfattet af målgruppen for støtte til køb af bil:

- Borgeren vejledes om, at det er et krav for støtte til køb af bil, at vedkommende har en funktionsnedsættelse, der er varig.
- Borgeren vejledes om, at det er et krav for støtte til køb af bil, at borgerens varige funktionsnedsættelse i væsentlig grad skal vanskeliggøre muligheden for at opnå eller fastholde et arbejde uden brug af bil, vanskeliggøre muligheden for at gennemføre en uddannelse uden brug af bil, eller at borgeren har en forringet evne til at færdes uden brug af bil.
- Borgeren vejledes om de økonomiske konsekvenser for borgeren ved at få støtte til køb af bil efter servicelovens § 114.

Den afklarende vejledning skal udelukkende være vejledende, hvilket skal fremgå tydeligt. Det er således op til borgeren alene at vurdere, om vedkommende efter den indledende vejledning ønsker at ansøge om støtte til køb af bil. Sagsbehandleren skal ikke ved den indledende vejledning foretage en vurdering af, om borgeren kan forventes at være berettiget til støtte til køb af bil.

Personkreds - oplysning af sagen

10. Det skal understreges, at der kun er krav om, at sagen oplyses i nødvendigt omfang. Sagen kan altså afgøres på det foreliggende grundlag, hvis det umiddelbart må vurderes ud fra borgerens egne oplysninger, at den pågældende ikke er omfattet af målgruppen. Der vil i sådanne tilfælde ikke være behov for yderligere oplysning af sagen, f.eks. i form af oplysninger om helbredsforhold fra læge, ligesom der ikke er behov for at oplyse om kørselsbehov.

Afklarende gangtest

11. Hvis borgeren ønsker at ansøge om støtte til køb af bil efter den indledende vejledning, anbefales det, at der som næste skridt afholdes en gangtest. Gangtesten er et vigtigt grundlag for at vurdere, om funktionsnedsættelsen i væsentlig grad vanskeliggør evnen til at færdes, men gangdistancen kan ikke stå alene. Det skal også vurderes, om der er andre forhold, som f.eks. skånehensyn, der berettiger til støtte til køb af bil.

Kørselsbehov

12. Hvis en borger på baggrund af ovenstående vurderes at være omfattet af personkredsen for støtte til køb af bil, skal det afklares, om vedkommende har et kørselsbehov, der berettiger til støtten.

Helbredsmæssige kriterier - Vurdering af nedsat funktionsevne

13. Begrebet funktionsnedsættelse bruges ved tildeling af alle servicelovens ydelser, der skal kompensere for en nedsat funktionsevne, som f.eks. personlig hjælp, ledsagelse, hjælp til boligindretning eller boligskift, dækning af nødvendige merudgifter ved den daglige livsførelse og hjælpemidler.

Det er ikke funktionsnedsættelsens art eller omfang, der i sig selv er det afgørende, men i hvilken udstrækning funktionsnedsættelsen hindrer, at borgeren kan benytte kollektive transportmidler eller i øvrigt dække sit kørselsbehov på anden måde end ved at køre i egen bil. F.eks. kan dissemineret sklerose

ikke i sig selv danne grundlag for støtte. Det vil altid bero på en samlet vurdering af borgerens sociale og helbredsmæssige forhold.

Ved den samlede vurdering af funktionsnedsættelsen i forhold til den daglige tilværelse vil blandt andet indgå borgerens aktivitetsniveau, helbredsmæssige og sociale forhold, herunder erhvervsforhold, personlige forhold, f.eks. om den pågældende er forælder, samt borgerens manglende evne til at færdes. I vurderingen indgår også oplysninger om vedkommendes daglige kørselsbehov.

Generelt om de helbredsmæssige forholds betydning

14. Formålet med den helbredsmæssige beskrivelse er at tilvejebringe så dækkende helbredsmæssige oplysninger, at det er muligt at vurdere, om der er en sådan sammenhæng mellem beskrivelsen af borgers faktiske funktionsevne og de objektive helbredsmæssige forhold, at det kan forklare det nedsatte funktionsniveau.

Der er ikke fastsat specielle krav til funktionsnedsættelsens art. I almindelighed vil det være en manglende eller stærkt reduceret gangfunktion, der nødvendiggør anskaffelse af egen bil, men det kan også skyldes anden fysisk eller psykisk sygdom.

For eksempel vil borgere med svære hjerte- og lungelidelser eller svær astma i nogle situationer kunne opfylde betingelserne for støtte, selvom gangfunktionen er normal.

Især ved progredierende sygdomme, som f.eks. leddegigt, muskelsvind, dissemineret sklerose, ALS og Spielmeyer-Vogt, parkinsonisme og Parkinson-Plus sygdomme, vil der ofte være behov for en række hjælpeforanstaltninger, hvor støtte til køb af bil kan indgå som en del af den samlede indsats. Det er i den forbindelse vigtigt, at der ikke alene ses på det aktuelle behov, men også tages hensyn til den forventede fremtidige udvikling.

Støtte på baggrund af psykisk nedsat funktionsevne vil især kunne være aktuelt for meget plejekrævende udviklingshæmmede, borgere med autistisme eller borgere med svære sindslidelser, der har meget vanskeligt ved at benytte kollektive befordringsmidler, selv i følge med andre.

Ankestyrelsens principafgørelse C-47-02:

Der kan ydes støtte til køb af bil i tilfælde, hvor en funktionsnedsættelse medfører en grænseoverskridende adfærd over for andre, der betyder, at vedkommende ikke eller kun meget vanskeligt skønnes at kunne anvende offentlige transportmidler.

I nogle tilfælde vil en udskrift af sygehusjournal eller et udskrivningsbrev og/eller en foreliggende eller en indhentet generel helbredsundersøgelse eller en specifik helbredsattest være tilstrækkelig for vurderingen af de objektive helbredsmæssige forhold.

I andre situationer vil det være nødvendigt med supplerende oplysninger, i form af f.eks. en speciallægeerklæring.

Da indhentelse af en speciallægeerklæring normalt vil forlænge sagsbehandlingstiden og fordyre sagsbehandlingen, bør dette alene forbeholdes situationer, hvor det konkret er velbegrunder under hensyn til sagens karakter, f.eks. i sager hvor der er tvivl om skånebehovets omfang.

Ankestyrelsens principafgørelse C-33-08:

Ankestyrelsen fandt, at sagen ikke var tilstrækkeligt oplyst til, at der kunne træffes afgørelse om, hvorvidt borgeren var berettiget til bilstøtte på trivselsmæssigt grundlag. Ankestyrelsen henviste i sin begrundelse til, at der som udgangspunkt burde foreligge en aktuel speciallægeerklæring, inden der tilkendes støtte til køb af bil på baggrund af et stort skånebehov, når der samtidig er oplyst om en gangdistance, der efter praksis normalt ikke kan begrunde støtte til køb af bil på trivselsmæssigt grundlag.

Vurdering af funktionsnedsættelsens varighed

15. Efter bilbekendtgørelsens §§ 1-3 kan der ydes støtte til bil til borgere med en varigt nedsat funktionssevne, som under hensyn til behov for kørsel og formålet med kørslen i væsentlig grad vanskeliggør muligheden for at opnå eller fastholde et arbejde uden brug af bil, vanskeliggør muligheden for at gennemføre en uddannelse uden brug af bil, eller forringer evnen til at færdes, i tilfælde, hvor borgeren har aktiviteter uden for hjemmet, som medfører et betydeligt behov for kørsel med bil.

De hensyn, der indgår i afvejningen af, om der er tale om en varig lidelse, er:

- at der ikke inden for en overskuelig fremtid vil være udsigt til bedring af de helbredsmæssige forhold, og
- at der i lang tid fremover vil være et behov for at afhjælpe følgerne af den nedsatte funktionsevne.

Det er således et krav, at behandlingsmulighederne er udtømte. Støtte til køb af bil efter servicelovens § 114 kan således ikke bevilges, hvis der kun er tale om et midlertidigt behov for hjælp, f.eks. som led i sygdomsbehandling.

Ankestyrelsens principafgørelse O-121-95:

Ankestyrelsen fandt, at to borgere ikke var berettiget til bilstøtte på trivselsmæssigt grundlag. Ankestyrelsen henviste i begrundelsen til, at borgernes funktionsevne ikke var tilstrækkeligt nedsat, og at deres lidelse fibromyalgi først var diagnosticeret i 1993 og 1992, så det derfor endnu ikke kunne anses for godtgjort, at lidelsen var varig uden mulighed for bedring på længere sigt.

Ankestyrelsens principafgørelse 83-13:

For at yde støtte til bil til voksne efter serviceloven skal borgeren have en varig nedsættelse af funktionsevnen, som ikke kan forbedres ved behandling. En kommune kan i sager om støtte til køb af bil som udgangspunkt stille krav om vægttab, hvis begrænsningen af funktionsevnen helt eller delvist er forårsaget af overvægten. Borgeren har pligt til at medvirke ved behandlingen, hvis det har betydning for funktionsevnen.

Ved vurderingen af, om overvægt i sager efter serviceloven er en varig lidelse uden mulighed for behandling, kan der som udgangspunkt lægges vægt på mulighederne for behandling af overvægt under følgende forudsætninger:

Der skal foreligge konkrete oplysninger om forslag til realistisk vægttab, som kan medføre forbedring af funktionsevnen.

Det skal være dokumenteret, at overvægten i sig selv har indflydelse på funktionsevnen.

Der skal være lægelig indikation for, at vægttab vil forbedre funktionsevnen.

Behandlingen må ikke indeholde væsentlig risiko for borgerens liv og førlighed. Der kan ikke lægges vægt på muligheden for operativt indgreb, hvis borgeren ikke vil medvirke, da operation kan indebære risiko for liv og førlighed.

Behandlingen skal efter al erfaring med rimelig sikkerhed kunne medføre en forbedring af funktionsevnen.

Vurdering af funktionsnedsættelsens varighed hos børn

16. For børn må varighedsbegrebet bedømmes særskilt. Generelt er læger tilbageholdende med at bedømme en tilstand hos et barn som varig, blandt andet fordi det ofte er vanskeligt at stille en prognose, der rækker længere end blot over en årrække.

Ved vurderingen af barnets funktionsnedsættelse må der tages hensyn både til barnets alder, vækst og udvikling.

Barnets kørselsbehov må sammenholdes med behovet hos andre børn på samme alder og i samme livssituation.

Hvis barnet har en progredierende lidelse, kan der herudover være et særligt hensyn at tage ved både behovsvurderingen og varighedsvurderingen.

Væsentlighedskriteriet

17. For, at der kan ydes støtte til køb af bil efter serviceloven, kræves det ifølge § 114, stk. 1, at funktionsnedsættelsen i væsentlig grad vanskeliggør muligheden for at opnå eller fastholde et arbejde uden brug af bil, vanskeliggør muligheden for at gennemføre en uddannelse uden brug af bil, eller forringer evnen til at færdes i tilfælde, hvor borgeren har aktiviteter uden for hjemmet, som medfører et betydeligt behov for kørsel med bil. Der er altså et krav om, at funktionsnedsættelsen i væsentlig omfang skal vanskeliggøre evnen til at færdes uden brug af bil.

Udgangspunktet for vurderingen af de ovenfor nævnte væsentlighedsgrader kræver, at der må ses på borgerens sociale forhold sammenholdt med oplysningerne om helbredsforhold. Flere forhold vil således have betydning for den samlede vurdering af væsentligheden af borgerens funktionsnedsættelse.

Det afgørende er, at behovet for kørsel i egen bil sammenholdt med den konstaterede funktionsnedsættelse er af tilstrækkeligt omfang til, at der reelt bliver tale om en væsentlig lettelse i den daglige tilværelse.

Nedenfor beskrives en række forhold, der hver for sig eller i indbyrdes samspil kan have betydning for den samlede vurdering. Det beror på en konkret vurdering, hvilken vægt der lægges på de enkelte forhold i en konkret sag om bevilling af støtte til bil.

Borgerens evne til at færdes, herunder gangevne og gangafvikling

18. Vurderingen af borgerens evne til at færdes er et af de centrale elementer i skønnet over, om den pågældende er berettiget til støtte til bil. Der vil i mange tilfælde være behov for at foretage en gangtest. Om muligt vil det være hensigtsmæssigt, at der allerede i forbindelse med den indledende sagsbehandling, f.eks. i forbindelse med et indledende besøg i hjemmet, eller i forbindelse med en vejledningssamtale i kommunen ved opstart af en sag om støtte til køb af bil, gennemføres en gangtest. Oplysninger om

borgerens evne til at færdes bør i nødvendigt omgang understøttes af oplysninger fra læge, ergo- eller fysioterapeut.

19. Der skal som udgangspunkt være tale om en væsentlig forringelse af gangevnen for, at der kan blive tale om at yde støtte til bil. Dette gælder særligt, når borgeren ikke er i erhverv eller under uddannelse.

Der skal i vurderingen af borgerens evne til at færdes endvidere tages højde for en række andre faktorer end lige netop gangdistancen. Borgeren kan f.eks. samtidig med en nedsat gangfunktion også have nedsat eller manglende armfunktion, hvilket i nogle tilfælde kan forhindre den pågældende i at komme op i en bus eller at holde sig fast under kørslen.

Til vurderingen af gangafviklingen og kvaliteten af denne indgår oplysninger om gangfunktionen, skridtlængden, sikkerhed eller usikkerhed i vendinger. Desuden indgår oplysninger om behov for pauser undervejs, evnen til at rejse og sætte sig, igangsætningsbesvær, evnen til at bære på noget under gang, evnen til trappegang (op og ned), til at bestige høje trin og til at komme på og af kollektive befordringsmidler. Under vurderingen af gangfunktionen kan der også laves en vurdering af, om et ganghjælpemiddel har en positiv indvirkning på gangfunktionen, eller om det kan afhjælpe et eventuelt balanceproblem og dermed være en tilstrækkelig afhjælpning af den nedsatte funktionsevne.

Der skal også foreligge en beskrivelse af, om gangen foregår med eller uden hjælpemidler, om den er sikker i borgerens eget tempo, eller om små niveauforskelle, glat føre, herunder f.eks. regnvej, snevej eller lignende, kan medføre væsentlig øget risiko for fald. Det bør også beskrives, i hvor lang tid borgeren kan stå, og om der er særlige skånehensyn under hensyn til lidelsens art, som gør sig gældende.

Samtidig bør der ses på, hvor lang tid det tager borgeren at tilbagelægge en distance. Det er i den forbindelse også væsentligt at vurdere, om lidelsen er af en sådan karakter, at der er gode og dårlige dage, hvilket f.eks. kan betyde, at borgeren på en dårlig dag vanskeligt kan gå 100 meter, hvorimod han eller hun på en god dag godt kan gå mere end 100 meter.

Det bør også indgå i vurderingen, om den pågældendes balance som følge af den nedsatte funktionsevne bliver væsentligt generet af omgivelserne, f.eks. i form af udendørs påvirkninger fra støj eller andet. Der kan ikke træffes afgørelse alene på grundlag af oplysninger om gangdistancen.

Ankestyrelsens principafgørelse 59-10:

Sagen vedrørte en 69-årig borger med kronisk obstruktiv lungesygdom og kroniske rygsmerter med behov for kørsel i forbindelse med daglige indkøb, familie- og vennebesøg og andre sociale aktiviteter. Borger havde ca. 1000 m til nærmeste indkøbsmulighed og 200 m til nærmeste offentlige transport. Ankestyrelsen lagde vægt på, at borger havde en gangdistance på mellem 100-180 meter, og at borger kunne gå på trapper og bruge offentlige transportmidler. Ankestyrelsen fandt på den baggrund, at borgerens kørselsbehov mere hensigtsmæssigt kunne tilgodeses ved andre ordninger, herunder ved brug af el-scooter ved kørsel i nærområdet, ordninger om individuel handicapkørsel, samt ved brug af offentlige transportmidler. Borger fik derfor afslag på støtte til køb af bil på trivselsmæssigt grundlag.

Gangdistancen er ikke lige så tungtvejende ved støtte til køb af bil på erhvervs- eller uddannelsesmæssigt grundlag, som den er ved bevilling af støtte til køb af bil på andet grundlag, altså såkaldt trivselsmæssigt grundlag. Det er en følge af, at der lægges stor vægt på, at borgeren kan fastholde sit erhverv eller gennemføre sin uddannelse, jf. bl.a. bilbekendtgørelsens § 3, stk. 1.

Træthæd, udtrætning og skånehensyn

20. Selv om funktionsevnen, herunder gangdistancen, ikke er så betydeligt nedsat, at der umiddelbart er grundlag for at tilkende støtte til køb af bil, vil der i en række tilfælde alligevel kunne bevilges bil ud fra et skånebehov.

Det kan dels være tilfældet, hvis borgeren godt kan gå f.eks. 100 meter, men hvor dette vil medføre en forværring af tilstanden og lidelsen. Det kan også være tilfældet i forbindelse med støtte til bil på erhvervsmæssigt grundlag eller til uddannelse (samt i specielle tilfælde til trivselsformål), hvor borgeren godt kan komme til og fra arbejde eller uddannelsesinstitution til fods eller med offentlige befordringsmidler, men hvor dette udtrætter den pågældende så meget, at gennemførelsen af arbejdet eller uddannelsen bliver meget vanskelig.

Dette gælder f.eks. ved visse gigtlidelser, spastiske lidelser, muskelsvind, sklerose, polio og senfølger efter polio, parkinsonisme og Parkinson-Plus sygdomme samt lidelser vedrørende hjerte og/eller lunger (f.eks. svær astma). Bil vil her kunne bevilges, hvis der er en meget betydelig nedsat lungefunktion, eller borgeren har en hjertelidelse, der forværres ved fysisk anstrengelse.

Ud fra et skånebehov vil der herudover være et hensyn at tage til helt specielle lidelser såsom borgere, der er tracheostomerede. Det samme gælder borgere, der lider af f.eks. Ménières sygdom i meget svær grad.

Borgere, der er tracheostomerede, har stærkt øget risiko for luftvejsinfektioner. Børn, der er tracheostomerede, må ikke være ude ved temperaturer under 4 grader eller i kold blæst. Der skal desuden medbringes en del udstyr, når barnet skal hjemmefra, f.eks. sug, ilt og andet beredskabsudstyr. Herudover kan det være ubehageligt for både den tracheostomerede og omgivelserne, når tracheostomien skal renses.

Ud over de tracheostomerede kan en lidelse som Ménières sygdom i meget svær grad bevirke, at den pågældende som følge af støjoverfølsomhed, svimmelhed, kvalme og opkast ikke kan gå særligt langt uden at miste balancen.

Det, der kendetegner de ovenfor nævnte lidelser, er, at de pågældende fysisk er i stand til at gå længere end f.eks. 100 meter, men som følge af lidelsens karakter alligevel kan være berettiget til støtte til bil.

Ankestyrelsens principafgørelse 46-16:

Ankestyrelsen vurderede, at udtrætning ved anvendelse af offentlig transport vanskeliggjorde en borgers muligheder for at fastholde sit arbejde uden brug af bil i så væsentlig grad, at borgeren havde ret til støtte til køb af bil på erhvervsmæssigt grundlag. Borger led af dissemineret sklerose og havde en svingende gangdistance på mellem 100 meter og 1000 meter. Ifølge de lægelige oplysninger var der ikke risiko for forværring af tilstanden eller lidelsen ved benyttelse af offentlig transport til og fra arbejde, men borger led af træthed og trætharhed, og ekstra transporttid ville ifølge de lægelige oplysninger være til udmattelse, hvilket ville betyde, at borger i ringere grad ville kunne passe sit arbejde.

Selvhjulpenhed

Ankestyrelsens principafgørelse 52-14:

Ankestyrelsen vurderede, at borger havde et omfattende skånebehov som følge af blødersygdommen Hæmofili A i svær grad, som medførte ret til støtte til køb af bil på trivselsmæssigt grundlag.

Ankestyrelsen lagde vægt på, at der var lægelig dokumentation for, at der var et udtalt skånebehov i relation til borgers lidelse, som medførte, at borger ikke hensigtsmæssigt kunne anvende offentlig

transport på grund af risikoen for betydelig forværring af funktionsevnen og risiko for invaliditet. Ved anvendelse af offentlig transport skulle borger desuden i forebyggende behandling med livslang og kostbar, intravenøs medicin.

Et omfattende skånebehov kan skyldes flere forskellige lidelser. Hvis en person med blødersygdommen Hæmofili A i svær grad anvender offentlige transportmidler, kan det medføre en risiko for ledblødninger og ledskader med deraf følgende risiko for aftagende funktionsevne og svær invaliditet. Der kan også være en risiko forbundet med at færdes gående over længere distancer. Ansøgere med Hæmofili A i svær grad kan have behov for at kunne komme til hurtig behandling ved akutte blødninger for at skåne bevægeapparatet og bevare førlighed, for at undgå yderligere fysisk funktionsnedsættelse samt for at forebygge unødigt medicinering.

21. Ved vurderingen af, om borgeren er berettiget til støtte til køb af bil, anlægges en vurdering af, om en bevilling til køb af bil i væsentlig grad vil gøre den pågældende selvhjulpen. Hvis borgeren ikke selv kan føre bilen, lægges der vægt på, om den pågældende har en anden til at køre for sig, f.eks. ægtefælle, samlever, chauffør m.v. Denne person skal være til rådighed i et sådant omfang, at det samlede daglige kørselsbehov kan dækkes herved.

Graden af borgerens selvhjulpenhed er et ydelseskriterium blandt mange, der indgår ved den samlede vurdering, jf. bilbekendtgørelsens § 2, stk. 1 og 5. Det er en betingelse for støtte til køb af bil, at borgeren bliver selvhjulpen i væsentlig grad ved bevilling af bil. Samme princip gælder i forbindelse med bevilling af særlig indretning af bilen og køreundervisning.

Ankestyrelsens principafgørelse C-2-07:

Der blev givet afslag på tilskud til køreundervisning og tilskud til særlige indretninger af bilen, der ville gøre borger i stand til selv at køre sin bil. Der var tale om en stærkt bevægelseshæmmet borger, som var afhængig af hjælp fra andre til alle praktiske gøremål. Afslaget blev begrundet med, at den grad af selvhjulpenhed, som borgeren ville opnå ved selv at blive i stand til at køre sin bil, ikke stod i rimeligt forhold til omfanget af de særlige indretninger og udgifterne til den køreundervisning, som ville være påkrævet for at opnå dette. Ankestyrelsen vurderede således, at selv om borger ved tildeling af den ansøgte hjælp ville blive i stand til selv at køre sin bil, ville graden af borgerens selvhjulpenhed alene blive øget i et særdeles beskedent omfang.

Vurdering af kørselsbehovet

Bilbekendtgørelsen

§ 3. Det er en betingelse for at opnå støtte, at der er behov for kørsel:

- 1) til og fra et arbejde, hvor ansøgeren skaffer sig et væsentligt bidrag til sin og eventuelle families forsørgelse,
- 2) til og fra en uddannelse, der ud fra et overordnet tilrettelagt uddannelsesforløb sigter mod fremtidige arbejds- og indtægtsmuligheder, eller
- 3) der i væsentlig grad kan afhjælpe følgerne af ansøgerens funktionsnedsættelse.

Stk. 2. Ved vurderingen af, om ansøgeren efter stk. 1, nr. 1, skaffer sig et væsentligt bidrag til sin og/eller familiens forsørgelse, indgår elementer som arbejdets karakter og varighed, arbejdstidens længde, og hvorledes arbejdstiden er fordelt på ugens dage.

[...]

§ 5. Der ydes ikke støtte, hvis ansøgerens samlede kørselsbehov ud fra en vurdering af alder, almentilstand og forholdene i øvrigt mere hensigtsmæssigt kan tilgodeses ved andre ordninger, herunder ordninger om individuel handicapkørsel etableret efter lov om trafikskoler.

Stk. 2. I vurderingen af, om ansøgeren er i stand til at benytte offentlige transportmidler eller andre transportordninger, indgår de helbredsmæssige forholds indvirkning på ansøgerens evne til at færdes. Desuden indgår det i vurderingen, hvis den nedsatte funktionsevne nødvendiggør, at der tages særlige hensyn f.eks. på grund af udtrætning eller risiko for forværring af funktionsevnen.

22. Hvis en borger vurderes at være omfattet af personkredsen for støtte til køb af bil, skal det vurderes, om vedkommende har et kørselsbehov, der berettiger til støtte til køb af bil.

Arbejds-mæssige forhold og bedømmelsesgrundlaget

23. Det er væsentligt at få fastlagt bedømmelsesgrundlaget, da betingelserne for at få støtte til køb af bil på erhvervsmæssigt grundlag er mildere end på trivselsmæssigt grundlag.

Ankestyrelsens principafgørelse C-61-05:

Borgers ansøgning om støtte til køb af bil skulle behandles på trivselsmæssigt grundlag.

Begrundelsen var, at borger på tidspunktet for afgørelsen ikke var i et ansættelsesforhold. Borger modtog ledighedsydelse, og der var på tidspunktet for afgørelsen ikke et konkret tilbud til ansøger om fleksjob. Borgers kørselsbehov var heller ikke nærmere konkretiseret.

Ved støtte til køb af bil på erhvervsmæssigt grundlag skal borgerens behov for brug af bil være nødvendig i forbindelse med kørsel til og fra arbejde, dvs. at bilen skal dække det personlige kørselsbehov. Der kan derfor ved vurdering af, om borgeren er berettiget til støtte, ikke lægges vægt på, at en bil er et nødvendigt led ved arbejdets udførelse, f.eks. behov for kørsel i arbejdstiden i forbindelse med kunde- og leverandørbesøg, idet en borger uden funktionsnedsættelse ligeledes vil have behov for bil for at udføre arbejdet i virksomheden. Hvis en bil er et nødvendigt led i arbejdets udførelse, vil en eventuel indretning af den bil, som arbejdsgiver eller en selvstændig erhvervsdrivende stiller til rådighed, skulle behandles efter Beskæftigelsesministeriets regler.

Ankestyrelsens principafgørelse C-32-02:

En borger var ikke berettiget til støtte til køb af bil på erhvervsmæssigt grundlag. Der var tale om en borger med lårbensamputation, som arbejdede som sælger med et kørselsbehov på ca. 30.000 km årligt på skiftende arbejdssteder.

Ankestyrelsen begrundede afgørelsen med, at en person uden funktionsnedsættelse ligeledes ville have behov for bil for at udføre et sælgerjob i lønnet erhverv med et tilsvarende stort kørselsbehov i forbindelse med arbejde på skiftende arbejdssteder. Det var således ikke funktionsnedsættelsen, der gjorde, at en bil var nødvendig, men arbejdets særlige karakter.

Hvis bilen skal bruges til og fra et arbejde, er det desuden en betingelse, at der er tale om et arbejde, der skaffer borgeren et væsentligt bidrag til forsørgelsen.

24. Der skal lægges vægt på, om arbejdet giver et væsentligt bidrag til forsørgelsen. Det er uden betydning, om erhvervsindtægterne opnås i et ansættelsesforhold, herunder fleksjob, job med løntilskud eller ved arbejde i egen virksomhed.

I vurderingen af, om indtægten udgør en væsentlig del af forsørgelsesgrundlaget, lægges der ligeledes vægt på oplysninger om arbejdets karakter og varighed, arbejdstidens længde, og hvorledes arbejdstiden er fordelt på ugens dage.

Erhvervsindtægt og førtidspension

25. Er borgeren pensionist med social pension, skal erhvervsindtægten ifølge praksis udgøre $\frac{1}{4}$ af pensionsindtægten for at udgøre et væsentligt bidrag til forsørgelsen. Ved denne bedømmelse er der ved praksis lagt vægt på den "satsmæssige" pension før regulering for egen og eventuel ægtefælles indtægt. Dette begrundes med, at erhvervsindtægten ikke først skal nedsætte pensionen, hvorefter der skal ske en sammenligning mellem arbejdsindtægten og den nu nedsatte pension.

Modtager borgeren social pension, vil en indtægt på under 25.000 kr. årligt kun undtagelsesvist udgøre et væsentligt bidrag til forsørgelsen.

Ankestyrelsens principafgørelse O-57-98:

Ankestyrelsen fandt, at der generelt skulle ses på forholdet mellem erhvervsindtægten og pensionsindtægten. Ankestyrelsen lagde herved vægt på den socialpolitiske udvikling, hvor der lægges større og større vægt på, at man kan bevare kontakten til arbejdsmarkedet, også hvis man modtager pension. Ankestyrelsen fandt, at erhvervsindtægten burde udgøre $\frac{1}{4}$ af pensionsindtægten for at udgøre et væsentligt bidrag til forsørgelsen. Ankestyrelsen fandt samtidigt, at en indtægt på under 25.000 kr. i aktuelt indtægtsniveau kun undtagelsesvist kunne siges at udgøre et væsentligt bidrag til forsørgelsen. Ved bedømmelsen lagde Ankestyrelsen vægt på den »satsmæssige« pension før regulering for egen og eventuel ægtefælles indtægt. Dette skete for, at erhvervsindtægten ikke først skulle nedsætte pensionen, hvorefter der skulle ske en sammenligning mellem arbejdsindtægten og den nu nedsatte pension. I hver enkelt sag skulle der foretages en individuel vurdering, hvor der bl.a. blev lagt vægt på arbejdstidens længde, dens fordeling på ugens dage og arbejdets indhold. Endvidere kunne f.eks. alder, skånehensyn, udtrætning m.v. indgå i den individuelle vurdering.

Ankestyrelsens principafgørelse C-44-03:

Ved vurderingen af om, en borgers arbejdsindtægt udgjorde et væsentligt bidrag til forsørgelsen, kunne der ikke kunne ses bort fra, at borgeren også havde en betydelig privat pension, som skulle indgå i vurderingsgrundlaget. Ankestyrelsen lagde vægt på, at udtrykket i bilbekendtgørelsen om »at ansøgeren skaffer sig et væsentligt bidrag til forsørgelsen« måtte ses i lyset af ansøgerens øvrige forsørgelsesindtæg-

ter. Ankestyrelsen fandt efter en konkret vurdering, at borgerens lønindtægt på knap 60.000 kr. årligt sammenholdt med den mellemste førtidspension og ca. 8.500 kr. om måneden fra den private pension, kunne anses for at udgøre et væsentligt bidrag til forsørgelsen. Borgeren var derfor berettiget til støtte til køb af bil på erhvervsmæssigt grundlag.

Borgerligt ombud

26. Et hverv som medlem af en kommunalbestyrelse eller anden form for bestyrelse samt frivilligt arbejde skal ikke bedømmes på erhvervsmæssigt grundlag.

Ankestyrelsens principafgørelse C-9-02:

Borger havde en række frivillige hverv ved bl.a. formandskaber inden for Dansk Blindesamfund samt medlemskab af bl.a. handicapbestyrelser. Borger oppebar herfor ca. 500.000 kr. årligt. Ankestyrelsen fandt ikke, at de frivillige hverv uanset vederlag herfor kunne bevirke, at ansøgningen skulle bedømmes på erhvervsmæssigt grundlag. Ankestyrelsen lagde vægt på, at borgers frivillige hverv kunne sidestilles med et borgerligt ombud. Ansøgningen om støtte til køb af bil skulle derfor vurderes på trivselsmæssigt grundlag.

Det forhold, at borgeren betaler ATP og arbejdsmarkedsbidrag af vederlaget, som den pågældende modtager for at være medlem af en kommunalbestyrelse eller anden bestyrelse, betyder ikke, at borgers medlemskab af kommunalbestyrelsen eller en anden bestyrelse kan betragtes som erhvervsmæssig beskæftigelse. Dette begrundes med, at andre grupper, som ikke betragtes som lønmodtagere, også betaler ATP og arbejdsmarkedsbidrag af visse indkomster.

Uddannelsesmæssige forhold

27. Hvis borgeren er under uddannelse eller påregner at starte en sådan, kan dette have stor betydning ved bevilling af støtte til bil.

Hvis bilen skal bruges til og fra et uddannelsessted, er det en betingelse, at der er tale om en uddannelse, der sigter mod fremtidige arbejds- og indtægtsmuligheder.

28. Der skal være tale om en uddannelse eller et uddannelsesforløb, der enten direkte sigter på et fremtidigt erhverv, eller hvor det pågældende uddannelsesstrin er adgangsgivende for en række uddannelser, der retter sig mod et fremtidigt erhverv. Uddannelsessøgende kan således opnå støtte til køb af bil, selvom det endnu ikke er fastlagt, hvilket konkret fremtidigt erhverv, der sigtes på. Der er således mulighed for, at borgere med en varig funktionsnedsættelse, som er under uddannelse, kan vælge uddannelsesspor undervejs. Særligt når der er tale om uddannelsesforløb, der giver kompetence til videreuddannelse, er det ikke en betingelse for at opnå støtte til køb af bil på uddannelsesmæssigt grundlag, at der foreligger et bestemt erhverv som endemål, når der ydes støtte.

Hvis formålet med støtte til køb af bil primært er kørsel til og fra en uddannelse, og det fremtidige kørselsbehov er usikkert, skal det vurderes, om kørselsbehovet eventuelt vil kunne dækkes ved andre foranstaltninger, f.eks. taxi eller lejet bil, med støtte efter reglerne om revalidering.

Tilsvarende gælder, hvis der efter anden lovgivning er ret til befordring under uddannelse. Der henvises til Undervisningsministeriets regler om befordring af elever i folkeskolen og frie grundskoler, om befordringsgodtgørelse til visse grupper af uddannelsessøgende, om tilskud til visse befordringsudgifter for

elever under erhvervsuddannelse eller landbrugets grunduddannelse, samt om befordring af voksne, der modtager specialundervisning efter loven om specialundervisning for voksne, herunder deltager i kurser for voksne med utilstrækkelige læse-, stave- og skrivefærdigheder.

I disse situationer skal det indgå i vurderingen, om de nævnte befordringsordninger i rimeligt omfang tilgodeser borgerens samlede kørselsbehov såvel i forbindelse med uddannelse som øvrige rimelige kørselsbehov.

Det bør også indgå, hvilken løsning der på længere sigt må anses for den økonomisk mest hensigtsmæssige. Det vil således kunne tale for at yde støtte til køb af bil, hvis bilen og dens drift i uddannelsestiden er den billigst egnede løsning.

Trivselsmæssige forhold

29. Formålet med støtte til køb af bil er at forøge eller bevare udfoldelsesmulighederne og dermed medvirke til, at borgeren kan leve et liv så tæt på det normale som muligt. I den forbindelse vil borgerens fritidsaktiviteter, f.eks. sport, familiebesøg, fritidsundervisning, frivilligt organisationsarbejde, udflugter, sommerhusbesøg og lignende, kunne have betydning for pågældendes mulighed for livsudfoldelse og sociale netværk.

Det afgørende er, at behovet for kørsel i egen bil sammenholdt med den konstaterede funktionsnedsættelse er af tilstrækkeligt omfang til, at der reelt bliver tale om en væsentlig afhjælpning af følgerne af den nedsatte funktionsevne.

Hvis benyttelsen af en bil sigter på opfyldelse af kørselsbehov til fritidsaktiviteter m.v., jf. bilbekendtgørelsens § 3, stk. 1, nr. 3, skal det ligeledes overvejes, om borgerens samlede kørselsbehov ud fra en vurdering af alder, almentilstand og forholdene i øvrigt kan løses tilfredsstillende på anden måde, jf. bilbekendtgørelsens § 5. F.eks. må transportbehovet i nogle tilfælde antages at kunne tilgodeses på forsvarlig måde gennem udnyttelse af trafikselskabernes individuelle handicapkørselsordninger, forskellige former for kollektive transporttilbud og ved eventuel faktisk etableret befordring med individuelle transportmidler, jf. servicelovens § 117, hvorefter kommunalbestyrelsen kan yde tilskud til borgere, som på grund af varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne har behov for befordring med individuelle befordringsmidler. Der er ikke adgang til at klage over kommunalbestyrelsens afgørelse efter denne bestemmelse.

Ophold i et botilbud

30. I de tilfælde, hvor en borger får ophold i et botilbud efter serviceloven, skal det vurderes, om der stadig foreligger et kørselsbehov, hvis opfyldelse i væsentlig grad afhjælper følgerne af lidelsen og letter den daglige tilværelse.

Der må i den forbindelse foretages en konkret vurdering af, om borgerens kørselsbehov mere hensigtsmæssigt kan dækkes ved andre befordringsordninger. Et kørselsbehov i forbindelse med hjemmebesøg få gange om året, en enkelt ferie og lignende er ikke i sig selv tilstrækkeligt. Der skal være tale om et kørselsbehov ved deltagelse i et antal aktiviteter, som borgeren enten selv kan køre til eller har personer, som fast kan køre for ham eller hende. Endelig skal der være tale om et kørselsbehov, der ikke dækkes af en befordringsordning i botilbuddet, offentlige befordringsmidler eller andre befordringsordninger.

Ankestyrelsens principafgørelse C-26-06:

En borger, der var flyttet på institution, opfyldte ikke længere betingelserne for støtte til køb af bil. Ankestyrelsen lagde til grund, at borgeren opfyldte de helbredsmæssige betingelser for støtte til bil på trivselsmæssigt grundlag.

Borgeren havde efter flytningen et kørselsbehov i forbindelse med weekender, hvor borgeren deltog i forældrenes aktiviteter og sociale arrangementer samt var med på ferier. Ankestyrelsen fandt, at der ikke var oplysninger om et kørselsbehov, der i væsentlig grad kunne afhjælpe følgerne af kvindens funktionsnedsættelse og derved i væsentlig grad kunne lette den daglige tilværelse. Ankestyrelsen lagde vægt på, at borgers kørselsbehov i vid udstrækning ville kunne dækkes af ansøgers specialskole, institutionens bus eller af individuel kørselsordning for bevægelseshæmmede.

Ankestyrelsens principafgørelse C-57-06:

Der var grundlag for at bevilge støtte til køb af bil i to ud af tre sager om støtte til køb af bil på trivselsmæssigt grundlag til beboere i bofællesskab uden fælles kørselsordning. Ingen af beboerne kunne selv køre bil. Ansøgerne opfyldte alle de helbredsmæssige betingelser for støtte til bil. Herefter lagde Ankestyrelsen vægt på omfanget af ansøgernes kørselsbehov, herunder om ansøgerne havde et dagligt kørselsbehov. Ankestyrelsen lagde videre vægt på, om der var chaufførmulighed i beboernes umiddelbare nærhed, herunder i hvilket omfang beboernes støttepersoner, der ydede social- og neuropædagogisk bistand, stod til rådighed som chauffører. To af beboerne var berettiget til bilstøtte, mens én beboer ikke var berettiget til bilstøtte.

Borgerens sociale forhold - generelt om de sociale forholds betydning

31. Som grundlag for vurderingen af borgerens sociale forhold indgår en række oplysninger om den pågældendes familie, bolig, uddannelse, erhverv, frivilligt arbejde, herunder organisationsarbejde, økonomi, fritidsaktiviteter, oplysninger om kørselsbehovet og om tilgængelige kollektive befordringsmidler og afstanden fra hjemmet til disse samt om muligheden for andre kørselsordninger.

Oplysningerne bør i første række komme fra borgeren selv, eventuelt med bistand fra den kommunale sagsbehandler. Det forudsættes, at beskrivelsen af borgerens situation foretages af den kommunale sagsbehandler og borgeren i fællesskab.

Borgerens sociale forhold kan have betydning for, om den pågældende har et kørselsbehov, der betyder, at vedkommende er berettiget til støtte til køb af bil.

I beskrivelsen af de sociale forhold skal der tages hensyn til den forventede fremtidige udvikling, således at det sikres, at indsatsen vil have optimal effekt i hele perioden. Eksempelvis må der tages højde for, at børns behov for at modtage hjælpemidler kan ændres over tid.

Familieforhold

32. Familiens størrelse og sammensætning kan have betydning for borgerens funktionsniveau og dermed behov for kørsel. Det er især ressourcer eller manglende ressourcer hos de øvrige familiemedlemmer, der har betydning i denne sammenhæng. Elementer, der kan have betydning, kan f.eks. være, om borgeren er henvist til selv at købe ind m.v., i hvilket omfang en eventuel ægtefælle eller samlever kan bistå, eller om der er andre med funktionsnedsættelse i familien, herunder om der er børn med et stort plejeb behov. Hvis borgerens ægtefælle skal fungere som chauffør, kan det være hensigtsmæssigt med oplysninger om

ægtefællens arbejdstider m.v. af hensyn til vurderingen af, om bevilling af støtte til bil kan tilgodeses borgerens samlede behov for kørsel.

Hvis borgeren har behov for hjælp ved ind- og udstigning, bør det klarlægges, om den pågældende kan disponere over fornøden bistand hertil fra andre, eventuelt fra føreren af bilen.

Boligforhold

33. Boligens etageplacering samt afstand til offentlige befordringsmidler, indkøbsmuligheder, lægebesøg og offentlige kontorer m.v. indgår i vurderingen af borgerens forhold. Støtte til køb af bil kan ikke tildeles alene på grundlag af boligens etageplacering eller afstanden til offentlige transportmidler, da der skal foretages en vurdering i forhold til en borger uden funktionsnedsættelse i samme alder og livssituation. Her vil lang afstand til offentlig transport eller offentlige kontorer også betyde, at vedkommende har behov for bil.

Lang afstand til offentlige befordringsmidler således kan ikke i sig selv begrunde støtte til køb af bil, men skal indgå sammen med andre faktorer, hvor det helbredsmæssige er det tungtvejende.

Ankestyrelsens principafgørelse C-39-07:

En borger var ikke berettiget til støtte til køb af bil på trivselsmæssigt grundlag. Grunden hertil var, at borger havde kronisk leddegigt, der gav anledning til smerter i store led, mest udtalt dog i finger-, hånd-, skulder- og fodled. Lidelsen nedsatte efter de helbredsmæssige oplysninger i sagen og oplysningerne om gangtesten ikke borgers gangfunktion i så væsentligt omfang, at borger ikke kunne færdes uden brug af bil. Grunden var desuden, at der ikke fandtes at være et særligt skånebehov. Borger havde en gangdistance på mellem 200-450 meter uden brug af hjælpemidler og kunne, om end med besvær, gå på trapper, benytte offentlige transportmidler og cykle små korte ture. Ankestyrelsen bemærkede, at lang afstand til offentlig transport kunne indgå som et moment ved vurderingen af, om betingelserne for støtte til køb af bil var opfyldte, men ikke var et afgørende moment for støtte til køb af bil.

Høj alder

34. Aldersbetingede funktionsnedsættelser vil for langt størstedelens vedkommende være forudsigelige. Der er ikke fastsat nogen øvre aldersgrænse for bevilling af støtte til bil. Ifølge administrativ praksis kan der bevilges støtte til bil til borgere over 70 år. Ved vurderingen af, om en borger er berettiget til støtte til køb af bil, skal indgå en vurdering af vedkommendes evne til at færdes sammenholdt med en vurdering af en borger i samme alder og samme livssituation, som ikke har en funktionsnedsættelse.

Alderen indgår ikke som et selvstændigt kriterium, men kan indgå i den samlede vurdering af borgerens kørselsbehov. Her kan der ses på, om kørselsbehovet ud fra en samlet vurdering mere hensigtsmæssigt vil kunne tilgodeses ved andre kørselsordninger, jf. bilbekendtgørelsens § 5. Derudover kan der lægges vægt på, om en bevilling til støtte til bil i tilstrækkelig grad vil gøre borgeren selvhjulpen, jf. bilbekendtgørelsens § 2, stk. 5.

Der kan således ikke gives afslag alene på grund af høj alder.

Lav alder

35. Ligesom der ikke er et "høj alders" kriterium for tildeling af støtte til køb af bil, er der heller ikke et "lav alders" kriterium. Der ydes dog normalt ikke støtte til bil til børn, der alene på grund af alder er ude af stand til at gå eller endnu kan køres i klapvogn.

Alle forældre med børn indtil omkring 3-års alderen har behov for at kunne transportere barnet.

Ifølge administrativ praksis tilkendes der derfor som udgangspunkt tidligst bil til børn, når barnet er fyldt 3 år. Undtagelse til dette udgangspunkt kan f.eks. være, hvor et barn på grund af sin funktionsnedsættelse er væsentligt vanskeligere at transportere end andre børn på samme alder. Dette kan f.eks. være tilfældet, hvis barnet er ude af stand til selv at holde sit hoved oppe uden voksenstøtte.

Urolige børn

36. Ved den samlede vurdering i sager om børn med funktionsnedsættelse er det vigtigt at se på, om barnet er uroligt eller besværligt at medbringe i offentlige befordringsmidler. Barnet kan således uden at have et egentligt bevægelseshandicap på grund af forskellige lidelser opføre sig på en sådan måde, at det vil være til uforholdsmæssig gene for omgivelserne, f.eks. ved at råbe og skribe, slå ud efter de øvrige passagerer og lignende.

Urolige børn kan f.eks. være autistiske børn, der har behov for meget overskuelige rammer og en stor forudsigelighed og struktur. I modsat fald bliver de angste og utrygge, hvilket kan give sig udslag i voldsom selvdestruktiv eller udadrettet adfærd. De kan f.eks. spytte på andre, kan ikke fastholdes, slår eller skubber, råber højt tilsyneladende uden årsag og/eller rækker meget voldsomt. Forældrene eller andre voksne kan ikke tale børnene til ro eller stoppe denne adfærd.

Ankestyrelsens principafgørelse C-47-02:

En 14-årig dreng med Angelmans Syndrom var berettiget til støtte til køb af bil. Begrundelsen var, at der forelå en så væsentlig nedsættelse af drengens psykiske funktionsevne, som i sammenhæng med hans fysiske formåen og fremtræden og hans fysiske størrelse i væsentlig grad forringede hans evne til at færdes, selv i følgeskab med andre. Drengens adfærd i forbindelse med, at han fysisk var fuldt udvokset med klodset og usikker motorik, var efter en lægelig vurdering så svært styrbar, selv i følgeskab med personer der kendte ham, at kollektive transportmidler ikke eller kun meget vanskeligt skønnedes at kunne benyttes. Uanset drengen havde en gangfunktion, ville støtte til køb af bil således i væsentlig grad afhjælpe følgerne af hans lidelse og lette den daglige tilværelse. Ankestyrelsen lagde endvidere vægt på, at drengen var 14 år og havde et mentalt udviklingsniveau som en 1-1 1/2 årig.

Ankestyrelsen lagde også vægt på, at han i fysisk henseende var fuldt udvokset. Drengen var ca. 182 cm. høj og vejede ca. 82 kg. Han havde klodset og usikker motorik. Han var fysisk aktiv, uden sprog, uden hæmninger med grænseoverskridende adfærd over for andre, samt bevægelser efter egen umiddelbar indskydelse. Målt aktivitet af en vis varighed kunne ikke gennemføres, herunder motivation til at tilbagelægge en distance til f.eks. offentlige transportmidler.

Andre hensyn

37. Ved en vurdering af, om borgeren har mulighed for at bruge andre befordringsmidler end egen bil for at komme rundt, kan der også være et hensyn at tage både til andre medpassagerer og til den pågældendes egen følelse af at være til stor gene i forhold til omgivelserne. Det drejer sig om tilfælde, hvor borgerens lidelse kan være generende for andre medpassagerer. F.eks. hvor den pågældende er strubeopereret (tracheostomeret) og derfor har et voldsomt problem med slim, eller hvor der med lidelsen

følger specielle lugtgener. Eller det kan dreje sig om situationer, hvor borgerens funktionsnedsættelse medfører et stærkt afvigende udseende, eller hvor borgerens funktionsnedsættelse medfører handlinger, som sædvanligvis ikke er noget, borgeren ønsker at udføre offentligt, m.v.

Særligt om støtte til køb af bil til familier med børn med funktionsnedsættelse anbragt uden for hjemmet

Bilbekendtgørelsen

§ 4. Hvis et barn eller en ung under 18 år, som er tilkendt støtte til køb af bil, efterfølgende anbringes uden for hjemmet, jf. § 52, stk. 3, nr. 7, i lov om social service, bevares bilstøtten, hvis barnets eller den unges og familiens samlede aktiviteter i forbindelse med samvær, ferier eller lignende medfører et kørselsbehov med bil af et vist omfang. Under samme betingelser kan kommunalbestyrelsen yde støtte til køb af bil, selv om barnet eller den unge forud for ansøgning herom er anbragt uden for hjemmet efter § 52, stk. 3, nr. 7, i lov om social service, hvis barnet eller den unge er omfattet af personkredsen for bilstøtte.

Stk. 2. Ved et kørselsbehov med bil af et vist omfang, jf. stk. 1, forstås, at kørselsbehovet som minimum skal svare til, hvad der er sædvanligt for en familie.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal i de i stk. 1 og 2 nævnte tilfælde foretage vurderingen af, om kørselsbehovet og væsentlighedskriteriet, jf. §§ 1-3, er opfyldt på baggrund af de perioder, hvor barnet eller den unge har samvær, ferie eller lignende med forældrene.

Stk. 4. Støtte til køb af bil efter stk. 1-3 gælder, så længe den pågældende bil er indregistreret til barnet eller den unge.

Personkreds

38. Det fremgår af bilbekendtgørelsens § 4, stk. 1, at hvis et barn eller en ung under 18 år, som er tilkendt støtte til køb af bil, efterfølgende anbringes uden for hjemmet, jf. § 52, stk. 3, nr. 7, i lov om social service, bevares bilstøtten, hvis barnets eller den unges og familiens samlede aktiviteter i forbindelse med samvær, ferier eller lignende medfører et kørselsbehov med bil af et vist omfang. Under samme betingelser kan kommunalbestyrelsen yde støtte til køb af bil, selv om barnet eller den unge forud for ansøgning herom er anbragt uden for hjemmet efter § 52, stk. 3, nr. 7, i lov om social service, hvis barnet eller den unge er omfattet af personkredsen for bilstøtte.

Personkredsen omfatter således børn og unge under 18 år, som anbringes eller er anbragt uden for hjemmet efter reglerne i servicelovens § 52, stk. 3, nr. 7. Herudover er det en betingelse, at barnet eller den unge før anbringelsen har fået tilkendt bilstøtte eller på grund af sin funktionsnedsættelse er omfattet af personkredsen for støtte til køb af bil, jf. nærmere herom ovenfor i dette kapitel. Børn eller unge, som bor hjemme hos deres forældre, er ikke omfattet af bilbekendtgørelsens § 4.

Kørselsbehov af et vist omfang

39. Herudover er det en betingelse for at bevare eller få bevilget bilstøtte, jf. bilbekendtgørelsens § 4, at barnets eller den unges og familiens samlede aktiviteter i forbindelse med samvær, ferier eller lignende skal medføre et kørselsbehov med bil af et vist omfang. Ved ”kørselsbehov med bil af et vist

omfang” forstås, at kørselsbehovet som minimum skal svare til, hvad der er sædvanligt for en familie, jf. bilbekendtgørelsens § 4, stk. 2. Heri ligger, at der skal være et kørselsbehov ud over kørsel mellem anbringelsesstedet og hjemmet, og at dette kørselsbehov mindst skal være det samme, som hvad der er sædvanligt for en familie. Det er alene de perioder, hvor barnet eller den unge har samvær m.v. med familien, der skal indgå ved vurderingen af kørselsbehovet. Der kan f.eks. være tale om kørselsbehov i forbindelse med familiebesøg, indkøb, udflugter uden for hjemmet, ferier, andre familieaktiviteter, herunder også spontane aktiviteter, biograf, besøg af venner eller lignende. Det skal også indgå i vurderingen, om kørselsbehovet mere hensigtsmæssigt kan løses ved andre kørselsordninger.

Perioden for bedømmelsen

40. Efter bilbekendtgørelsens § 4, stk. 3, skal kommunalbestyrelsen, når der skal tages stilling til en ansøgning om bilstøtte til et barn eller en ung, der anbringes eller er anbragt uden for hjemmet, foretage vurderingen af, om kørselsbehovet og væsentlighedskriteriet er opfyldt, på baggrund af de perioder, hvor barnet eller den unge har samvær, ferie eller lignende med forældrene. De perioder, hvor barnet eller den unge opholder sig på anbringelsesstedet, skal derimod ikke indgå i bedømmelsen. Det er dog kun samvær m.v., der har et sådant omfang, at det kan karakteriseres som et tæt samværsmonster, der kan indgå i bedømmelsen.

Støtte i indregistreringsperioden

41. Bilstøtte ydet med hjemmel i bilbekendtgørelsens § 4 gælder, så længe den pågældende bil er indregistreret til barnet eller den unge, jf. bilbekendtgørelsens § 4, stk. 4. Herved undgås det, at det mere restriktive bedømmelsesgrundlag ved bevilling af bil til voksne på trivselsmæssigt grundlag skal anvendes, når den unge fylder 18 år, hvilket ellers vil kunne føre til frakendelse. Det vil f.eks. betyde, at en 16-årig kan beholde sin bil tilkendt efter reglerne i bilbekendtgørelsens § 4, så længe bilen er indregistreret til personen.

Forholdet til andre befordringsordninger

42. Efter bilbekendtgørelsens § 5 kan der ikke ydes støtte til køb af bil, hvis borgerens samlede kørselsbehov ud fra en vurdering af alder, almentilstand og forholdene i øvrigt mere hensigtsmæssigt kan tilgodeses ved andre ordninger.

Ved bedømmelsen af kørselsbehovet må det overvejes, om dette behov er af et sådant omfang, at det ikke i rimeligt omfang kan dækkes ved andre befordringsordninger. Ved denne vurdering skal der ses på borgerens samlede kørselsbehov.

Ankestyrelsens principafgørelse C-8-05:

Et afslag på afgiftsfritagelse blev begrundet med, at der var tale om et meget beskedent kørselsbehov, og at der var mulighed for at afhjælpe kørselsbehovet gennem andre tilbud og ordninger, herunder anvendelse af elkøretøj i nærområdet og brug af tilbud om handicapkørsel i lokalområdet. Det samlede årlige kørselsbehov, som hovedsagelig vedrørte indkøbsture samt familiebesøg i lokalområdet, var angivet til ca. 3.000 km.

Ankestyrelsens principafgørelse 157-11:

En stærkt bevægelseshæmmet 54-årig mand var berettiget til støtte til køb af bil på trivselsmæssigt grundlag.

Manden havde svær lammelse i begge ben, højresidig lammelse i kroppen i øvrigt, svære sproglige og kommunikative vanskeligheder (afasi og apraksi) efter blodprop i hjernen. Han var permanent kørestolsbruger.

Der var oplyst et væsentligt kørselsbehov i forbindelse med daglige indkøb, næsten daglige genoptræninger, ugentlige besøg hos familiemedlemmer, ugentlige læge- og hospitalsbesøg og til forskellige fritids-, idræts- og kulturaktiviteter.

Ankestyrelsen fandt, at kørselsbehovet ikke var af en sådan karakter, at det mere hensigtsmæssigt kunne tilgodeses ved brug af andre ordninger, herunder ordninger om individuel handicaptransport.

Ankestyrelsens principafgørelse 98-10:

Det fremgår blandt andet af begrundelsen for afslaget på støtte til køb af bil, at det blev vurderet, at kørselsbehovet mere hensigtsmæssigt kunne tilgodeses ved andre ordninger, herunder ved brug af elscooter til kørsel i nærområdet og handicapbefordring og befordring med DSB's handicapbefordring over længere afstande. Ved vurderingen af handicapbefordringen blev der lagt vægt på det antal ture, der årligt kunne opnås henholdsvis inden for og uden for kommunens grænser, og at der efter aftale kunne opnås spontane ture mod betaling af et ekstra gebyr. Der blev også lagt vægt på, at der ved benyttelse af handicapbefordring og DSB var mulighed for at medtage såvel en rollator som en elscooter.

I vurderingen af borgerens samlede kørselsbehov skal det indgå, hvor belastende det vil være at bruge andre befordringsmidler end egen bil for f.eks. at komme til og fra arbejde eller uddannelse. Der kan således lægges vægt på, om der er et udtalt skånebehov, og om brug af kollektive befordringsmidler betyder risiko for forværring og/eller væsentlig udtrætning på grund af lidelsens karakter.

Ankestyrelsens principafgørelse 52-14:

Ankestyrelsen vurderede, at borger havde et omfattende skånebehov som følge af blødersygdommen Hæmofili A i svær grad, som medførte ret til støtte til køb af bil på erhvervsmæssigt grundlag. Ankestyrelsen lagde vægt på, at der i relation til karakteren af borgers lidelse var et skånehensyn at tage hensyn til, både med hensyn til udtrætning ved anvendelse af offentlig transport, i forbindelse med blødninger og i relation til risiko for forværring af borgers funktionsevne.

Hvis en person med blødersygdommen Hæmofili A i svær grad anvender offentlige transportmidler, kan det medføre en risiko for ledblødninger og ledskader med deraf følgende risiko for aftagende funktionsevne og svær invaliditet. Der kan også være en risiko forbundet med at færdes gående over længere distancer. Ansøgere med Hæmofili A i svær grad kan have behov for at kunne komme til hurtig behandling ved akutte blødninger for at skåne bevægeapparatet og bevare førighed, for at undgå yderligere fysisk funktionsnedsættelse, samt for at forebygge unødigt medicinering.

Det fremgår af praksis, at selvom der findes offentlige befordringsmidler, kan afstanden mellem bopæl og arbejdsplads under særlige forhold være så ekstraordinær stor, at benyttelse af offentlige transportmidler sammenholdt med lidelsens art skønnes så belastende, at befordring med egen bil af skånehensyn må skønnes rimelig.

Ankestyrelsens principafgørelse C-2-05:

En borger, der var svært lungesyg med et betydeligt nedsat funktionsniveau, som nødvendiggjorde iltbehandling hele tiden, var berettiget til støtte til køb af bil. Ægtefællen skulle fungere som chauffør. Borgers kørselsbehov, der var opgjort til 10-15.000 km. årligt, kunne efter en samlet vurdering af borgers alder, almentilstand og forholdene i øvrigt ikke mest hensigtsmæssigt tilgodeses ved andre ordninger, herunder individuel handicapkørsel.

Borgerens egnethed til at føre bil

Bilbekendtgørelsen

§ 6. Hvis det under hensyn til ansøgerens alder og almentilstand må anses for betænkeligt at yde støtte til køb af bil, som ansøgeren selv skal føre, skal der rettes henvendelse til politiet for at få en nærmere vurdering af ansøgerens egnethed til at føre en bil.

43. Efter bilbekendtgørelsens § 6 skal der rettes henvendelse til politiet (kørekortkontoret) for at få en nærmere vurdering af borgerens egnethed til at føre bil, hvis det under hensyn til den pågældendes alder og almentilstand må anses for betænkeligt at yde støtte til en bil, som borgeren selv skal føre.

For at kørekortkontoret kan tage stilling til, om borgeren kan opnå kørekort, og om der eventuelt skal stilles særlige vilkår herfor, f.eks. særlige krav til indretningen af en bil, som den pågældende selv skal føre, er det nødvendigt for kommunalbestyrelsen at medsende helbredsmæssige oplysninger. Kommunalbestyrelsen skal indhente samtykke hertil fra borgeren, jf. forvaltningslovens § 29 (lovbekendtgørelse nr. 433 af 22. april 2014). Hvis ansøgeren ikke vil give sit samtykke, kan kommunen give afslag på ansøgningen om bilstøtte.

Selv om borgeren har et gyldigt kørekort, kan der være anledning til at rette henvendelse til kørekortkontoret, f.eks. hvis kørekortet har en kort gyldighedsperiode, eller der efter kørekortets udstedelse er indtrådt en forringelse i borgerens funktionsniveau, som kan have betydning for kørefærdigheder eller kan nødvendiggøre særlige indretninger.

Særligt bør opmærksomheden henledes på situationer, hvor funktionsevnen er nedsat på grund af lidelser, der erfaringsmæssigt er fremadskridende (f.eks. leddegigt, muskelsvind, dissemineret sklerose, ALS).

Lider borgeren af en sygdom, som betyder, at den pågældende ved at køre bil udsætter andres liv eller helbred for nærliggende fare, er egen læge forpligtet til at søge faren afbødet ved henvendelse til vedkommende selv, eller om fornødent ved anmeldelse til Styrelsen for Patientsikkerhed (tidligere Embedslægerne) eller Sundhedsstyrelsen. Der henvises i øvrigt til lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed (herefter autorisationsloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 990 af 18. august 2017, om lægers pligter.

Kapitel 4

Udmåling af støtten

Bilbekendtgørelsen

§ 7. Hvis betingelserne for støtte til køb af bil efter §§ 1-5 er opfyldt, ydes støtten til den billigste bil, som er egnet set i forhold til ansøgerens behov. Støtten ydes som et rentefrit lån på indtil kr. 187.000 kr. inkl. moms, dog højst bilens købesum.

Stk. 2. Hvis prisen på den billigst egnede bil overstiger den fastsatte låneramme på 187.000 kr., ydes et rente- og afdragsfrit lån til betaling af forskellen mellem den fastsatte låneramme på 187.000 kr. og prisen på den billigst egnede bil.

Stk. 3. Egnethedsvurderingen efter stk. 1 og 2 er en helhedsvurdering. I vurderingen indgår ansøgerens samlede behov, herunder behovet for særlige indretninger i bilen.

Stk. 4. Særlige indretninger, som bilen efterfølgende forsynes med på grund af ansøgerens helbreds-tilstand, herunder automatisk transmission, ydes som tilskud, jf. § 13. Tilskud til automatisk transmission fratrækkes i bilens pris før lånet udmåles.

Rentefrit lån

44. Støtte til køb af bil ydes som et rentefrit lån inden for en fast låneramme, jf. servicelovens § 114, stk. 2, og bilbekendtgørelsens § 7, stk. 1. Lånerammen reguleres en gang årligt med satsreguleringsprocenten, jf. servicelovens § 182, stk. 7, og bilbekendtgørelsens § 24.

45. Lånet kan højst udgøre bilens købesum (leveret på gaden inklusive leveringsomkostninger) med fradrag af eventuelt tilskud til automatisk transmission efter bilbekendtgørelsens § 13, stk. 2. Ekstraudstyr som f.eks. alufælge, spoilere m.v., som ikke er en integreret del af bilen leveret fra fabrikken, indgår ikke i lånerammen.

46. Hvis ansøgeren køber en anden egnet bil, hvis pris overstiger prisen på den billigst egnede bil bevilget efter bilbekendtgørelsens § 7, stk. 1, skal pågældende selv finansiere restkøbesummen, f.eks. ved indgåelse af afbetalingskontrakt eller ved optagelse af banklån. Den valgte løsning må ikke medføre yderligere udgifter for det offentlige.

Billigst egnede bil og afprøvning af bil

47. Efter bilbekendtgørelsens § 7, stk. 1 og 3, ydes støtten til anskaffelse af den billigste bil, som er egnet set i forhold til modtagerens behov. Vurderingen af den billigst egnede bil skal bero på en helhedsvurdering, hvor hensynet til borgerens samlede behov, herunder borgers behov for særlige indretninger, indgår.

I nogle tilfælde vil den billigst egnede løsning være en bil, der imødekommer borgerens samlede behov, herunder også behovet for særlige indretninger, når bilen leveres fra fabrikken. I andre tilfælde vil den billigst egnede løsning være en bil, hvor der er behov for montering af særlige indretninger efter, at bilen har forladt fabrikken. Kommunalbestyrelsen skal derfor i hvert tilfælde vurdere, hvilken løsning der er den billigst egnede.

En borger må gerne vælge at købe en anden egnet bil, end den bil kommunalbestyrelsen har vurderet er den billigst egnede. Den valgte løsning må ikke medføre yderligere udgifter for det offentlige.

48. Der skal ved vurderingen af bilens egnethed tages højde for, at borgeren skal kunne benytte bilen i 8 år. Borgerens forventede fremtidige udvikling skal således inddrages i vurderingen for at undgå en førtidig udskiftning som følge af ændringer i borgerens funktionsniveau. Hvis der er stor sandsynlighed for, at behovet vil ændre sig så væsentligt i løbet af 8 år, at det vil være nødvendigt med en større eller dyrere bil, f.eks. hvis det kan forudses, at der vil blive behov for at medtage større hjælpemidler og/eller behov for særlige indretninger, kan det derfor i nogle tilfælde være hensigtsmæssigt at undgå situationer, hvor det vil være nødvendigt med en førtidig udskiftning.

Ankestyrelsens principafgørelse C-36-06:

Ved vurdering af, hvilken bil der i den enkelte ansøgningssituation er billigst egnet, skal der primært tages hensyn til, at bilen skal kunne fungere som befordringsmiddel for den støtteberettigede. Hvis det f.eks. er et barn, der er modtager af bilstøtten, og det som følge af barnets funktionsnedsættelse er vigtigt, at der er flere i bilen, kan dette få betydning for, hvilken bil der bør vælges.

49. Der skal ved vurderingen af den billigst egnede bil tages højde for, at det for familien kan være af stor betydning, at familien kan transporteres samlet i forbindelse med f.eks. udflugter, ferier, familiebesøg m.v. Hvis den billigst egnede bil ikke kan rumme hele familien, fordi familien er for stor, er der mulighed for, at familien selv kan finansiere prisdifferencen mellem den bevilgede bil og en model, som efter familiens vurdering vil kunne dække hele familiens behov for befordring. Det forudsætter dog, at den model, familien finder frem til, er lige så velegnet for barnet med funktionsnedsættelse.

50. Der skal ved vurderingen af bilens egnethed endvidere tages højde for, hvilken grad af selvhjulpenhed, der kan opnås hos modtageren af bilstøtte. I specielle tilfælde vil behovet for selvhjulpenhed kunne begrunde bevilling af støtte til køb af en kassebil eller bus, hvor modtageren ved egen hjælp og med f.eks. elkørestol kan køre ind i bilen ved hjælp af platformsift og placere sig bag rattet med elkørestolen som førersæde.

51. Ind- og udstigningsproblemer vil ofte stå i forbindelse med mulighederne for at anvende hjælpemidler til placering af modtageren i bilen. Disse hjælpemidler kræver normalt god plads for at kunne betjenes. Endvidere kan modtagerens nedsatte bevægelighed i arme, ben og ryg gøre, at en særlig bred dør og god plads bag rattet er nødvendig. Ind- og udstigningsproblemer kan tillige opstå, når et barn, som ikke har støttefunktion, skal anbringes af forældrene i bilen. Bilen skal i den forbindelse være indrettet på en sådan måde, at barnet kan anbringes på betryggende vis og på en måde, som ikke unødigt belaster forældrenes helbred.

52. Behov for at medbringe nødvendige hjælpemidler forekommer oftest i tilfælde, hvor modtageren af bilstøtte selv skal føre bilen, og hvor anbringelse af kørestol i kabinen er nødvendig, samt i forbindelse med børn med multihandicap. Voksne med f.eks. muskelsvind og sklerose kan have et tilsvarende behov for at medbringe en række nødvendige hjælpemidler, selvom de ikke selv skal føre bilen.

Ved almindelige hjælpemidler forstås hjælpemidler, der medtages i forbindelse med dækning af det almindelige, regelmæssige behov for kørsel, samt hjælpemidler, som skal benyttes ved kørselens afslutning.

Som nødvendige hjælpemidler, der skal kunne medbringes, kan der f.eks. være tale om ganghjælpemidler, siddehjælpemidler, kørestole, ramper, transportabel lift, sug og ekstra respirator. Ofte vil disse hjælpemidler ikke kunne klappes sammen.

Der kan i forhold til den enkeltes funktionsnedsættelse være behov for en konkret afprøvning. Kommunalbestyrelsen kan, hvis modtageren er enig heri, beslutte at overlade afprøvningen af bil og særlig indretning til den pågældende i samarbejde med en privat aktør, f.eks. en bilopbygger eller anden aktør, som har den fornødne tekniske ekspertise, jf. bilbekendtgørelsens § 9. Oplysningerne fra afprøvningen af forskellige bilmodeller og særlig indretning indgår i kommunalbestyrelsens myndighedsudøvelse i form af vurdering, valg af bil og valg af særlig indretning.

Forinden iværksættelse af afprøvning beskriver kommunalbestyrelsen i samarbejde med modtageren, hvilken betydning funktionsnedsættelsen har for kravene til valg af bil og eventuel valg af særlig indretning. Modtageren kan herefter medbringe denne funktionsbeskrivelse til f.eks. en bilopbygger eller anden privat aktør, som i samarbejde med den pågældende forestår selve afprøvningen af bilen og derefter informerer kommunalbestyrelsen om de tekniske resultater fra afprøvningen, herunder om mulige løsninger angående valg af bil eller særlig indretning af bilen.

Kommunalbestyrelsen skal være opmærksom på, at den private aktør kun kan medvirke til at oplyse sagen og ikke har kompetence til at lave en egentlig indstilling eller træffe afgørelse.

Ankestyrelsens principafgørelse 48-11:

En afgørelse om støtte til indretning af en handicapbil var ugyldig, da den måtte anses for truffet af anden aktør.

En anden aktørs indstilling til afgørelse i en sag om indretning af en handicapbil måtte anses for så tæt forbundet med selve afgørelsen, at der var tale om myndighedsudøvelse. Gennem indstillingen havde anden aktør i realiteten foretaget det lovpålagte skøn, som fastsatte, hvad der skulle være ret for borgeren i sagen.

Ankestyrelsen lagde vægt på, at der ikke var hjemmel i serviceloven til delegation af myndighedsudøvelse, og at anden aktør ikke havde kompetence til myndighedsudøvelse.

Hvis modtageren af bilstøtte ønsker kommunalbestyrelsens hjælp ved afprøvningen af bil, skal kommunalbestyrelsen tilbyde dette som en del af den generelle vejledningsforpligtelse efter serviceloven.

Supplerende lån

53. Det følger af bilbekendtgørelsens § 7, stk. 2, at der, såfremt prisen på den billigst egnede bil overstiger lånerammen på 187.000 kr. i bilbekendtgørelsens § 7, stk. 1, ydes et rente- og afdragsfrit lån til betaling af forskellen mellem lånerammen og prisen på den billigst egnede bil. Det følger endvidere af bilbekendtgørelsens § 7, stk. 3, at egnethedsvurderingen efter § 7, stk. 1 og 2, er en helhedsvurdering.

"Fødte" indretninger

54. Hvis en særlig indretning monteres fra fabrikken, ydes støtten til den særlige indretning som en del af lånet. Monteres den særlige indretning efterfølgende, ydes støtten til den særlige indretning i stedet som et tilskud.

Støtten ydes kun til anskaffelsen, ikke til driften

55. Der kan kun ydes tilskud til anskaffelse af bil og ikke til selve driften af bilen. I særlige tilfælde, hvor der f.eks. er tale om en ekstraordinær stor og driftsmæssig kostbar bil, kan der dog ydes støtte til driften efter servicelovens §§ 41 eller 100 om merudgiftsydelse til henholdsvis børn og voksne.

56. Efter servicelovens § 41 kan kommunalbestyrelsen yde dækning af merudgifter til forsørgelsen i hjemmet af et barn eller en ung under 18 år med betydelig og varigt nedsat funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse. Formålet er at yde dækning til de udgifter, som familien ikke ville have haft, hvis barnet eller den unge ikke havde haft en nedsat funktionsevne eller en indgribende kronisk eller langvarig lidelse. Der vil i denne forbindelse kunne ydes tilskud til nødvendige merudgifter til befordring af barnet eller den unge. Foregår befordringen i bil, kan tilskuddet ydes, uanset om den bil, barnet eller den unge bliver befordret i, er ejet af forældrene, lånt, lejet eller anskaffet med støtte efter servicelovens § 114. Tilskuddet kan fastsættes på grundlag af statens regler for godtgørelse for brug af egen bil efter laveste takst.

Generelt kan der ikke efter servicelovens § 41 ydes støtte til andre udgifter, som f.eks. forsikring, reparationer, benzin m.v. til bil. Dog gælder det, at der i særlige tilfælde ydes hjælp til betaling af andre driftsudgifter i forbindelse med befordring af et barn eller en ung med nedsat funktionsevne eller indgribende lidelse i familiens egen bil. Det gælder i de tilfælde, hvor familien f.eks. har en bil alene til befordring af barnet eller den unge, eller hvor det kan sandsynliggøres, at familien ikke ville have haft en bil, hvis der ikke var et særligt kørselsbehov som følge af barnets eller den unges nedsatte funktionsevne eller lidelse. Ligeledes vil det gælde i de situationer, hvor familien har en ekstraordinær stor og driftsmæssig kostbar bil, f.eks. en MPV-bil eller en kassebil som følge af barnets eller den unges nedsatte funktionsevne eller lidelse. Hjælpen gælder merudgifterne til f.eks. forsikringer, reparationer, benzin m.v.

57. Efter servicelovens § 100 kan kommunalbestyrelsen til personer mellem 18 år og folkepensionsalderen med varigt nedsat funktionsevne yde dækning af de nødvendige merudgifter ved den daglig livsførelse, hvor merudgiften er en følge af den nedsatte funktionsevne, dvs. udgifter, som den pågældende ikke ville have haft, hvis der ikke havde været tale om en nedsat funktionsevne.

Generelt kan der ikke efter servicelovens § 100 ydes støtte til andre udgifter, som f.eks. forsikring, reparationer, benzin m.v. på en bil. På tilsvarende måde som efter servicelovens § 41 kan der i særlige tilfælde ydes hjælp til betaling til driftsudgifter. Det vil f.eks. gælde, hvis det kan sandsynliggøres, at den pågældende ikke ville have haft bil, hvis der ikke var et særligt kørselsbehov som følge af den pågældendes nedsatte funktionsevne. Det vil endvidere være tilfældet, hvis den pågældende som følge af sin funktionsnedsættelse har en ekstraordinært stor og driftsmæssig kostbar bil – f.eks. en MPV-bil eller en bus.

Indkomstgrundlagets betydning

Bilbekendtgørelsen

§ 8. Ansøgere, hvis indkomstgrundlag ikke overstiger 222.000 kr., skal tilbagebetale halvdelen af lånet efter § 7, stk. 1, med 1/96 af beløbet i månedlige afdrag. Den anden halvdel af lånet nedskrives med 1/96 månedligt fra tidspunktet for bilens registrering.

Stk. 2. Lånet efter § 7, stk. 2, nedskrives med 1/96 månedligt fra tidspunktet for bilens registrering.

Stk. 3. For ansøgere, hvis indkomstgrundlag overstiger 222.000 kr., forhøjes den del af lånet, der skal tilbagebetales, med 20 pct. af den del af indkomstgrundlaget, der overstiger 222.000 kr. Den del af lånet, der skal nedskrives, nedsættes tilsvarende.

Stk. 4. Indkomstgrundlaget, jf. stk. 1 og 3, består af personlig indkomst med tillæg af positiv kapitalindkomst, der anvendes til beregning af indkomstskat efter personskattelovens § 7, dog før de i personskattelovens § 7 nævnte grundbeløb og bundfradrag, og aktieindkomst, der beskattes efter personskattelovens § 8 a, stk. 1 og 2, bortset fra udbytteindkomst op til 5.000 kr.

Stk. 5. Opgørelsestidspunktet for indkomstgrundlag efter stk. 4 er indkomsten for det senest afsluttede indkomstår. Indkomstgrundlaget anvendes med virkning for det andet kalenderår efter indkomstårets udløb.

Stk. 6. Ved opgørelsen af indkomstgrundlaget efter stk. 3 og 4 reguleres den personlige indkomst, der indgår i indkomstgrundlaget, med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent, gældende pr. 1. januar i indkomståret, jf. stk. 5, og pr. 1. januar det følgende år.

Stk. 7. For lønmodtagere, der gør tjeneste på skibe registreret i Dansk Internationalt Skibsregister, (DIS) medregnes arbejdsfortjenesten i den personlige indkomst efter regler fastsat af børne- og socialministeren, om fremgangsmåden ved opgørelse af indtægtsgrundlaget for visse sociale ydelser for lønmodtagere, der gør tjeneste på skibe registreret i Dansk Internationalt Skibsregister.

Stk. 8. Til ansøgere med behov for kørsel til og fra uddannelse, der ud fra et overordnet tilrettelagt uddannelsesforløb sigter mod fremtidige arbejds- og indtægtsmuligheder, kan der gives afdragsfrihed, så længe uddannelsen varer. Ved uddannelsens afslutning afskrives et beløb svarende til, hvad der i perioden skulle have været betalt. Afdragsfrihed under uddannelse gives kun til personer, hvis årlige indtægt i form af erhvervsindtægt eller anden ydelse, der træder i stedet for erhvervsindtægt, ikke overstiger et beløb svarende til 64/96 af lånet efter § 7, stk. 1.

Stk. 9. Revalideringsydelse efter lov om aktiv socialpolitik udgør erhvervsindtægt eller anden ydelse, der træder i stedet for erhvervsindtægt, jf. stk. 8.

Stk. 10. SU og handicaptillæg til SU efter lov om statens uddannelsesstøtte samt indtægt fra pension og renteindtægt udgør ikke erhvervsindtægt eller anden ydelse, der træder i stedet for erhvervsindtægt, jf. stk. 8.

[...]

§ 23. Bevilling af støtte efter denne bekendtgørelse bortfalder efter 6 måneder, hvis den ikke er udnyttet. Kommunalbestyrelsen kan dog forlænge gyldighedsperioden, når særlige forhold gør sig gældende.

Stk. 2. Støtte efter § 7, stk. 1 og 2, og § 13, stk. 2, beregnes på grundlag af ansøgerens indkomst og indkomst- og beløbsgrænser for lån og tilskud på tidspunktet for bevillingens udnyttelse, jf. § 8, stk. 1-4.

Stk. 3. Hvis ansøgerens indkomst på udnyttelsestidspunktet vedvarende er forøget med mere end 20 pct. eller nedsat med mere end 5 pct. i forhold til det opgjorte indkomstgrundlag, jf. § 8, skal ansøgerens ændrede økonomiske forhold lægges til grund for beregningen af støtten. Ændringer i ansøgerens økonomiske forhold, der sker efter udnyttelsestidspunktet, medfører ikke ændringer i beregningen af støtten.

Lånet afdrages over 8 år

58. Halvdelen af lånet skal tilbagebetales i månedlige afdrag over en 8 årig periode. Den anden halvdel af lånet nedskrives hver måned med 1/96.

Modtagerens økonomiske forhold har ikke betydning for lånets størrelse, men for hvor stor en del af lånet der skal tilbagebetales.

Indkomstgrundlagets betydning for tilbagebetalingen

59. Det følger af bilbekendtgørelsens § 8, stk. 3, at hvis modtageren af bilstøtte har et højere indkomstgrundlag end 222.000 kr. (2018-niveau), forhøjes den del af lånet, der skal betales tilbage, med 20 pct. af den del af indkomstgrundlaget, der overstiger 222.000 kr. Den del af lånet, der skal nedskrives, nedsættes tilsvarende.

Ved lån til bil til befordring af barn anvendes barnets indkomstgrundlag.

Beregning af indkomstgrundlaget

60. Fastsættelsen af indkomstgrundlaget, der anvendes ved beregningen af den del af lånet, der skal tilbagebetales, følger de samme principper som ved betaling for personlig og praktisk hjælp, jf. servicelovens § 83, stk. 1. Bilbekendtgørelsens § 8, stk. 4-10, svarer således til bekendtgørelse nr. 1576 af 27. december 2014 om betaling for generelle tilbud og for tilbud om personlig og praktisk hjælp m.v.

Det er kun modtagerens personlige indkomst, der lægges til grund. En eventuel ægtefælles eller samlevers indkomstforhold er således uden betydning ved fastsættelsen af indkomstgrundlaget.

Der henvises til Vejledning om hjælp og støtte efter serviceloven (vejledning nr. 2 til serviceloven), hvori indkomstgrundlagets bestanddele og opgørelsen af indkomstgrundlaget er nærmere uddybet.

Udnyttelsestidspunkt

61. Efter bilbekendtgørelsens § 23, stk. 2, er det modtagerens indkomst på tidspunktet for bevillingens udnyttelse, der danner udgangspunkt for beregningen af indkomstgrundlaget. Udnyttelsestidspunktet vil normalt være slutsedlens dato, men hvis der er tale om lån til en bil, der er anskaffet før modtagelse af bevilling, anses tidspunktet for bevillingens modtagelse som udnyttelsestidspunkt efter bilbekendtgørelsens § 23, stk. 2.

Det er kommunalbestyrelsen i den kommune, modtageren bor i på udnyttelsestidspunktet, der er ansvarlig for beregningen af indkomstgrundlaget (og for de øvrige opgaver vedrørende den praktiske gennemførelse, herunder udbetaling af lån).

SKAT stiller oplysninger til rådighed til brug for opgørelse af indkomstgrundlaget, jf. servicelovens § 183.

Ændrede økonomiske forhold på udnyttelsestidspunktet kan medføre ændring i forholdet mellem den afdragspligtige og afdragsfri del af lånet, jf. bilbekendtgørelsens § 23, stk. 3. Ændrede økonomiske forhold i løbet af 8-årsperioden medfører ikke ændring i beregningen af støtten. Der kan dog eventuelt være grundlag for henstand eller eftergivelse, jf. bilbekendtgørelsens § 20, stk. 1.

Afdragsfrihed under uddannelse

62. Efter bilbekendtgørelsens § 8, stk. 8, kan der til modtagere af bilstøtte under uddannelse gives afdragsfrihed, så længe uddannelsen varer, såfremt uddannelsen ud fra et overordnet tilrettelagt uddannelsesforløb sigter mod fremtidige arbejds- og indtægtsmuligheder. Det er en betingelse, at modtagerens årlige erhvervsindtægt eller det, der træder i stedet, f.eks. revalideringsydelse, ikke overstiger et beløb svarende til 64/96 af lånet efter bilbekendtgørelsens § 7, stk. 1.

Ankestyrelsens principafgørelse C-15-06:

En borger, der var bevilget afdragsfrihed under uddannelse kunne opretholde afdragsfriheden i den periode, hvor borgeren var på barselsorlov fra uddannelsen.

Ved periodens afslutning afskrives et beløb svarende til, hvad der i perioden skulle have været betalt. Det er ikke en betingelse for afdragsfrihed under uddannelse efter bilbekendtgørelsens § 8, stk. 8, at bilen er bevilget til at dække et kørselsbehov til og fra en uddannelse. Der kan således godt gives afdragsfrihed, hvis modtageren efterfølgende går ind i et uddannelsesforløb.

SU og handicaptillæg til SU efter lov om statens uddannelsesstøtte, jf. lovbekendtgørelse nr. 1037 af 30. august 2017 med senere ændringer og indtægt fra pension og renteindtægt betragtes ikke som erhvervsindtægt eller anden ydelse, der træder i stedet for erhvervsindtægt.

Kapitel 5

Afgiftsfritagelse

Bilbekendtgørelsen

§ 10. Kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om fritagelse for afgifter, jf. stk. 2 og 3, når det vurderes, at ansøgeren er berettiget til støtte til erhvervelse af bil efter § 114 i lov om social service og §§ 1-5 i denne bekendtgørelse.

Stk. 2. Efter § 16, stk. 1, i lov om vægtafgift af motorkøretøjer m.v. fritages personer med varigt nedsat funktionsevne, som efter lov om social service kan opnå støtte til erhvervelse af bil, for vægtafgift og tillægsafgift for privat anvendelse. Afgiftsfritagelsen gælder kun, så længe køretøjet er registreret for og benyttes af den pågældende.

Stk. 3. Efter § 7, stk. 1 og 3, i brændstofferbrugsafgiftsloven fritages personer med varigt nedsat funktionsevne, som efter lov om social service kan opnå støtte til erhvervelse af en bil, for afgift efter brændstofferbrugsafgiften, hvis bilen er benzindreven. Er bilen dieseldreven, betales udigningsafgift

efter de i § 3, stk. 1, under B, fastsatte afgifter i brændstofforbrugsafgiftsloven. Afgiftsfritagelsen gælder kun, så længe køretøjet er registreret for og benyttes af pågældende.

Fritagelse for vægtafgift og afgift efter brændstofforbrug

63. Afgørende for, om en borger er berettiget til afgiftsfritagelse, jf. bilbekendtgørelsens § 10, er, at den pågældende opfylder betingelserne for støtte til køb af bil. Det er således ikke noget krav, at der er ydet lån til køb af bilen.

Ansøges der både om lån og afgiftsfritagelse, vil fritagelsen gælde fra bilens registrering. Hvis borgeren i forvejen har en bil, hvortil der ikke er ydet støtte, og der samtidigt ansøges om støtte til køb af bil og afgiftsfritagelse, bevilges der afgiftsfritagelse på den "eksisterende" bil fra den første i måneden efter ansøgningens indgivelse, og indtil bilen er udskiftet med den bevilgede bil.

Hvis der alene ansøges om afgiftsfritagelse, bevilges fritagelsen fra den første i måneden efter ansøgningens indgivelse.

Personbiler, der er indregistreret første gang efter den 1. juli 1997, er omfattet af brændstofforbrugsafgiftsloven. Efter denne lov kan der bevilges fritagelse for brændstofforbrugsafgift efter samme retningslinjer som for vægtafgift.

Ankestyrelsens principafgørelse 34-13:

En borger kan bevilges afgiftsfritagelse, når køretøjet er registreret for og benyttes af pågældende. Dette gælder uanset, om borgeren køber eller leaser bilen. Afgiftsfritagelse gælder kun, så længe køretøjet er registreret for og benyttes af pågældende. Retten til afgiftsfritagelse knytter sig til, at borgeren opfylder betingelserne for støtte til billån. Det er således ikke et krav, at der er ydet lån til køb af bilen. Det er tilstrækkeligt, at borgeren på registreringsattesten står opført som bruger, og at bilen benyttes af borger.

Fritagelse for registreringsafgift

64. Busser (dvs. biler konstrueret til befordring af mere end 9 personer) til kørestolsbrugere, som er fritaget for vægtafgift eller afgift for brændstofforbrug, er fritaget for registreringsafgift, jf. § 2, stk. 1, nr. 6 litra b, i registreringsafgiftsloven.

I en kendelse af 26. september 2002 fra Landsskatteretten (sagsnummer 2-2-1622-0016) blev der i vurderingen af, om en person er at anse som kørestolsbruger i registreringsafgiftslovens forstand lagt vægt på følgende kriterier:

"Retten måtte lægge til grund, at klageren har nedsat gangfunktion, og at hun af denne årsag har en Mini Crosser til rådighed. Efter det oplyste må det endvidere lægges til grund, at klageren ikke anvender den omhandlede Mini Crosser konstant, idet hun har en gangdistance på op til 50 meter, men at hun også anvender Mini Crosseren indendørs, herunder til indkøb og arbejde. Efter det oplyste om klagerens handicap, herunder hendes meget begrænsede gangdistance samt om hendes deraf følgende ganske betragtelige brug af og afhængighed af den omhandlede Mini Crosser, finder retten efter en konkret vurdering, at den under disse omstændigheder må anses for en kørestol, således at betingelserne i RGAL § 2, stk. 1, nr. 6 b [i dag registreringsafgiftslovens § 2, stk. 1, nr. 7, litra b], for afgiftsfritagelse er opfyldt."

Familier og værger med børn i kørestole er også omfattet af reglen om fritagelse for registreringsafgift. Spørgsmålet om omfanget af nedstoling af den enkelte bus afgøres konkret under hensyn til den

pågældendes funktionsnedsættelse. Det er en betingelse for afgiftsfritagelse, at køretøjerne oprindeligt fra fabrikken er beregnet til befordring af mere end 9 personer, føreren medregnet, det vil sige opfylder den afgiftsmæssige definition for busser efter § 5 a, stk. 1, nr. 2, jf. lov om registreringsafgift af motorkøretøjer m.v. Bussen registreres med gule nummerplader.

Kapitel 6

Genbevilling af bil

Bilbekendtgørelsen

§ 11. Der kan tidligst ydes støtte til genbevilling af bil 8 år efter registreringen af en bil, hvortil der er ydet støtte, jf. § 7, stk. 1 og 2, jf. dog stk. 2. Ansøgeren kan indgive ansøgning om genbevilling efter 7 år, således at kommunalbestyrelsen allerede fra dette tidspunkt kan påbegynde sagsbehandlingen.

Stk. 2. Der kan ydes støtte inden udløbet af den i stk. 1 nævnte periode på 8 år,

- 1) når det ved erklæring fra en synsvirksomhed dokumenteres, at udskiftning af bilen er nødvendig,
- 2) når bilen er totalskadet,
- 3) når bilen ikke længere er egnet på grund af en ændring af ansøgerens funktionsevne,
- 4) når bilen ikke kan reparereres, eller
- 5) når det ved erklæring fra en synsvirksomhed dokumenteres, at udgifterne til reparation af bilen vil være uforholdsmæssigt store.

Stk. 3. Ved genbevilling efter stk. 1 kan kommunalbestyrelsen anvende en forenklet sagsbehandlings-procedure, hvor afgørelse træffes uden, at der indhentes yderligere oplysninger i forbindelse med ansøgning og genbevilling af bil. Proceduren kan anvendes, hvis ansøgerens funktionsnedsættelse og kørselsbehov i al væsentlighed er uændret siden kommunalbestyrelsen sidst traf afgørelse om støtte til køb af bil, og ansøgeren underskriver en tro og love-erklæring herom.

Støtte til genbevilling af bil normalt tidligst efter 8 år

65. Efter bilbekendtgørelsens § 11, stk. 1, kan der tidligst ydes støtte til ny bil, når den eksisterende er 8 år gammel. Hvis betingelserne for lån fortsat er opfyldt, vil modtageren som udgangspunkt have ret til udskiftning efter 8 år.

Sagen kan dog tages op tidligere, hvis der foreligger særlige forhold, jf. bilbekendtgørelsens § 11, stk. 2.

Modtageren er som udgangspunkt berettiget til støtte til udskiftning efter 8 års-periodens udløb, forudsat at de almindelige helbredsmæssige og sociale betingelser for støtte fortsat er opfyldt. Det er også en betingelse for genbevilling, at borgeren fortsat har et kørselsbehov, der berettiger til støtte, jf. bilbekendtgørelsens § 3, og at dette kørselsbehov under hensyn til borgrens alder, almentilstand og forholdene i øvrigt ikke mere hensigtsmæssigt kan dækkes af andre ordninger.

Bilens tilstand kan derimod ikke indgå i vurderingen af, om der kan ske udskiftning ved 8 års-periodens udløb.

Det forhold, at borgeren tidligere har modtaget støtte til køb af bil, kan ikke i sig selv begrunde fornyet støtte, men indgår som et moment i helhedsvurderingen af funktionsevnen og behovet for bil.

Ankestyrelsens principafgørelse C-37-00:

Det forhold, at ansøgerne tidligere havde modtaget støtte til køb af bil, kunne ikke i sig selv begrunde fornyet støtte, men alene indgå som et moment i helhedsvurderingen af ansøgerens funktionsevne og behov for bil.

Betingelserne for støtte til køb af bil skulle være opfyldt på det aktuelle afgørelsestidspunkt.

I de tilfælde, hvor borgeren tidligere har modtaget støtte til køb af bil, og hvor den pågældende efter 8 år ønsker at ansøge om en ny bil, skal kommunalbestyrelsen hurtigst muligt vurdere, om der er sket ændringer i funktionsnedsættelsen. Denne vurdering bestyrkes af borgerens egen vurdering af funktionsevnen art og omfang samt de oplysninger, der i øvrigt umiddelbart foreligger.

Ansøgning om genbevilling efter 7 år

66. Borgeren kan indgive ansøgning om genbevilling af bil 7 år efter registrering af en bil, der er ydet støtte til, således at kommunalbestyrelsen har mulighed for at påbegynde sagsbehandlingen allerede efter 7 år. Formålet er at mindske borgerens risiko for at stå uden bil i perioden mellem udløbet af en bevilling og behandlingen af en ansøgning om genbevilling. Muligheden tager sigte på de tilfælde, hvor en bil, der er ydet støtte til, ikke længere opfylder borgerens behov, f.eks. fordi bilen er udtjent.

Muligheden for at indgive ansøgning 7 år efter bevillingen indebærer ikke en pligt for kommunalbestyrelsen til at påbegynde sagsbehandlingen med det samme, når ansøgningen modtages. Muligheden er alene tænkt som et redskab til at sikre, at sagsbehandlingen er afsluttet, når 8-årsperioden udløber. Kommunalbestyrelsen bør således bestræbe sig på, at sagsbehandlingen er afsluttet, når 8-årsperioden udløber.

Forenklet procedure ved genbevilling

67. Kommunalbestyrelsens sagsbehandling i genbevillingssager kan ske efter en forenklet sagsbehandlingsprocedure, hvor der træffes afgørelse uden, at der indhentes yderligere oplysninger. En betingelse for at anvende denne procedure er, at borgerens forhold, hvad angår funktionsnedsættelse og kørselsbehov, i al væsentlighed er uforandret, siden kommunalbestyrelsen sidst traf afgørelse om støtte til køb af bil. Det er desuden en betingelse, at borgeren er indforstået med at underskrive en tro og love-erklæring herom. Det er kommunalbestyrelsens pligt at vejlede borgeren om, hvilke konkrete oplysninger som er væsentlige i forbindelse med afgørelsen, og om hvad en tro og love-erklæring betyder for kommunalbestyrelsen og borgeren, herunder at borgeren naturligvis er forpligtet til at give korrekte og retvisende oplysninger om sine forhold af relevans for afgørelsen.

Reglen fremgår af bekendtgørelsens § 11, stk. 3. Formålet med denne regel er, at kommunalbestyrelsen i sager, som fremstår uproblematisk, bruger færrest mulige ressourcer i sagsbehandlingen og samtidig træffer afgørelse hurtigst muligt. Med reglen ønskes konkret stillingtagen til ethvert sagsbehandlingskridt, så det f.eks. undgås, at der automatisk indhentes en speciallægeerklæring i en ukompliceret genbevillingssag, hvor der er uforandrede forhold.

Er betingelserne for den forenklet sagsbehandlingsprocedure til stede, kan kommunalbestyrelsen, hvis den ønsker det, foretage en sagsbehandling alene baseret på de oplysninger, der allerede foreligger i sagen. Det vil sige de oplysninger, som lå til grund for den seneste afgørelse om bilstøtte. Dette ændrer

dog ikke på, at kommunalbestyrelsen også i dette tilfælde fortsat er forpligtet til at oplyse sagen i nødvendigt omfang efter de almindelige forvaltningsretlige regler om pligt til at oplyse sagen. Hvis kommunalbestyrelsen derfor skønner, at det er nødvendigt at indhente yderligere oplysninger, skal dette også ske efter, at en borger måtte have underskrevet en tro og love-erklæring.

Betingelserne for støtte til køb af bil skal altid være opfyldt på det aktuelle afgørelsestidspunkt.

Førtidig udskiftning

68. Udskiftning, før der er forløbet 8 år, kan komme på tale, jf. bilbekendtgørelsens § 11, stk. 2.

69. Bilbekendtgørelsens § 11, stk. 2, nr. 1, sigter til de såkaldte ”mandagsbiler” eller biler, der er belastet med tekniske problemer i et sådant omfang, at bilen praktisk taget ikke kan anvendes. Der skal i disse tilfælde indhentes en erklæring fra en synsvirksomhed.

70. Ved totalskade, jf. bilbekendtgørelsens § 11, stk. 2, nr. 2, må man være opmærksom på, at hvis bilen totalskades inden for det første år, og forsikringsselskabet stiller en ny bil af samme mærke og indretning til rådighed, kan det være hensigtsmæssigt at indføre den nye bil i gældsbrevet, således at de hidtidige vilkår videreføres i den nye bil. I disse tilfælde vil udskiftningen dog tidligst kunne ske 8 år fra den nye bils registreringstidspunkt.

71. Førtidig udskiftning efter bilbekendtgørelsens § 11, stk. 2, nr. 3, vil normalt være begrundet i en forværring af modtagerens helbredstilstand. Man skal i den forbindelse være særligt opmærksom på, at funktionsnedsættelser, der har et progredierende forløb, ofte vil kunne medføre et behov for førtidig udskiftning.

I særlige tilfælde vil en varig bedring af helbredstilstanden kunne føre til førtidig udskiftning, f.eks. hvis ændringen medfører, at modtageren i fremtiden vil være i stand til selv at føre bil, men at det vil være nødvendigt med indretninger, som ikke kan indbygges i den nuværende bil.

Bilbekendtgørelsens § 11, stk. 2, nr. 3, sigter i øvrigt ikke alene til ændringen af helbredssituationen, men mere bredt på situationer, hvor der er sket en ændring i modtagerens samlede funktionsniveau. Det kan f.eks. være, fordi en ægtefælle, der tidligere har kunnet hjælpe med ind- og udstigningen og placering af kørestol, ikke længere har mulighed for at hjælpe.

72. Bilbekendtgørelsens § 11, stk. 2, nr. 4, tager sigte på de situationer, hvor det vurderes, at det ikke er muligt at reparere bilen, eksempelvis via en synsvirksomhed. Det er en forudsætning for førtidig udskiftning, at bilen er så reparationskrævende, at den ikke længere kan opfylde borgerens behov som følge af nedsat funktionsevne. Kosmetiske skader på bilen, som ikke har konsekvenser for bilens funktion i øvrigt, vil ikke kunne nødvendiggøre førtidig udskiftning. Omvendt kan en motordefekt efter omstændighederne være tilstrækkelig.

73. Bilbekendtgørelsens § 11, stk. 2, nr. 5, indebærer, at kommunalbestyrelsen skal bevilge førtidig udskiftning i tilfælde, hvor en synsvirksomhed vurderer, at udgifter til reparation af borgerens bil vil blive uforholdsmæssigt store, f.eks. hvis bilen er meget nedslidt, eller der er tale om en meget dyr reparation.

Salgsprovenuets og forsikringssummens betydning ved genbevilling og ophør af støtte

74. Efter bilbekendtgørelsens § 12, stk. 1 og 2, skal nettoprovenuet, altså det overskydende beløb, der er fremkommet ved salget af bilen, efter at enhver har fået sit, eller fra forsikring af bilen, anvendes til afdrag på den nye bil.

Hvis borgeren ikke ønsker at søge om støtte til køb af bil igen, tilfalder det overskydende beløb, efter betaling af eventuel restgæld, borgeren. Ved dødsfald tilfalder det overskydende beløb efter indfrielse af lån efter bilbekendtgørelsens § 7, stk. 1 og 2, dennes bo.

Kapitel 7

Salgsprovenuets og forsikringssummens betydning ved lån til udskiftning

Bilbekendtgørelsen

§ 12. Hvis ansøgeren bevilges en bil efter § 7, stk. 1, og ansøgeren inden for det seneste år har opnået et provenu ved salg eller sum fra forsikring af en bil, hvortil der er ydet støtte efter § 114 i lov om social service, skal nettoprovenuet, jf. stk. 3, ved salget af denne bil anvendes til afdrag på den nye bil. Nettoprovenuet fratrækkes ved beregningen af det nye lån efter § 7, stk. 1, først i den beregnede tilbagebetalingspligtige del. Et herefter resterende provenu fratrækkes i den del af lånet, der nedskrives.

Stk. 2. Hvis ansøgeren får bevilget en bil efter § 7, stk. 2, og ansøgeren inden for det seneste år har opnået et provenu ved salg eller sum fra forsikring af en bil, hvortil der er ydet støtte efter § 114 i lov om social service, skal nettoprovenuet, jf. stk. 3, ved salget af denne bil fratrækkes i det supplerende lån, jf. § 7, stk. 2. Et eventuelt overskydende beløb fratrækkes i lånet efter § 7, stk. 1, som beskrevet i stk. 1.

Stk. 3. Nettoprovenuet udgøres af bilens salgspris eller bilens forsikringssum efter fradrag af eventuelle salgsmkostninger samt fradrag af ansøgerens eventuelle andel af provenuet og fradrag af eventuel restgæld til kommunalbestyrelsen i forhold til tidligere lån. Hvis ansøgeren har foretaget merkøb, skal provenuet fra salget af bilen således fordeles mellem ansøgeren og kommunalbestyrelsen efter samme fordelingsnøgle, som ansøgeren og kommunalbestyrelsen har betalt bilen efter, da den blev købt, før nettoprovenuet fratrækkes efter stk. 1 og 2. Ansøgeren råder frit over sin andel af et eventuelt provenu.

Stk. 4. En eventuel udækket restgæld afskrives, medmindre der er truffet afgørelse om eftergivelse efter § 20, eller lånet er misligholdt, jf. § 18.

Stk. 5. Hvis ansøgeren ikke ønsker at søge om støtte på ny, eller hvis ansøgeren er død, tilfalder et eventuelt restbeløb efter indfrielse af lån efter § 7, stk. 1 og 2, ansøgeren henholdsvis dennes bo.

Forholdsmæssig fordeling af provenu

75. Hvis borgeren har foretaget merkøb i den bil, hvortil der tidligere er bevilget støtte, skal borgeren have en forholdsmæssig andel af provenuet fra den tidligere bil, før det resterende provenu anvendes til en eventuel genbevilling af støtte til køb af bil. Provenuet fra salget af bilen eller forsikringssummen for en totalskadet bil fordeles mellem borgeren og kommunalbestyrelsen efter samme fordelingsnøgle, som borgeren og kommunalbestyrelsen har betalt bilen efter, da den blev købt, jf. bilbekendtgørelsens § 12, stk. 3, jf. stk. 1 og 2.

Det betyder, at hvis borgeren har foretaget et merkøb svarende til f.eks. 1/3 af bilens samlede købssum eksklusiv kommunalbestyrelsens udgift til særlig indretning, skal borgeren ligeledes have 1/3 af provenuet udbetalt, før de resterende 2/3 anvendes til afdrag på den nye bil.

Merkøb omfatter først og fremmest køb af en dyrere og bedre bil, men omfatter også andre investeringer, som er en naturlig del af bilen, og som indgår i bilen ved videresalg. Det betyder, at merkøb skal forstås bredt, og det omfatter som udgangspunkt alle naturlige merkøb, herunder tilbehør til bilen som foretages i forbindelse med bilens anskaffelse, og som således indgår i regningen for bilen. Hvis et merkøb ønskes taget i betragtning, skal borgeren i forbindelse med salget af den tidligere bil kunne dokumentere, at disse merkøb indgår i salget, og dermed bidrager til bilens provenu. Merkøb som foretages senere end i forbindelse med bilens erhvervelse, indgår som udgangspunkt ikke i beregningen af et forholdsmæssigt provenu.

Ankestyrelsens principafgørelse 62-14:

Når kommunen bevilger udskiftning af en bil, hvortil der er ydet støtte, og der ved købet af den gamle bil er foretaget merkøb, skal provenuet fra salget af den gamle bil fordeles efter den samme fordelingsnøgle som kommunen og borger betalte bilen efter, da bilen blev købt.

Ved kommunens beregning af borgers andel af provenuet fra salget af den gamle bil, skal den afdragspligtige del af lånet til den gamle bil ikke betragtes som en del af borgers egenbetaling.

Nettoprovenuets anvendelse ved bevilling af almindeligt lån efter bilbekendtgørelsens § 7, stk. 1

76. Ejer modtageren på ansøgningstidspunktet en bil, hvortil der har været ydet lån, skal nettoprovenuet ved salget af denne bil anvendes til afdrag på den nye bil. Nettoprovenuet, jf. bilbekendtgørelsens § 12, stk. 3, fratrækkes ved beregningen af det nye lån efter § 7, stk. 1, først i den beregnede tilbagebetalingspligtige del. Et herefter resterende provenu fratrækkes i den del af lånet, der nedskrives. Ved nettoprovenu forstås ifølge bilbekendtgørelsens § 12, stk. 3, bilens salgsspris efter fradrag af salgsomkostninger samt fradrag af modtagerens eventuelle andel af provenuet og fradrag af restgæld til kommunalbestyrelsen i forhold til tidligere lån. Ejer borgeren på ansøgningstidspunktet en bil, hvortil der alene er ydet afgiftsfrigørelse, jf. bilbekendtgørelsens § 10, eller tilskud til særlige indretninger, indgår provenuet ikke i låneberegningen.

Resterer der efter bilens salg en restgæld til det offentlige, afskrives gælden, medmindre der er bevilget eftergivelse, eller lånet er misligholdt, jf. § 12, stk. 4, jf. §§ 18 og 20

Hvis modtageren er eller har været under uddannelse, kan der ske afskrivning efter bevilget afdragsfrihed. Der henvises til bilbekendtgørelsens § 8, stk. 8, og vejledningens kapitel 4.

Nettoprovenuets anvendelse ved bevilling af supplerende lån

77. Hvis modtageren bevilges en bil efter bilbekendtgørelsens § 7, stk. 2, og modtageren på ansøgningstidspunktet ejer en bil, hvortil der er ydet støtte, skal nettoprovenuet fra denne bil, jf. § 12, stk. 3, fratrækkes i det supplerende lån, jf. § 7, stk. 2. Et eventuelt overskydende beløb fratrækkes i lånet efter § 7, stk. 1, som beskrevet i § 12, stk. 1.

Kapitel 7

Salgsprovenuets og forsikringssummens betydning ved lån til udskiftning

Bilbekendtgørelsen

§ 12. Hvis ansøgeren bevilges en bil efter § 7, stk. 1, og ansøgeren inden for det seneste år har opnået et provenu ved salg eller sum fra forsikring af en bil, hvortil der er ydet støtte efter § 114 i lov om social service, skal nettoprovenuet, jf. stk. 3, ved salget af denne bil anvendes til afdrag på den nye bil. Nettoprovenuet fratrækkes ved beregningen af det nye lån efter § 7, stk. 1, først i den beregnede tilbagebetalingspligtige del. Et herefter resterende provenu fratrækkes i den del af lånet, der nedskrives.

Stk. 2. Hvis ansøgeren får bevilget en bil efter § 7, stk. 2, og ansøgeren inden for det seneste år har opnået et provenu ved salg eller sum fra forsikring af en bil, hvortil der er ydet støtte efter § 114 i lov om social service, skal nettoprovenuet, jf. stk. 3, ved salget af denne bil fratrækkes i det supplerende lån, jf. § 7, stk. 2. Et eventuelt overskydende beløb fratrækkes i lånet efter § 7, stk. 1, som beskrevet i stk. 1.

Stk. 3. Nettoprovenuet udgøres af bilens salgspris eller bilens forsikringssum efter fradrag af eventuelle salgsmkostninger samt fradrag af ansøgerens eventuelle andel af provenuet og fradrag af eventuel restgæld til kommunalbestyrelsen i forhold til tidligere lån. Hvis ansøgeren har foretaget merkøb, skal provenuet fra salget af bilen således fordeles mellem ansøgeren og kommunalbestyrelsen efter samme fordelingsnøgle, som ansøgeren og kommunalbestyrelsen har betalt bilen efter, da den blev købt, før nettoprovenuet fratrækkes efter stk. 1 og 2. Ansøgeren råder frit over sin andel af et eventuelt provenu.

Stk. 4. En eventuel udækket restgæld afskrives, medmindre der er truffet afgørelse om eftergivelse efter § 20, eller lånet er misligholdt, jf. § 18.

Stk. 5. Hvis ansøgeren ikke ønsker at søge om støtte på ny, eller hvis ansøgeren er død, tilfalder et eventuelt restbeløb efter indfrielse af lån efter § 7, stk. 1 og 2, ansøgeren henholdsvis dennes bo.

Forholdsmæssig fordeling af provenu

75. Hvis borgeren har foretaget merkøb i den bil, hvortil der tidligere er bevilget støtte, skal borgeren have en forholdsmæssig andel af provenuet fra den tidligere bil, før det resterende provenu anvendes til en eventuel genbevilling af støtte til køb af bil. Provenuet fra salget af bilen eller forsikringssummen for en totalskadet bil fordeles mellem borgeren og kommunalbestyrelsen efter samme fordelingsnøgle, som borgeren og kommunalbestyrelsen har betalt bilen efter, da den blev købt, jf. bilbekendtgørelsens § 12, stk. 3, jf. stk. 1 og 2.

Det betyder, at hvis borgeren har foretaget et merkøb svarende til f.eks. 1/3 af bilens samlede købssum eksklusive kommunalbestyrelsens udgift til særlig indretning, skal borgeren ligeledes have 1/3 af provenuet udbetalt, før de resterende 2/3 anvendes til afdrag på den nye bil.

Merkøb omfatter først og fremmest køb af en dyrere og bedre bil, men omfatter også andre investeringer, som er en naturlig del af bilen, og som indgår i bilen ved videresalg. Det betyder, at merkøb skal forstås bredt, og det omfatter som udgangspunkt alle naturlige merkøb, herunder tilbehør til bilen som foretages i forbindelse med bilens anskaffelse, og som således indgår i regningen for bilen. Hvis et merkøb ønskes taget i betragtning, skal borgeren i forbindelse med salget af den tidligere bil kunne dokumentere, at disse merkøb indgår i salget, og dermed bidrager til bilens provenu. Merkøb som foretages senere end i forbindelse med bilens erhvervelse, indgår som udgangspunkt ikke i beregningen af et forholdsmæssigt provenu.

Ankestyrelsens principafgørelse 62-14:

Når kommunen bevilger udskiftning af en bil, hvortil der er ydet støtte, og der ved købet af den gamle bil er foretaget merkøb, skal provenuet fra salget af den gamle bil fordeles efter den samme fordelingsnøgle som kommunen og borger betalte bilen efter, da bilen blev købt.

Ved kommunens beregning af borgers andel af provenuet fra salget af den gamle bil, skal den afdragspligtige del af lånet til den gamle bil ikke betragtes som en del af borgers egenbetaling.

Nettoprovenuets anvendelse ved bevilling af almindeligt lån efter bilbekendtgørelsens § 7, stk. 1

76. Ejer modtageren på ansøgningstidspunktet en bil, hvortil der har været ydet lån, skal nettoprovenuet ved salget af denne bil anvendes til afdrag på den nye bil. Nettoprovenuet, jf. bilbekendtgørelsens § 12, stk. 3, fratrækkes ved beregningen af det nye lån efter § 7, stk. 1, først i den beregnede tilbagebetalingspligtige del. Et herefter resterende provenu fratrækkes i den del af lånet, der nedskrives. Ved nettoprovenu forstås ifølge bilbekendtgørelsens § 12, stk. 3, bilens salgsspris efter fradrag af salgsomkostninger samt fradrag af modtagerens eventuelle andel af provenuet og fradrag af restgæld til kommunalbestyrelsen i forhold til tidligere lån. Ejer borgeren på ansøgningstidspunktet en bil, hvortil der alene er ydet afgiftsfrigtagelse, jf. bilbekendtgørelsens § 10, eller tilskud til særlige indretninger, indgår provenuet ikke i låneberegningen.

Resterer der efter bilens salg en restgæld til det offentlige, afskrives gælden, medmindre der er bevilget eftergivelse, eller lånet er misligholdt, jf. § 12, stk. 4, jf. §§ 18 og 20.

Hvis modtageren er eller har været under uddannelse, kan der ske afskrivning efter bevilget afdragsfrihed. Der henvises til bilbekendtgørelsens § 8, stk. 8, og vejledningens kapitel 4.

Nettoprovenuets anvendelse ved bevilling af supplerende lån

77. Hvis modtageren bevilges en bil efter bilbekendtgørelsens § 7, stk. 2, og modtageren på ansøgningstidspunktet ejer en bil, hvortil der er ydet støtte, skal nettoprovenuet fra denne bil, jf. § 12, stk. 3, fratrækkes i det supplerende lån, jf. § 7, stk. 2. Et eventuelt overskydende beløb fratrækkes i lånet efter § 7, stk. 1, som beskrevet i § 12, stk. 1.

Kapitel 8

Særlige indretninger

Bilbekendtgørelsen

§ 13. Der kan ydes tilskud til nødvendig indretning af en bil, uanset om der kan ydes støtte til anskaffelse af bil efter §§ 1-5, hvis

- 1) politiet har stillet krav om det,
- 2) hvis ansøgerens helbredsforhold i øvrigt taler for det, eller
- 3) hvis det letter ansøgerens placering i bilen.

Stk. 2. Tilskud til automatisk transmission udgør den faktiske udgift til transmissionen, dog maksimalt 25.905 kr. Tilskuddet er betinget af, at bilen er under 1 år gammel og er forsynet med den automatiske transmission fra fabrikken.

Stk. 3. Tilskud efter stk. 1 og 2 kan ydes til flere inden for samme husstand. Tilskud er betinget af, at bilen tilhører ansøgeren eller en anden person inden for husstanden.

Stk. 4. Hjælp til reparation, udskiftning og afmontering af nødvendig indretning efter stk. 1, nr. 1-3, og stk. 2 ydes efter behov.

Stk. 5. Der ydes ikke efter servicelovens § 114 hjælp til udgifter, som følger af brug af den særlige indretning, f.eks. til rengøring eller vedligeholdelse.

Indretningen skal være nødvendig

78. Tilskud til nødvendig indretning af bil ydes, når politiet har stillet krav herom, eller når borgerens helbredsforhold i øvrigt taler for det, f.eks. på grund af smertetilstande eller skånehensyn.

Ankestyrelsens principafgørelse C-1-07:

Ankestyrelsen fandt, at der efter en konkret vurdering kunne bevilges tilskud til særlig indretning i form af et klimaanlæg, fordi klimaanlægget efter en konkret vurdering måtte anses for en nødvendig indretning som følge af borgerens helbredsmæssige forhold.

Ankestyrelsens principafgørelse 52-17:

Kommunen skal i sager, hvor en kørestolsbruger ansøger om at blive placeret ved siden af chaufføren, vurdere, om der er helbredsmæssige forhold hos borgeren, der begrundes, at særlig indretning, der muliggør borgerens placering ved siden af chaufføren, er nødvendig. Det kan være helbredsmæssige forhold, der indebærer, at borgeren under kørslen kan få behov for hjælp meget hurtigt, fx respirationshjælp, forudsat at hjælpen kan ydes uden risiko for trafiksikkerheden. Det kan også være helbredsmæssige forhold, hvor ansøgeren med selve placeringen på 1. række i bilen får afhjulpethed smerter eller væsentlige helbredsmæssige gener.

Kommunen skal også i forbindelse med valg af bil og tilskud til særlig indretning vurdere borgerens behov for særlig indretning til at blive placeret i bilen. Kommunen skal bevilge de nødvendige særlige indretninger hertil og kan vælge mellem forskellige løsninger.

Forbedrede muligheder for at orientere sig om bilens funktioner og kørslen kan ikke i sig selv begrunde, at særlig indretning, der muliggør ansøgerens placering ved siden af chaufføren, er nødvendig af hensyn til ansøgerens helbredsmæssige forhold, eller fordi det letter ansøgerens placering i bilen.

Endvidere sigter bestemmelsen til indretninger, der tjener til at lette borgerens placering i bilen, f.eks. glideskinner til sæde, særligt tilpasset sæde, drejesæde, hævesæde, lift eller til at lette placeringen af nødvendige hjælpemidler, f.eks. slisker, kran og trailer. Hvis modtageren ikke selv skal køre bilen, og der i chaufførens kørekort er stillet krav om særlige indretninger, kan der også ydes tilskud hertil.

Tilskud til særlige indretninger kan ydes, selv om borgeren ikke opfylder betingelserne for at få lån til køb af bil.

Søges der alene om tilskud til særlige indretninger, bør borgeren vejledes om muligheden for at søge lån og afgiftsfritagelse.

Ankestyrelsens principafgørelse C-29-08:

Det er afgørende, om indretningen kan anses for nødvendig som følge af borgerens funktionsnedsættelse, og at der ikke er tale om standardudstyr.

Ved afgørelsen af, om der var tale om standardudstyr blev der lagt vægt på, om det drejede sig om udstyr, der efter en faglig vurdering normalt blev leveret og indsat i den konkrete bilmodel før den forlod fabrikken.

79. Borgerens indkomstforhold er uden betydning for tilskuddet, der ydes ved dækning af de faktiske udgifter til indretningen.

Forinden særlige indretninger iværksættes, skal tilbud indsendes til godkendelse hos kommunalbestyrelsen. Er der alternative muligheder, må sådanne overvejes. Der kan også være tale om overflytning af tidligere ydede indretninger.

Der kan ydes tilskud til nødvendige indretninger i en tidligere registreret bil, hvis det skønnes rimeligt under hensyn til bilens stand og alder, udgiften ved indretningen og borgerens forhold i øvrigt, dog normalt under forudsætning af, at den foreslåede løsning formodes at være brugbar i en 8-årig periode.

I visse tilfælde vil udgiften til den særlige indretning fremgå særskilt af en prisliste. Hvis det med en konkret model ikke muligt at opgøre prisen på en særlig indretning, der er monteret fra fabrikken, kan det efter omstændighederne være nødvendigt at opgøre tilskuddets størrelse ud fra prisen på efterfølgende montering.

Tilskud til automatisk transmission

80. Tilskud til automatisk transmission, som bilen er ”født” med, er betinget af, at bilen er under 1 år gammel, jf. bilbekendtgørelsens § 13, stk. 2.

Tilskuddet udgør den faktiske udgift til automatisk transmission, men maksimalt 25.905 kr. (2018-niveau). Der kan ydes tilskud til automatisk transmission, uanset om der samtidig ydes lån til anskaffelse af bilen.

81. Opgørelsen af den faktiske udgift til automatisk transmission beror på en konkret vurdering. Bilforhandlere eller andre relevante fagpersoners vurderinger kan inddrages ved opgørelsen, f.eks. ved sammenligning af den pågældende bilmodel henholdsvis med og uden automatisk transmission. Er det ikke muligt at opgøre den faktiske udgift til automatisk transmission, kan der efter omstændighederne ydes tilskud svarende til bestemmelsens loft.

82. Der skal ved tildelingen af tilskud til automatisk transmission tages højde for, at borgeren skal kunne benytte den automatiske transmission i 8 år.

Anskaffelse af særlig indretning før bevilling

83. Der kan normalt ikke ydes tilskud til en særlig indretning, hvis den særlige indretning er indkøbt, inden der søges om tilskud til indretningen. Det er et almindeligt princip i den sociale lovgivning, at en ansøgning skal indgives inden anskaffelsen.

Ankestyrelsens principafgørelse C-40-08:

Der kunne ikke gives afslag på tilskud til en særlig indretning alene med den begrundelse, at indretningen var anskaffet, inden bevilling var modtaget. Borgeren kunne derfor godt påtage sig en udgift, efter at borgeren havde ansøgt kommunalbestyrelsen herom, og inden bevilling var modtaget. Borgeren løb imidlertid den risiko, at kommunalbestyrelsen gav afslag, hvorefter borgeren selv måtte afholde udgiften. Ankestyrelsen hjemviste sagen til kommunen, der skulle vurdere, om borgeren var berettiget til et indkøbt bilsæde.

Ankestyrelsens principafgørelse O-35-99:

Ankestyrelsen har behandlet en sag om tilskud til særlig indretning af en bil, der var foretaget, inden ansøgning var indgivet, og bevilling forelå.

Ankestyrelsen fandt, at borgeren ikke var berettiget til tilskud til særlige indretninger bortset fra det faste tilskud til automatisk transmission.

Ankestyrelsen lagde til grund, at det er et almindeligt princip i bistandsloven (nu serviceloven), at ansøgning skal indgives, og bevilling modtages inden anskaffelsen.

Ankestyrelsen fandt ikke, at installering af de særlige indretninger havde været uopsætteligt.

Hvis borger vælger at anskaffe en særlig indretning efter at have indgivet en ansøgning, eksempelvis under sagens behandling i kommunen eller under en eventuel klagesag i Ankestyrelsen, bærer borger selv risikoen for at afholde udgiften, hvis kommunen og/eller Ankestyrelsen giver afslag på ansøgningen.

Der gælder særlige regler for tilskud til automatisk transmission, som borgeren eller en anden i husstanden har købt fabriksny inden for det sidste år, jf. kapitel 11.

Særlig indretning til flere inden for samme husstand

84. Efter bilbekendtgørelsens § 13, stk. 3, kan tilskud til nødvendig/særlig indretning ydes til flere inden for samme husstand. Dette gælder som udgangspunkt kun for ægtefæller, samlevende, børn og andre, der er omfattet af husstanden. Naboen, anden familie, venner, bekendte m.fl. er således ikke omfattet.

Tilskuddet til særlige indretninger kan ydes, selv om borgeren ikke opfylder betingelserne for at få støtte til køb af bil.

Udskiftning af den særlige indretning

85. Efter bilbekendtgørelsens § 13, stk. 4, ydes der hjælp til udskiftning af den særlige indretning. Udskiftning af den særlige indretning ydes efter behov. Det er uden betydning, hvorvidt den særlige indretning er installeret fra fabrikken eller efterfølgende.

Det er vigtigt at sikre sig, at bilens tilstand både kvalitets-, sikkerheds- og driftsmæssigt er i forsvarlig stand, så bilen er egnet til modtagerens brug. Bliver anvendelse af den særlige indretning umuliggjort,

f.eks. ved trafikuheld, bør modtageren, hvis det er muligt i den nuværende bil, forsynes med en indretning, der midlertidigt erstatter det tabte uden unødigt forsinkelse.

Reparation af den særlige indretning

86. Efter bilbekendtgørelsens § 13, stk. 4, ydes der hjælp til nødvendige reparationer af den særlige indretning, uanset om den er installeret fra fabrikken eller efterfølgende.

Kommunalbestyrelsen skal være opmærksom på købelovens reklamationsregler (den 2-årige reklationsfrist) eller eventuelt løfte eller aftale om garanti eller fri service.

Kommunalbestyrelsen skal sikre sig, at den nødvendige særlige indretning repareres på forsvarlig måde, og at modtageren lider mindst muligt afsavn. Afgørelse om reparation af en særlig indretning skal ske hurtigst muligt og således uden unødigt lang sagsbehandlingstid, jf. de almindelige principper om hurtig sagsbehandling. Formålet hermed er at undgå, at borgeren skal undvære sin bil i unødigt lang tid. Der skal i den forbindelse tages stilling til, hvordan borgerens behov for kørsel mest hensigtsmæssigt kan dækkes, mens bilen repareres, herunder om tilskud til udgiften til borgerens kørsel i reparationstiden skal dækkes ved hjælp af servicelovens §§ 41 og 100 om merudgiftsydelse til henholdsvis børn og voksne.

Det er en betingelse, at modtageren dels tegner den lovpligtige ansvarsforsikring og afholder udgiften hertil, dels holder bilen kaskoforsikret for bilens fulde værdi inklusive den særlige indretning, som bilen efterfølgende er blevet forsynet med efter bilbekendtgørelsens § 13, jf. § 16, stk. 1, nr. 4.

Hvis modtageren har anskaffet sig en anden særlig indretning end den af kommunalbestyrelsen bevilgede, og kommunalbestyrelsen kan dokumentere, at den konkrete reparation af den valgte indretning er dyrere end reparationen af den bevilgede særlige indretning ville have været, skal modtageren selv betale prisforskellen.

Afmontering af særlig indretning

I ganske særlige tilfælde kan borgeren få tilskud til afmontering af særlig indretning. Dette vil være tilfældet, hvis afmonteringen af de særlige indretninger er påkrævet, hvis bilen fortsat skal være anvendelig til kørsel af borgeren.

Ankestyrelsens principafgørelse C-36-01:

En borger var berettiget til afmontering af særlig indretning i et tilfælde, hvor borgeren ikke længere selv var i stand til at føre bilen, og derfor var afhængig af forskellige ledsagere som chauffør. Hvis bilen fortsat skulle anvendes af borgeren til befordring, var der behov for afmontering af den særlige indretning i bilen.

I de tilfælde, hvor borgeren ikke længere selv er i stand til at køre bilen, men i stedet f.eks. skal køres af en anden f.eks. en ledsager, vil det typisk være en synsvirksomhed, der stiller krav om afmontering af særlig indretning, der tidligere er monteret i bilen med henblik på, at borgeren selv skulle køre bilen.

Udgifter som følge af brug af den særlige indretning

87. Der ydes ikke hjælp til dækning af udgifter, der følger af brug af den særlige indretning, f.eks. til rengøringsmidler og almindelig vedligeholdelse, jf. bilbekendtgørelsens § 13, stk. 5. I særlige tilfælde kan der ydes hjælp efter servicelovens §§ 41 eller 100 om nødvendige merudgifter til henholdsvis børn og voksne.

Kapitel 9

Genbevilling af automatisk transmission

Bilbekendtgørelsen

§ 14. Der kan tidligst ydes nyt tilskud til automatisk transmission 8 år efter, at det sidste tilskud, jf. § 13, stk. 1, er givet, jf. dog stk. 2. Ansøgeren kan indgive ansøgning om genbevilling efter 7 år, således at kommunalbestyrelsen allerede fra dette tidspunkt kan påbegynde sagsbehandlingen.

Stk. 2. Der kan ydes tilskud til automatisk transmission inden 8 år efter, at det sidste tilskud er givet,

- 1) når bilen ikke længere er egnet på grund af en ændring af ansøgerens funktionsevne,
- 2) når ansøgeren har været nødt til at udskifte sin bil af helbredsmæssige årsager,
- 3) når ansøgeren har været nødt til at udskifte sin bil af hensyn til sin familiesituation,
- 4) når det ved erklæring fra en synsvirksomhed dokumenteres, at udskiftning af bilen er nødvendig,
- 5) når bilen er totalskadet,
- 6) når bilen ikke kan repareres,
- 7) når det ved erklæring fra en synsvirksomhed dokumenteres, at udgifterne til reparation af bilen vil være uforholdsmæssigt store,
- 8) når den automatiske transmission ikke kan repareres, eller
- 9) når det ved erklæring fra en synsvirksomhed dokumenteres, at udgifterne til reparation af den automatiske transmission vil være uforholdsmæssigt store.

88. Efter bilbekendtgørelsens § 14, stk. 1, kan der tidligst ydes nyt tilskud til automatisk transmission 8 år efter, at det sidste tilskud blev givet. Hensynene, der ligger til grund for bestemmelsens stk. 1 og 2, svarer til bilbekendtgørelsens § 11 om lån til genbevilling af bil, jf. kapitel 6.

89. Bestemmelsen er primært relevant for borgere, der enten ikke er berettiget til støtte til køb af bil eller ikke ønsker støtte til køb af bil, men som enten har krav i kørekortet om, at de skal køre med automatisk transmission, eller som af helbredsmæssige årsager er bevilget tilskud til automatisk transmission, eksempelvis som følge af et skånehensyn.

90. Der kan ifølge bilbekendtgørelsens § 14, stk. 2, ydes tilskud inden 8 år efter, at det sidste tilskud blev givet, såfremt et af kriterierne i § 14, stk. 2, nr. 1-9 er opfyldt.

91. Borgerens adgang til at få genbevilget automatisk transmission efter bilbekendtgørelsens § 14, stk. 2, nr. 1, og nr. 4-7, samt vurderingen af, hvorvidt kriterierne er opfyldt, svarer til kriterierne for førtidig udskiftning af bil efter § 11, stk. 2 (se kapitel 6).

92. I bilbekendtgørelsens § 14, stk. 2, nr. 2 og 3, er der herudover fastsat adgang til genbevilling af automatisk transmission inden 8 år efter, at det sidste tilskud er givet, hvis borgeren har været nødt til at udskifte bilen af helbredsmæssige årsager eller på grund af sin familiesituation. Eksempler herpå er, at borgeren får et job, hvor en anden type bil er nødvendig, eller at bilen ikke længere er stor nok, fordi borgeren har fået flere børn. Det beror på en konkret vurdering, hvorvidt borgerens helbredsmæssige årsager eller familiesituation har nødvendiggjort udskiftning af bilen.

93. Endelig er der efter bilbekendtgørelsens § 14, stk. 2, nr. 8 og 9, fastsat adgang til at få genbevilling af automatisk transmission, når den automatiske transmission ikke kan repareres, eller når det ved erklæring fra en synsvirksomhed dokumenteres, at udgifterne til reparation af den automatiske transmission vil være uforholdsmæssigt store. Det er en forudsætning for førtidig udskiftning, at den automatiske transmission er så reparationskrævende, at den ikke længere opfylder borgerens behov som følge af nedsat funktions-
evne.

94. Efter bilbekendtgørelsens § 14, stk. 2, kan der alene ydes tilskud til genbevilling af automatisk transmission. Dette gælder også, selvom genbevillingen begrundes i, at borgeren har været nødt til at udskifte hele sin bil, medmindre borgeren også har ret til støtte til køb af bil eller førtidig udskiftning.

Kapitel 10

Tilskud til kørekort

Bilbekendtgørelsen

§ 15. Når betingelserne for støtte til køb af bil, jf. §§ 1-5, er opfyldt, kan der ydes tilskud til betaling af køreundervisning og en kontrollerende køreprøve samt, hvis det er nødvendigt, en vejledende helbredsmæssig køretest hos politiet. Der kan endvidere ydes tilskud til betaling af lægeerklæring i forbindelse med ansøgning om støtte til køb af bil samt til fornyelse af kørekort af helbredsmæssige årsager, når betingelserne for støtte til køb af bil i øvrigt er opfyldt. Endelig kan der ydes tilskud til betaling af køreundervisning af en person, der godkendes som chauffør for et barn eller en ung under 18 år, der opfylder betingelserne for støtte til køb af bil.

Stk. 2. Til opnåelse eller fornyelse af kørekort ydes tilskud til det antal køretimer, som under hensyn til ansøgerens helbredstilstand og alder anses for rimeligt. Hvis en person, der godkendes som chauffør for et barn eller en ung under 18 år, modtager køreundervisning efter stk. 1, ydes tilskuddet til det antal køretimer, der anses for rimeligt.

Stk. 3. Hvis køreundervisningen skal finde sted i ansøgerens egen bil på grund af dennes særlige indretning, kan der ydes tilskud til betaling af på- og afmontering af skolepedaler.

Køreundervisning, kontrollerende køreprøve og køretest

95. Efter bilbekendtgørelsens § 15 kan der ydes tilskud til køreundervisning og til udarbejdelse af lægeerklæring i forbindelse hermed til borgere i forbindelse med støtte til køb af bil, og når det som led i sagsbehandlingen skal undersøges, om borgeren selv har mulighed for at føre en bil.

Tilskud kan også ydes, hvis borgerens kørekort skal fornyes enten på grund af tidsbegrænsning eller på grund af helbredsmæssige ændringer, forudsat betingelserne for støtte til køb af bil i øvrigt er opfyldt.

Stiller politiet krav om, at der skal ske en vejledende og orienterende køreprøve i skolevogn eller særlig indrettet skolevogn, betales denne udgift som tilskud.

Stiller politiet krav om, at borgeren skal have køretimer, inden afgørelse om kørekort kan træffes, eller skønner kommunalbestyrelsen, at dette er nødvendigt, afholder kommunalbestyrelsen udgiften.

Hvis muligheden for at opnå eller forny kørekort under hensyn til borgerens helbredsforhold og alder skønnes at være ringe og forbundet med uforholdsmæssige udgifter til køreundervisning og indretning af bil, bør tilskuddet vurderes i forbindelse med bilbekendtgørelsens § 6. Hvis borgeren herefter ikke skønnes selv at være i stand til at føre bilen, må det overvejes, om der er anden chaufførmulighed, eller om borgerens kørselsbehov mere hensigtsmæssigt tilgodeses ved andre ordninger, jf. bilbekendtgørelsens § 5, stk. 1.

Til opnåelse eller fornyelse af kørekort ydes et tilskud til det antal køretimer, som under hensyn til borgerens helbredstilstand og alder må anses for rimeligt. Der angives således ofte et loft for, hvor mange timer den pågældende formodes at skulle bruge til opnåelse eller fornyelse af et kørekort.

Efter § 15, stk. 1, ydes der tilskud til køreundervisning af en person, der godkendes som chauffør for et barn eller en ung under 18 år, der opfylder betingelserne for støtte til køb af bil. Tilskud ydes til den person, der skal varetage den væsentligste del af kørslen for barnet, og kan ydes, selv om en anden person i husstanden har kørekort.

Der ydes kun tilskud til køreundervisning til én person i forbindelse med bevilling af støtte til køb af bil. Opstår der senere ændringer i barnets familiemæssige forhold, der medfører behov for kørekort til en anden af barnets pårørende, kan køreundervisningen dog betales.

Ankestyrelsens principafgørelse C-45-03:

Det var ikke udelukket, at der i ganske særlige tilfælde kunne være tale om, at en forælder i forbindelse med samvær varetog kørsel i et sådant omfang, at der efter en konkret og individuel vurdering ville kunne ydes tilskud til kørekort til pågældende, selvom den forælder, som barnet boede hos, varetog den væsentligste del af kørslen.

Køreundervisning i forbindelse med beskæftigelse

96. Ifølge § 74 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, jf. lovbekendtgørelse nr. 1342 af 21. november 2016, om hjælp til arbejdsredskaber, arbejdspladsindretninger m.v. kan kommunalbestyrelsen give en borger med begrænsninger i arbejdsevnen, der er ansat, eller som skal ansættes på arbejdsmarkedet, hjælp til arbejdsredskaber, arbejdspladsindretninger samt hjælp til kortvarige kurser, herunder erhvervelse af kørekort, som har afgørende betydning for, at pågældende kan fastholde eller opnå beskæftigelse.

Kommunalbestyrelsen kan yde hjælp efter § 74 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, når hjælp efter anden lovgivning, herunder serviceloven, ikke er tilstrækkelig til at kompensere for den pågældendes begrænsninger i arbejdsevnen.

Der er hverken i bilbekendtgørelsens § 15 eller § 74 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats mulighed for at yde hjælp til kørekort i andre situationer end de nævnte.

Ægtefællers mulighed for at få tilskud til betaling af køreundervisning

97. Hvor borgeren ikke selv skønnes at kunne føre bilen på forsvarlig vis, må det overvejes, om der er en anden chaufførmulighed, eller om kørselsbehovet mere hensigtsmæssigt tilgodeses ved andre ordninger.

Hvis en ægtefælle eller andre ønsker at påtage sig at være chauffør for borgeren, skal eventuel dækning af udgifter til kørekort ske efter andre regler, hvor der kan være mulighed for at få tilskud til betaling af køreundervisning. Dette kunne f.eks. være § 81 i lov om aktiv socialpolitik, jf. lovbekendtgørelse nr. 269 af 21. marts 2017, pensionslovgivningen eller i forbindelse med kontanthjælp og aktivering, hvor der kan ydes hjælp til rimeligt begrundede enkeltudgifter til en borger, der kommer ud for ændringer i sine forhold

Udstedelse af kørekort til unge under 18 år

98. Unge mellem 15 og 18 år, der har behov for bil for f.eks. at følge en uddannelse på HF eller gymnasium, kan søge støtte til en bil, de selv kan føre, idet de efter færdselslovens § 57 kan opnå kørekort til et langsomt kørende motorkøretøj.

Parkeringskort

99. Hvis der af hensyn til parkeringslempelser og lignende er behov for parkeringskort, kan der udstedes et særligt parkeringskort til borgere med nedsat funktionsevne gennem Danske Handicaporganisationer, jf. færdselslovens §§ 88 a, 108, stk. 8, og § 134 b. Der henvises i øvrigt til bekendtgørelse nr. 661 af 11. juni 2010 om parkeringskort for personer med handicap.

Kapitel 11

Vilkår for støtte

Bilbekendtgørelsen

§ 16. Som vilkår for lån efter § 7, stk. 1 og 2, gælder:

- 1) Lånet skal anvendes til køb af fabriksny bil, jf. dog stk. 2 og 3.
- 2) Bilen skal registreres i navnet på den person, der har modtaget støtte.
- 3) Centralregistret for motorkøretøjer skal registrere bilen med en klausul om, at ejer/ brugerskifte inden 8 år efter registreringen kun kan finde sted efter forudgående tilladelse fra kommunalbestyrelsen.
- 4) Bilen skal holdes kaskoforsikret for bilens fulde værdi inklusive nødvendig indretning, som bilen efterfølgende er blevet forsynet med efter § 13.
- 5) De helbredsmæssige og eventuelle erhvervs- eller uddannelsesmæssige forudsætninger for støtte skal fortsat være til stede, jf. §§ 1-5.
- 6) Bilen skal i videst mulig omfang anvendes til at dække det totale kørselsbehov for den person, der har modtaget støtte.
- 7) Bilen må ikke overdrages, udlejes eller udlånes i længere tid.
- 8) Bilen må ikke medtages til udlandet i strid med bestemmelserne om at medtage ydelser under midlertidige ophold i udlandet.
- 9) Bilen må ikke stilles som pant eller anden form for sikkerhed for gæld, som ikke vedrører den.
- 10) De fastsatte afdragsvilkår skal overholdes.

Stk. 2. Uanset bestemmelsen i stk. 1, nr. 1, kan der ydes støtte til bil, som ansøgeren eller en anden person i husstanden har købt fabriksny inden for det sidste år. Støtten ydes med virkning fra bilens første registrering.

Stk. 3. Der kan uanset bestemmelsen i stk. 1, nr. 1, ydes støtte til bil, hvis bilen tidligere er bevilget efter servicelovens § 114 og samtidig er under 2 år gammel regnet fra bilens første registrering. Det er en

betingelse, at bilen sikkerheds-, drifts- og kvalitetsmæssigt er i forsvarlig stand og samtidig kan forventes at holde i 8 år. Ansøgeren kan ikke pålægges at tage imod en brugt bil.

Køb af fabriksny bil eller mulighed for køb af en brugt bil

100. Efter bilbekendtgørelsens § 16, stk. 1, nr. 1, skal lånet anvendes til køb af en fabriksny bil, jf. dog § 16, stk. 2 og 3.

Ankestyrelsens principafgørelse 129-10:

Ankestyrelsen fandt, at en bil købt i Tyskland på en 1-dagsregistrering kunne anses som en fabriksny bil.

Lån til ibrugtagne biler

101. Ifølge bilbekendtgørelsens § 16, stk. 2, kan der ydes støtte til bil, som modtageren eller en anden i husstanden har købt fabriksny inden for det sidste år. Støtten ydes med virkning fra bilens første registrering.

102. Efter bilbekendtgørelsens § 16, stk. 2, ydes støtten (herunder afgiftsfritagelse efter § 10) med virkning fra bilens første registrering for modtageren. Den afdragsfri del af lånet beregnes som halvdelen (evt. reguleret efter modtagerens indkomstgrundlag) af bilens pris på anskaffelsestidspunktet – dog højst den gældende låneramme på udnyttelsestidspunktet. Resten af lånet er afdragspligtigt.

Det beregnede lån udbetales herefter med det fulde afdragsfrie beløb samt den afdragspligtige del af lånet med fradrag af de månedlige afdrag, der skulle have været betalt i perioden fra bilens første registrering og frem til lånets udbetaling. Den afdragsfrie del af lånet nedskrives samtidig med virkning fra bilens første registrering.

Lån til brugte biler

103. En modtager af bilstøtte kan ikke pålægges at tage imod en brugt bil. Men er modtageren enig i at vælge en brugt bil, kan denne vælges under visse forudsætninger: Efter bilbekendtgørelsens § 16, stk. 3, kan der uanset kravet om køb af fabriksny bil ydes støtte til bil, hvis bilen tidligere har været bevilget efter servicelovens § 114 og samtidig er mindre end 2 år gammel regnet fra bilens første indregistrering. Det er dog en betingelse, at bilen sikkerheds-, drifts- og kvalitetsmæssigt er i forsvarlig stand og samtidig kan forventes at holde i hele udskiftningsperioden, som er 8 år regnet fra bilens indregistrering første gang.

Reglen om udskiftning gælder også for brugte biler, hvilket vil sige, at der tidligst kan ydes støtte 8 år efter den første indregistrering af bilen. Der kan dog undtagelsesvist ydes støtte til udskiftning af bil tidligere end 8 år efter den første registrering af bil, jf. bilbekendtgørelsens § 11, stk. 2, om førtidig udskiftning.

Modtageren har frit valg med hensyn til, om der skal være tale om en ny bil eller en brugt bil, der opfylder betingelserne for støtte. Modtageren kan således ikke pålægges at tage imod en brugt bil, hvortil der er ydet støtte efter serviceloven.

104. Tidspunktet for bevillingens udnyttelse, jf. bilbekendtgørelsens § 23, stk. 2, er afgørende for størrelsen på tilskuddet, lånet m.v.

Bilens registrering

105. Efter bilbekendtgørelsens § 16, stk. 1, nr. 2, stilles der krav om, at bilen registreres i navnet på modtageren af støtten. Det betyder, at en bil skal omregistreres til støttemodtageren, f.eks. hvis den tidligere har været registreret for en ægtefælle eller samlever.

Hvis lånet ydes på baggrund af et barns funktionsnedsættelse, registreres barnet som ejer.

Praktisk gennemførelse af registrering, klausulering og afgiftsfritagelse

106. Kommunalbestyrelsen orienterer forhandleren om lånets størrelse og tilsender forhandleren blanketter til brug ved bilens registrering således, at der ved registreringen indføres klausul om, at ejer- eller brugerskifte inden 8 år efter registreringen kun kan finde sted efter forudgående tilladelse fra kommunalbestyrelsen, jf. bilbekendtgørelsens § 16, stk. 1, nr. 3, og om afgiftsfritagelse, jf. bilbekendtgørelsens § 10.

Motorkontoret bekræfter ved påtegning på blanketten og påfører dato og registreringsnummer. Færdselslovens § 124 j om betaling for nummerplader finder ikke anvendelse for borgere med handicap, som opfylder betingelserne for, at der kan ydes støtte til erhvervelse af bil i henhold til servicelovens § 114, jf. § 93 i bekendtgørelse nr. 1498 af 13. december 2017 om registrering af køretøjer. Ved anmeldelse af køretøjet til registrering skal afgørelsen om støtten eller kopi heraf fremlægges for SKAT, jf. § 93, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 599 af 31. maj 2017 om registrering af køretøjer.

107. Er modtageren af bilstøtte ikke myndig, skal bilen registreres med modtageren som ejer og de pågældende som brugere. Disse navne anføres på anmeldelsesblanketten til motorkontoret.

Først når underskrevet gældsbeholdning, og dokumentation for kaskoforsikring og motorkontorets attestation foreligger, kan lånet udbetales.

Er bilen registreret før bevillingen, jf. bilbekendtgørelsens § 16, stk. 2 og 3, sker indførelse af klausul og afgiftsfritagelse ved henvendelse til Centralregistret for Motorkøretøjer. Der vedlægges bilens registreringsattest og kvitteringer for betalt afgift.

Bevilling af afgiftsfritagelse eller -nedsættelse alene (uden samtidigt lån) sendes til Centralregistret for Motorkøretøjer vedlagt bilens registreringsattest og kvitteringer for betalt afgift.

Er bilen ikke registreret i modtagerens navn, skal bilen omregistreres, således at modtageren står som ejer eller bruger. Henvendelse herom rettes til Motorkontoret. Der vedlægges bevillingsskrivelse, registreringsattest, anmeldelsesblanket og forsikringsbevis.

Kaskoforsikring

108. Efter bilbekendtgørelsens § 16, stk. 1, nr. 4, skal modtageren af bilstøtte sørge for, at bilen er kaskoforsikret for bilens fulde værdi. Bilens fulde værdi omfatter eventuel særlig indretning bevilget efter bilbekendtgørelsens § 13.

Betingelserne for støtte til køb af bil skal fortsat være opfyldt

109. Ifølge bilbekendtgørelsens § 16, stk. 1, nr. 5, skal alle de forudsætninger, der ligger til grund for afgørelsen, være opfyldt i hele bevillingsperioden. Det omfatter altså både de helbredsmæssige forhold og kørselsbehov, herunder også sociale forhold som f.eks. boligens placering og muligheden for hjælp

fra familiemedlemmer ved ind- og udstigning. Det betyder, at hvis en borger, der har fået bevilget støtte til køb af bil, flytter til et område, der er bedre dækket af kollektive befordringsmidler, skifter arbejde, ophører med arbejde m.v. kan dette medføre, at betingelserne for støtte til køb af bil ikke længere er opfyldt, og at vedkommende derfor ikke længere er berettiget til støtte til køb af bil.

Ankestyrelsens principafgørelse 47-12:

En kommune havde ikke ret til at frakende bilstøtte til en borger, som tidligere var bevilget støtte til køb af bil og afgiftsfritagelse, og som nu ansøgte kommunen om en særlig indretning af bilen.

I forbindelse med behandlingen af ansøgningen om særlig indretning vurderede kommunen, at det var nødvendigt at vurdere borgerens fortsatte ret til bilstøtte, og kommunen afgjorde herefter, at borgeren ikke havde ret til bilstøtte. Ankestyrelsen lagde vægt på, at der ikke var væsentlige faktiske eller retlige ændringer, som kunne begrunde, at sagen skulle vurderes på et nyt grundlag.

Bilen bør dække det totale kørselsbehov

110. Efter bilbekendtgørelsens § 16, stk. 1, nr. 6, skal bilen i videst muligt omfang anvendes til at dække det totale kørselsbehov for modtageren af støtte.

Hvis en borger har opnået støtte til køb af bil, vil dette indgå i vurderingen af pågældendes behov for støtte til befordring efter andre bestemmelser i den sociale lovgivning eller andre kørselsordninger, herunder i kommunens regi. Støtte til køb af bil udelukker dog ikke, at den pågældende samtidig kan få tilskud efter andre bestemmelser i den sociale lovgivning eller anden lovgivning til befordring, f.eks. via de offentlige befordringsordninger.

Overdragelse, udlån m.v.

111. Efter bilbekendtgørelsens § 16, stk. 1, nr. 7, er det et krav, at støttemodtageren ved bevilling af bilstøtte ikke må overdrage, udleje eller udlåne bilen i længere tid.

§ 16, stk. 1, nr. 7, betyder, at bilen ikke må stilles til rådighed for andre på en sådan måde, at modtageren ikke længere har gavn af bilen og kan disponere over den til enhver tid.

Medtagelse af bil til udlandet

112. Efter bilbekendtgørelsens § 16, stk. 1, nr. 8, må bilen ikke medtages til udlandet i strid med bestemmelserne om at medtage ydelser under midlertidige ophold i udlandet. Reglerne om adgangen til at medtage biler til udlandet fremgår af bekendtgørelse nr. 1296 af 15. december 2009 om ydelser efter lov om social service under midlertidige ophold i udlandet.

Pant eller anden form for sikkerhed for gæld

113. Efter bilbekendtgørelsens § 16, stk. 1, nr. 9, må bilen ikke stilles som pant eller anden form for sikkerhed for gæld, som ikke vedrører bilen.

Afdragsvilkår

114. Efter bilbekendtgørelsens § 16, stk. 1, nr. 10, skal de fastsatte afdragsvilkår overholdes. Se omtalen af afvikling af støtte nedenfor, hvis vilkårene ikke overholdes.

Stiftelse af lån

115. Når kommunalbestyrelsens afgørelse foreligger, og der er skrevet slutseddel, sørger kommunalbestyrelsen for at oprette et gælds-brev, som underskrives af modtageren. Gælds-brevet skal indeholde angivelse af lånets størrelse, afvikling og vilkår, jf. bilbekendtgørelsens §§ 16 og 17.

I ganske særlige tilfælde, hvor der er begrundet risiko for konkurs eller lignende, kan det være formålstjenligt i stedet for gælds-brev at lave et bilpantebrev. Det stiller kommunalbestyrelsen bedre i forhold til andre kreditorer og i forhold til eventuel efterfølgende gældssanering eller konkurs, hvilket kan være relevant i den konkrete sag. Udgiften hertil påhviler kommunalbestyrelsen, ligesom udgiften til eventuel pant-haverdeklaration vil være kommunalbestyrelsens. Panthaverdeklarationen giver kommunalbestyrelsen en tilbagemelding fra forsikringsselskabet, hvis bilen totalskades, eller hvis kaskoforsikringen/ansvarsforsikringen opsiges.

Modtageren skal dokumentere, at der er tegnet kaskoforsikring enten ved påtegning i gælds-brevet eller ved særskilt dokumentation.

Det bør i gælds-brevet angives, at bilen ikke må medtages til udlandet i strid med de bestemmelser, der er fastsat i bekendtgørelse om ydelser efter lov om social service under midlertidige ophold i udlandet, idet det kan medføre bortfald af støtte, jf. bilbekendtgørelsens § 16, stk. 1, nr. 8.

Udgifterne i forbindelse med lånets stiftelse betales af kommunalbestyrelsen som administrationsudgift.

Er modtageren af bilstøtte umyndig, skal Statsforvaltningen give samtykke til gældsstiftelsen. Endvidere skal værgen normalt også underskrive en friholdelseserklæring, der går ud på, at værgen friholder den umyndige for gældsforpligtelser, indtil vedkommende bliver myndig, og samtidig fraskriver sig retten til at gøre eventuelt krav gældende mod den umyndige, når vedkommende bliver myndig.

Kapitel 12

Afvikling af støtte

Bilbekendtgørelsen

§ 18. Hvis vilkårene i § 16 ikke overholdes, kan kommunalbestyrelsen træffe afgørelse om, at lånet, jf. § 7, stk. 1 og 2, skal opsiges.

Stk. 2. Hvis vilkårene i § 17 ikke overholdes, kan kommunalbestyrelsen træffe afgørelse om, at afgiftsfritagelsen, jf. § 10, skal bortfalde.

Stk. 3. Hvis kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om lånets opsigelse, skal restgælden efter § 7, stk. 1 og 2, indfries, herunder også en forholdsmæssig del af eventuelle afdragsfri lån. Hvis kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om bortfald af afgiftsfritagelsen, bortfalder fritagelsen efter § 10 med udgangen af den måned, der følger efter den måned, hvor ansøgeren har fået meddelelse om afgørelsen.

Frakendelse af støtte

116. Hvis vilkårene i bilbekendtgørelsens §§ 16 og 17 ikke overholdes, kan kommunalbestyrelsen træffe afgørelse om, at lånet skal opsiges, jf. bilbekendtgørelsens § 18, stk. 1.

Hvis kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om lånets opsigelse, opsiges lånet, og restgælden (inkl. den ikke nedskrevne del af det afdragsfri lån) kræves indbetalt senest inden udgangen af den efterfølgende måned.

Hvis kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om afgiftsfritagelsens bortfald, underretter kommunalbestyrelsen Centralregistret for Motorkøretøjer om, at afgiftsfritagelsen bortfalder med udgangen af den efterfølgende måned regnet fra det tidspunkt, hvor modtageren af bilstøtte modtager meddelelse om afgørelsen, jf. bilbekendtgørelsens § 18, stk. 3.

Indfries restgælden, kvitterer kommunalbestyrelsen gælds brevet og indsender bilens registreringsattest til Centralregistret for Motorkøretøjer med anmodning om ophævelse af klausul.

Har modtageren ikke mulighed for at indfri restgælden inden den nævnte frist, kan kommunalbestyrelsen efter bilbekendtgørelsens § 20, stk. 2, tillade afvikling ved en afdragsordning, hvis det skønnes rimeligt. Ved afdragenes fastsættelse tages der hensyn til vedkommendes betalingsevne, herunder formue.

Det anbefales, at afviklingsperioden ved en sådan afdragsordning ikke går udover, hvad der oprindeligt er fastsat i gælds brevet.

Ankestyrelsens principafgørelse 51-12:

En borger, der havde fået inddraget sin støtte til køb af bil, skulle tilbagebetale hele restgælden på lånet inden for en afviklingsperiode, som ikke gik ud over den periode på seks år, der oprindeligt var fastsat i det oprettede gælds brev.

Ankestyrelsen fandt på baggrund af en samlet vurdering af sagens oplysninger, at de normale tilbagebetalingsbetingelser ved afvikling af bilstøtte også fandt anvendelse i den konkrete situation, hvor borgeren ikke længere var berettiget til støtte til køb af bil, efter at en overordnet klageinstans havde behandlet sagen og ændret underinstansens afgørelse.

Der var hverken ikke i serviceloven, dens forarbejder eller i bilbekendtgørelsen holdepunkter for at antage, at der skulle gælde mindre fordelagtige tilbagebetalingsbetingelser end i de normale afviklings- og tilbagebetalingssituationer.

Skønnes det ikke muligt at fastsætte en rimelig afdragsordning, må kommunalbestyrelsen vejlede modtageren af bilstøtte med henblik på salg af bilen og eventuelt anden løsning af pågældendes befordringsproblem. Klausulen ophæves først, når gælden er indfriet.

Hvis gælden ikke kan afvikles, som foran beskrevet, kan gælden inddrives efter reglerne for inddrivelse af personlige skatter, jf. servicelovens § 165, stk. 1.

Varsling i forbindelse med frakendelse af støtte

117. Kommunalbestyrelsens afgørelse om frakendelse af støtte skal meddeles med et varsel på mindst 14 uger fra borgerens modtagelse af afgørelsen, jf. servicelovens § 3 a, stk. 1. Borgeren antages at have modtaget afgørelsen, når afgørelsen er kommet frem til borgeren enten i borgerens e-boks eller ved almindeligt brev. Se nærmere punkt 266 i Vejledning om retssikkerhed og administration på det sociale område. Varslet betyder, at hjælpen fortsætter uændret, indtil varslingsperioden er udløbet. Varslet efter bestemmelsen skal være på mindst 14 uger, men der er intet til hinder for, at der gives et længere varsel.

Iværksættelse af afgørelse om frakendelse af støtte ved klage til Ankestyrelsen

118. Ifølge servicelovens § 3 a, stk. 2, må iværksættelse af kommunalbestyrelsens afgørelser om bl.a. frakendelse af støtte efter servicelovens § 114 først påbegyndes, når varslingsperioden er udløbet i de tilfælde, hvor kommunalbestyrelsens afgørelse påklages til Ankestyrelsen.

Hermed sikres det, at borgerne, når der klages til Ankestyrelsen, modtager den hidtidige hjælp i uændret omfang i hele varslingsperioden, og at kommunalbestyrelsens afgørelse om frakendelse eller nedsættelse af den hidtidige hjælp først skal påbegyndes effektueret, når varslingsperioden på 14 uger er udløbet.

Der indføres således opsættende virkning i varslingsperioden i klagesager omfattet af varslingsordningen. F.eks. vil en borger, som har fået frakendt sin bilstøtte efter servicelovens § 114, først skulle effektuere kommunalbestyrelsens afgørelse efter udløbet af varslingsperioden på 14 uger.

Der vil i Ankestyrelsen blive gennemført en særlig hurtig sagsbehandling for klager over sagstyper omfattet af varslingsbestemmelsen. Den hurtige sagsbehandling skal tilstræbe, at klagesagen er afgjort inden udløbet af varslingsperioden. I kombination med den særligt hurtige sagsbehandling betyder det, at i de tilfælde, hvor borgeren i Ankestyrelsen får medhold i en eventuel klagesag, kan hjælpen som hovedregel fortsætte uændret. Borgerne behøver dermed f.eks. ikke at påbegynde afviklingen af bilstøtten, mens klagesagen verserer i Ankestyrelsen, medmindre styrelsen ikke kan nå at færdigbehandle sagen inden udløbet af varslingsperioden på 14 uger.

Varslingsperioden er kombineret med en nedsættelse af den frist, der gælder for kommunalbestyrelsens genbehandling ved klage. Efter den generelle hovedregel i retssikkerhedsbekendtgørelsen skal kommunalbestyrelsen genvurdere en afgørelse inden 4 uger efter, at klagen er modtaget. For de sagstyper, der er omfattet af bestemmelsen i servicelovens § 3 a om varslings, skal kommunalbestyrelsen imidlertid genvurdere afgørelser inden 2 uger efter, at klagen er modtaget. Borgerens klagefrist er på 4 uger. Kommunalbestyrelsens frist på 2 uger til genvurdering kan ikke fraviges. Hvis en kommune på baggrund af borgerens klage finder behov for at skaffe yderligere oplysninger vurderinger el.lign. i et sådant omfang, at en genvurdering ikke kan være afsluttet inden 14 dage, må kommunen i stedet annullere den afgørelse om nedsættelse eller frakendelse af hjælp, der er klaget over, og træffe en helt ny afgørelse – med ny varslings og klagevejledning – når sagen er oplyst.

Bestemmelsen i servicelovens § 3 a, stk. 2, omfatter ikke de sager, hvor der ikke klages til Ankestyrelsen over kommunalbestyrelsens afgørelse. I disse tilfælde gælder derfor det i servicelovens § 3 a, stk. 1, fastsatte varsel på 14 uger, hvor borgeren skal påbegynde at effektuere afgørelsen, selv om varslingsperioden fortsat løber.

Støttemodtageren ønsker at indfri lån

Bilbekendtgørelsen

§ 19. En ansøger, der ønsker at indfri et lån før 8-års periodens udløb, skal betale hele restgælden, herunder også en forholdsmæssig del af eventuelle afdragsfri lån.

Stk. 2. Hvis en ansøger, der har modtaget støtte til bil, dør, forfalder restgælden efter § 7, stk. 1 og 2, til betaling. Hvis bilens værdi ved salg ikke dækker gælden, afskrives den udækkede del af lånet.

119. Hvis en støttemodtager ønsker at indfri lån før 8-års periodens udløb, forfalder hele restgælden til betaling, jf. bilbekendtgørelsens § 19, stk. 1.

I disse situationer sender kommunalbestyrelsen pågældende en opgørelse over restgælden inklusive restgælden på den del af eventuelt afdragsfrit lån, der ikke er nedskrevet.

Kommunalbestyrelsen bør samtidig forhøre sig om baggrunden for ønsket om at indfri lånet, idet ønsket kan være begrundet i en ændring af støttemodtagerens økonomiske, familiemæssige eller helbredsmæssige

ge forhold, som kan give kommunalbestyrelsen anledning til at vejlede om andre befordringsmuligheder, udskiftning af bil, henstand med afdrag eller lignende.

Situationen kan endvidere give kommunalbestyrelsen anledning til at undersøge, om betingelserne for afgiftsfritagelse fortsat er til stede, jf. bilbekendtgørelsens § 17, stk. 1, nr. 2.

Af hensyn til, at bilens ejer kan have brug for registreringsattesten ved salg af bilen, bør sagsbehandlingen gennemføres hurtigst muligt.

Det bemærkes, at afgiftsfritagelse altid ophører, når bilen omregistreres til anden borger.

Afvikling af støtte i forbindelse med dødsfald

120. Efter bilbekendtgørelsens § 19, stk. 2, forfalder restgælden til betaling, hvis modtageren af bilstøtte dør.

Hvis bilens værdi ved salg ikke dækker hele gælden, afskrives den udækkede del af lånet, jf. bilbekendtgørelsens § 19, stk. 2.

Hvis den afdødes ægtefælle ønsker at beholde bilen, er det praksis i kommunerne, at der foretages en vurdering af bilens værdi, som herefter lægges til grund for vurdering af indfrielse af restgælden.

Kapitel 13

Henstand og eftergivelse

Bilbekendtgørelsen

§ 20. Kommunalbestyrelsen skal træffe afgørelse om henstand med tilbagebetaling og eftergivelse af lån ved manglende betalingsevne på grund af sygdom, arbejdsløshed m.v.

Stk. 2. Er der i medfør af § 18, stk. 3, 1. pkt., truffet afgørelse om indfrielse af restgæld, kan kommunalbestyrelsen dog fastsætte en afdragsordning. Bestemmelsen i stk. 1 finder i øvrigt tilsvarende anvendelse.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal træffe afgørelse om eftergivelse af lån i en bil, som et barn eller en voksen har fået frakendt som følge af ændringer i funktionsnedsættelsen eller andre ændringer, som skyldes den nedsatte funktionsevne, f.eks. flytning til et botilbud eller lignende.

Sygdom og arbejdsløshed

121. Kommunalbestyrelsen kan give henstand med betaling af afdrag ved manglende betalingsevne på grund af sygdom, arbejdsløshed m.v., jf. bekendtgørelsens § 20, stk. 1. Henstand forudsætter, at der er tale om en ændring i støttemodtagerens situation, som medfører, at pågældende ikke kan afdrage uden at mangle, hvad der må anses for nødvendigt til eget eller familiens underhold.

Ankestyrelsens principafgørelse 60-10:

Ved vurderingen af, om borgeren havde ret til henstand med eller eftergivelse af afdragene på sit billån, skulle der foretages en vurdering af, hvor meget borger kunne afdrage uden at mangle, hvad der måtte anses for nødvendigt til eget og familiens underhold. Ved familie måtte forstås egne børn og ægtefælle.

Der kan altså ikke gives henstand i tilfælde, hvor det allerede ved bevilling af bil var åbenbart, at vedkommende ikke kunne afdrage på lånet.

Der kan gives henstand med en del af afdraget, således at der fastsættes en midlertidig afdragsordning med nedsatte afdrag.

Ved en senere udskiftning kan der tages stilling til eftergivelse, hvis der har været givet henstand, eller hvis afdragsvilkårene på grund af tilsvarende forhold ikke har været overholdt. Lån kan ikke eftergives, hvis bilens værdi ved salg dækker restgælden, eller hvis modtageren stadig ejer bilen.

Er der bevilget afdragsfrihed under uddannelse, jf. bilbekendtgørelsens § 8, stk. 8, afskrives ved uddannelsens afslutning et beløb svarende til, hvad der i perioden ville være afdraget, hvis afdragsfrihed ikke var bevilget.

Frakendelse som følge af ændringer i funktionsnedsættelsen eller andre ændringer, som skyldes den nedsatte funktionsevne

122. Ifølge bilbekendtgørelsens § 20, stk. 3, skal kommunalbestyrelsen eftergive en eventuel restgæld i en bil, som et barn eller en voksen har fået frakendt, hvis frakendelsen sker som følge af ændringer i funktionsnedsættelsen eller andre ændringer, som skyldes den nedsatte funktionsevne.

Det betyder, at hvis frakendelse af støtte sker som følge af ændringer i funktionsnedsættelse, som modtageren af bilstøtte ikke selv er herre over, skal en evt. restgæld i bilen eftergives. Det kan f.eks. være, hvis en forværring af funktionsevnen betyder, at det bliver nødvendigt for støttemodtageren at flytte til et botilbud, hvilket medfører, at støttemodtageren ikke længere opfylder kørselskravet.

Det er en betingelse, at et provenu fra salg af bilen anvendes til at dække restgælden. Eftergivelse kan derfor ikke ske i tilfælde, hvor støttemodtageren vælger at beholde bilen efter frakendelsen, med mindre der foretages en vurdering af bilens værdi, som herefter lægges til grund for vurdering af indfrielse af restgælden.

Eftergivelse kan ikke ske i tilfælde, hvor modtageren selv fravælger støtten, uden dette er begrundet i ændringer, der skyldes den nedsatte funktionsevne.

Afvikling af støtte i forbindelse med totalskade

123. Hvis bilen totalskades og støtten i den forbindelse bortfalder, opgør kommunalbestyrelsen restgælden, herunder også restgælden på den ikke nedskrevne del af et eventuelt afdragsfrit lån. Kommunalbestyrelsen skal i den forbindelse tage stilling til, om der er grundlag for at træffe afgørelse om eftergivelse af gæld ifølge bilbekendtgørelsens § 20, stk. 3. Opgørelsen sendes til støttemodtageren selv og til forsikringsselskabet, og nettoprovenuet, herunder eventuel forholdsmæssig fordeling af provenu, opgøres ifølge bilbekendtgørelsens § 12.

Et overskydende beløb fratrækkes i et eventuelt nyt lån, således at et eventuelt supplerende lån nedbringes først. Hvis ikke modtageren ønsker en ny bil, udbetales det overskydende beløb til den pågældende selv, mens en evt. resterende gæld er forfalden til betaling.

Kommunalbestyrelsen kan i den forbindelse fastsætte en afdragsordning eller eftergive restgælden.

Hvis der efter totalskade ydes lån til en ny bil, følger det af bilbekendtgørelsens § 12, stk. 4, at en eventuel udækket restgæld afskrives, medmindre der er truffet afgørelse om eftergivelse, eller lånet er misligholdt.

Kapitel 14

Støtte til bil, der medtages fra eller til udlandet

Bilbekendtgørelsen

§ 21. Der kan ydes et rente- og afdragsfrit lån til betaling af registreringsafgift til personer, der ved indrejse her i landet medbringer en bil, når betingelserne i §§ 1-5 i øvrigt er opfyldt.

Stk. 2. Lånet kan ikke overstige det beløb, der skal nedskrives ved beregning af støtte efter § 8, stk. 1-7.

Stk. 3. Lånet efter stk. 1 nedskrives med 1/48 månedligt fra bilens registrering her i landet.

Stk. 4. Hvis Skatteministeriet har tilladt, at registreringsafgiften betales efter særlige regler, finder stk. 1-3 tilsvarende anvendelse med de ændringer i udbetalingen og nedskrivningen af lånet, som følger af de særlige regler.

Stk. 5. Bestemmelserne i §§ 11-12 og §§ 16-20 finder tilsvarende anvendelse, dog således at den angivne tidsperiode på 8 år nedsættes til 6 år.

124. Bilbekendtgørelsens § 21 giver mulighed for, at borgere, der tager varigt ophold her i landet, kan få lån til betaling af registreringsafgiften på en bil, der medtages her til landet, i stedet for lån til køb af en ny bil.

Det bemærkes, at lånet ikke kan overstige det beløb, der skal nedskrives ved beregning af lån efter bilbekendtgørelsens § 8, stk. 1-7, dvs. den afdragsfri del. Dette betyder, at lånet højst kan udgøre halvdelen af den til enhver tid gældende låneramme. I det omfang en beregning af borgerens indkomstgrundlag viser, at hele lånet efter bilbekendtgørelsens § 7 ville være tilbagebetalingspligtigt, kan der ikke ydes lån til betaling af registreringsafgift.

Der kan også ydes afgiftsfritagelse efter bilbekendtgørelsens § 10 til biler omfattet af bilbekendtgørelsens § 21.

Kapitel 15

Regulering

Serviceloven

§ 182. [...]

Stk. 2-6. [...]

Stk. 7. Det beløb, der er nævnt i § 114, stk. 2, reguleres en gang årligt den 1. januar med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent. Beløbet afrundes til nærmeste kronebeløb, der er deleligt med 1.000.

Stk. 8-11. [...]

Bilbekendtgørelsen

§ 24. De beløb, der er nævnt i § 7, stk. 1 og 2, § 8, stk. 1 og 3, og § 13, stk. 2, reguleres en gang årligt, den 1. januar, med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent. Reguleringen sker første gang den 1. januar 2019. Beløbene i § 7, stk. 1 og 2, og § 8, stk. 1 og 3, afrundes til nærmeste kronebeløb, der er deleligt med 1000.

Årlig regulering

125. Beløbene for låneramme, indkomstgrundlag og tilskud til automatisk transmission reguleres en gang årligt med satsreguleringsprocenten. Børne- og Socialministeriet offentliggør én gang årligt de regulerede beløb sammen med satser for en række andre sociale ydelser. De senest offentliggjorte satser kan findes i vejledning om regulering pr. 1. januar 2018 af visse satser m.v. på Børne- og Socialministeriets område.

Afsnit II

Tilskud til individuel befordring efter servicelovens § 117

126. Dette afsnit indeholder alene kapitel 16, der vedrører støtte til individuel befordring efter servicelovens § 117.

Kapitel 16

Tilskud til individuel befordring

Serviceloven

§ 117. Kommunalbestyrelsen kan yde tilskud til personer, som på grund af varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne har behov for befordring med individuelle transportmidler.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsens afgørelser om hjælp efter denne bestemmelse kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

127. Kommunalbestyrelsen har mulighed for at yde befordringstilskud til borgere, der på grund af en varigt nedsat funktionsevne har behov for befordring med individuelle transportmidler. Kommunalbestyrelsen har ikke pligt til at tilrettelægge en tilskudsordning efter denne bestemmelse.

Hvis kommunalbestyrelsen beslutter, at kommunen skal have en tilskudsordning, er det overladt til kommunalbestyrelsen at tilrettelægge tilskudsordningen og træffe beslutning om, hvordan hjælpen til den enkelte skal gives, herunder om der skal træffes aftale med et transportselskab eller lignende, eller om modtageren af tilskuddet selv skal kunne vælge. Tilskud ydes efter en konkret vurdering af behovet i det enkelte tilfælde.

Ved vurderingen kan der tages hensyn til, om borgerens behov vil kunne dækkes efter anden lovgivning, f.eks. gennem udnyttelse af trafikselskabernes individuelle kørselsordninger.

Eventuelt vil der kunne ydes tilskud efter servicelovens § 117 som supplement til trafikselskabernes individuelle kørselsordninger. Det skal dog bemærkes, at trafikselskabernes individuelle kørselsordninger generelt gælder fritidskørsel, men ikke kørsel til behandling.

Tilskud efter § 117, stk. 1, er ikke skattepligtigt

128. Et tilskud efter servicelovens § 117 udbetales ikke til fri disposition, men derimod til dækning af den pågældendes konkrete transportudgifter.

Når tilskuddet er anvendt til dækning af en nærmere bestemt udgift for modtageren, er tilskuddet ikke skattepligtigt, jf. § 7, nr. 9, i lov om påligningen af indkomstskat til staten, jf. lovbekendtgørelse nr. 1162 af 1. september 2016.

Kommunalbestyrelsen bør af hensyn til de sociale myndigheders og skattemyndighedernes kontrol bede modtageren af tilskuddet om at fremlægge dokumentation for afholdelse af udgiften, f.eks. i form af en kvittering.

Finansiering

129. Kommunalbestyrelsen afholder, jf. servicelovens § 173, endeligt udgifterne til individuel befordring efter servicelovens § 117, stk. 1.

Klage

130. Der er, jf. serviceloven § 117, stk. 2, ikke adgang til at klage over kommunalbestyrelsens afgørelser om hjælp efter § 117, stk. 1. I forbindelse med et eventuelt afslag på hjælp efter § 117 skal andre muligheder for støtte til befordring vurderes. Der henvises til § 5 i retssikkerhedsloven, hvorefter kommunalbestyrelsen skal behandle ansøgninger om spørgsmål om hjælp i forhold til alle de muligheder, der findes i den sociale lovgivning, herunder også rådgivning og vejledning. Kommunalbestyrelsen skal samtidig være opmærksom på muligheder hos andre myndigheder og i anden lovgivning.

Børne- og Socialministeriet, den 18. december 2017

MAI MERCADO

/ Hanne Stig Andersen

Bilag 1

Beregningseksempler vedrørende støtte til køb af bil, jf. servicelovens § 114

Beregningseksempel 1: Beregning af lån uden merkøb efter bekendtgørelsens § 7, stk. 1

En borger fik bevilget støtte til køb af bil efter bilbekendtgørelsens § 7, stk. 1, for første gang i 2012. Kommunalbestyrelsens samlede bevilling til borgerens nuværende bil var 105.000 kr. I 2020 søger borgeren om genbevilling af bil (borgeren havde dog efter de tidligere regler mulighed for at søge om genbevilling efter seks år i stedet for otte år efter de gældende regler). Da provenuet fra borgerens nuværende bil skal indgå i lånet, hvis borgeren er berettiget til genbevilling, sættes bilen til salg. Bilen sælges for i alt 20.000 kr.

Kommunalbestyrelsens samlede bevilling til borgerens nuværende bil:	105.000 kr.
Provenu fra salg af borgerens nuværende bil:	20.000 kr.

Da lånet til borgerens nuværende bil er tilbagebetalt, skal hele provenuet fra salg af bilen indgå i beregningen af det nye lån ved genbevilling af bil. Hvis borgeren ikke er berettiget til genbevilling af bil, skal provenuet udbetales til borgeren, jf. § 12, stk. 5.

Det vurderes, at borgeren er berettiget til en ny bil. Ved afprøvning findes den billigst egnede bil:

Pris for den billigst egnede bil:	122.000 kr.
Særlig indretning af bilen (eftermonteret):	38.105 kr.
Kommunalbestyrelsens samlede bevilling til borgerens nye bil:	160.105 kr.
Samlet købspris for borgerens nye bil:	160.105 kr.

Kommunalbestyrelsens bevilling til den nye bil består dels af et afdragspligtigt lån og dels af et afdragsfrit lån. Ved bevilling af støtte til køb af bil efter bilbekendtgørelsens § 7, stk. 1, skal kommunalbestyrelsens andel af provenuet fra salg af borgerens nuværende bil, i dette tilfælde svarende til 20.000 kr., fratrækkes i borgerens afdragspligtige del af lånet til den nye bil. Da borgeren har et indtægtsgrundlag under

222.000 kr. skal lånet afdrages med 1/96 månedligt. Kommunalbestyrelsens lån til borgeren fordeler sig altså således:

Borgerens nye lån:	122.000 kr.
Heraf en afdragspligtig del: $122.000/2 - 20.000$ kr.	41.000 kr.
Den afdragsfrie del af lånet, som nedskrives over otte år: $122.000/2$	61.000 kr.
Dertil kommer et tilskud til eftermonteret særlig indretning	38.105 kr.

Beregningseksempel 2: Beregning af lån ved indtægtsgrundlag der overstiger 222.000 kr.

Hvis borgeren i beregningseksempel 1 i stedet havde haft et indtægtsgrundlag, der oversteg 222.000, skulle den afdragspligtige del af lånet forhøjes:

Pris for den billigst egnede bil:	122.000 kr.
Særlig indretning af bilen (eftermonteret):	38.105 kr.
Kommunalbestyrelsens samlede bevilling til borgerens nye bil:	160.105 kr.
Samlet købspris for borgerens nye bil:	160.105 kr.

Kommunalbestyrelsens bevilling til den nye bil består dels af et afdragspligtigt lån og dels af et afdragsfrit lån. Da borgeren i dette eksempel har et indtægtsgrundlag på 254.000 kr. om året, skal den afdragspligtige del af lånet forhøjes med 20 % af den del af indkomstgrundlaget, der overstiger 222.000 kr.

20 % af indkomstgrundlaget over 222.000: $(254.000 - 222.000) \cdot 0,2$	6.400 kr.
Den afdragspligtige del af lånet udgør dermed: $(122.000/2 + 6.400)$	67.400 kr.
Den afdragsfrie del af lånet, der nedskrives, udgør: $(122.000/2 - 6.400)$	54.600 kr.
Dertil kommer et tilskud til eftermonteret særlig indretning	38.105 kr.

For nærværende eksempel lægges det til grund, at borgeren, i modsætning til beregningseksempel 1, er førstegangsansøger, og at der derfor ikke er et provenu fra en tidligere bil. Hvis der var det, som i beregningseksempel 1, skulle provenuet først fratrækkes i den afdragspligtige del af lånet ligesom i beregningseksempel 1.

Beregningseksempel 3: Beregning af lån med merkøb efter bekendtgørelsens § 7, stk. 1

En borger fik bevilget støtte til køb af bil efter bilbekendtgørelsens § 7, stk. 1, for første gang i 2018. Borgeren valgte ud over støtten fra kommunalbestyrelsen at foretage merkøb i bilen.

Kommunalbestyrelsens bevilling til den nuværende bil:	120.000 kr.
Borgerens merkøb i den nuværende bil:	60.000 kr.
Samlet købspris for borgerens nuværende bil:	180.000 kr.
Merkøbets andel af den samlede købspris for borgerens nuværende bil:	1/3

Efter otte år søger borgeren om genbevilling af bil i 2026. Borgeren har foretaget merkøb og skal derfor have en andel af provenuet fra borgerens nuværende bil svarende til merkøbets andel af den samlede købspris. Dette gælder, uanset om borgerens merkøb er foretaget helt eller delvist med provenuet fra en tidligere bil. Den resterende del af provenuet skal indgå i beregningen af det nye lån ved genbevilling af bil, jf. bilbekendtgørelsens § 12, stk. 1. Bilen sættes derfor til salg:

Samlet provenu ved salg af borgerens nuværende bil:	50.000 kr.
Borgers andel af provenuet 1/3 af 50.000 $(50.000 \cdot 60.000 / 180.000)$	16.667 kr.
Kommunalbestyrelsens andel af provenuet 2/3 af 50.000 $(50.000 \cdot 120.000 / 180.000)$	33.333 kr.

Borgeren får udbetalt sin forholdsmæssige andel af provenuet fra den gamle bil, svarende i dette eksempel til 16.667 kr. Borgerens andel af provenuet udbetales til borgeren, der frit kan disponere over beløbet. Borgeren kan f.eks. vælge at bruge provenuet til merkøb i den nye bil eller til at nedbringe den afdragspligtige del af lånet i den nye bil.

Kommunalbestyrelsens andel af provenuet fra den gamle bil udgør 33.333 kr. Hvis borgeren ikke er berettiget til genbevilling af bil, skal provenuet udbetales til borgeren, jf. bilbekendtgørelsens § 12, stk. 5.

Det vurderes, at borgeren er berettiget til en ny bil med automatisk transmission.

Tilskud til automatisk transmission fratrækkes i bilens pris, før lånet udmåles. Beløbet udgør den faktiske udgift til transmissionen eller maksimalt 25.905 kr. (2018-priser), jf. bilbekendtgørelsens § 13, stk. 2.

Ved afprøvning findes den billigst egnede bil:

Kommunalbestyrelsens bevilling til den nye bil:	130.000 kr.
---	-------------

Tilskud til automatgear (den faktiske udgift overstiger 25.905 kr.):	25.905 kr.
Pris på billigst egnede bil med automatisk transmission:	155.905 kr.
Kommunalbestyrelsens samlede bevilling:	155.905 kr.
Borgerens merkøb i den nye bil:	70.000 kr.
Samlet købspris for borgerens nye bil:	225.905 kr.

Kommunalbestyrelsens bevilling til den nye bil består dels af et afdragspligtigt lån og dels af et afdrags frit lån. Kommunalbestyrelsens andel af provenuet fra salg af borgerens nuværende bil skal fratrækkes i borgerens afdragspligtige del af lånet til den nye bil, jf. bilbekendtgørelsens § 12, stk. 1. Da borgeren har et indtægtsgrundlag under 222.000 kr., skal lånet afdrages med 1/96 månedligt. Kommunalbestyrelsens lån til borgeren fordeler sig altså således:

Borgerens nye lån:	130.000 kr.
Heraf en afdragspligtig del: $130.000/2 = 33.333$ kr.	31.667 kr.
Den afdragsfrie del af lånet, som nedskrives over otte år: $130.000/2$	65.000 kr.
Dertil kommer et tilskud til automatisk transmission	25.905 kr.

Beregningseksempel 4: Beregning af lån uden merkøb efter bekendtgørelsens § 7, stk. 2

I 2018 fik en borger bevilget støtte til køb af bil efter bilbekendtgørelsens § 7, stk. 1 og 2. Kommunalbestyrelsens samlede bevilling til borgerens nuværende bil var 168.000 kr. I 2026 søger borgeren om genbevilling af bil. Da provenuet fra borgerens nuværende bil skal indgå i lånet, hvis borgeren er berettiget til genbevilling, sættes bilen til salg. Bilen sælges for i alt 45.000 kr.

Kommunalbestyrelsens samlede bevilling til borgerens nuværende bil	168.000 kr.
Provenu fra salg af borgerens nuværende bil:	45.000 kr.

Da lånet til borgerens nuværende bil er tilbagebetalt, skal hele provenuet fra salg af bilen indgå i beregningen af det nye lån ved genbevilling af bil. Hvis borgeren ikke er berettiget til genbevilling af bil, skal provenuet udbetales til borgeren, jf. § 12, stk. 5.

Det vurderes, at borgeren er berettiget til en ny bil. Ved afprøvning findes den billigst egnede bil:

Kommunalbestyrelsens bevilling til den nye bil efter § 7, stk. 1:	187.000 kr.
Kommunalbestyrelsens bevilling efter § 7, stk. 2 (udvidet lån):	23.000 kr.
Pris for den billigst egnede bil:	210.000 kr.
Tilskud til særlig indretning:	20.000 kr.
Kommunalbestyrelsens samlede bevilling til borgerens nye bil:	230.000 kr.
Samlet købspris for borgerens nye bil:	230.000 kr.

Kommunalbestyrelsens bevilling til den nye bil består dels af et afdragspligtigt lån og dels af et afdragsfrit lån, samt et udvidet lån efter bilbekendtgørelsens § 7, stk. 2. Kommunalbestyrelsens andel af provenuet fra salg af borgerens nuværende bil skal først fratrækkes i det udvidede (supplerende) lån og herefter i borgerens afdragspligtige del af lånet til den nye bil. Da borgeren har et indtægtsgrundlag under 222.000 kr., skal lånet afdrages med 1/96 månedligt. Kommunalbestyrelsens lån til borgeren fordeler sig altså således:

Borgerens nye lån:	210.000 kr.
Det supplerende lån (som dækkes fuldt ud af provenuet fra den tidligere bil):	0 kr.

Restprovenuet efter betaling af det supplerende lån udgør: $(45.000 - 23.000)$	22.000 kr.
Den afdragspligtige del af lånet: $187.000/2 - 22.000$ kr.	71.500 kr.
Den afdragspligtige del af lånet, som nedskrives over otte år: $187.000/2$	93.500 kr.
Dertil kommer et tilskud til særlig indretning (eftermonteret):	20.000 kr.

Beregningseksempel 5: Beregning af lån med merkøb efter bekendtgørelsens § 7, stk. 2

I 2018 fik en borger bevilget støtte til køb af bil efter bilbekendtgørelsens § 7, stk. 1 og 2. Borgeren valgte ud over støtten fra kommunalbestyrelsen at foretage merkøb i bilen.

Kommunalbestyrelsens samlede bevilling til den nuværende bil:	180.000 kr.
Borgerens merkøb i den nuværende bil:	60.000 kr.
Samlet købspris for borgerens nuværende bil:	240.000 kr.
Merkøbets andel af den samlede købspris for borgerens nuværende bil:	1/4

I 2026 søger borgeren om genbevilling af bil. Da borgeren har foretaget merkøb, skal borgeren have en andel af provenuet fra den nuværende bil svarende til merkøbets andel af den samlede købspris. Dette gælder, uanset om borgerens merkøb er foretaget med provenuet fra en tidligere bil. Den resterende del af provenuet skal indgå i beregningen af det nye lån ved genbevilling af bil, jf. bilbekendtgørelsens § 12, stk. 1. Bilen sættes derfor til salg:

Samlet provenu ved salg af borgerens nuværende bil:	45.000 kr.
Borgers andel af provenuet 1/4 af 45.000 $(45.000 \cdot 60.000 / 240.000)$	11.250 kr.
Kommunalbestyrelsens andel af provenuet 3/4 af 45.000 $(45.000 \cdot 180.000 / 240.000)$	33.750 kr.

Borgeren får udbetalt sin forholdsmæssige andel af provenuet fra den gamle bil, svarende i dette eksempel til 11.250 kr. Borgerens andel af provenuet udbetales til borgeren, der frit kan disponere over beløbet. Borgeren kan f.eks. vælge at bruge provenuet til merkøb i den nye bil eller til at nedbringe den afdragspligtige del af lånet i den nye bil.

Kommunalbestyrelsens andel af provenuet fra den gamle bil udgør 33.750 kr. Denne andel skal bruges til afdrag på det supplerende lån, hvis borgeren får bevilget genbevilling af bil efter § 7, stk. 2. Et herefter resterende provenu skal anvendes til afdrag på den afdragspligtige del af lånet i den nye bil. Hvis borgeren ikke er berettiget til genbevilling af bil, skal provenuet udbetales til borgeren, jf. § 12, stk. 5.

Det vurderes, at borgeren er berettiget til en ny bil med særlig indretning.

Ved afprøvning findes den billigst egnede bil:

Kommunalbestyrelsens bevilling til den nye bil efter § 7, stk. 1:	187.000 kr.
Kommunalbestyrelsens bevilling efter § 7 stk. 2 (supplerende lån):	20.000 kr.
Pris for den billigst egnede bil:	207.000 kr.
Tilskud til særlig indretning (eftermonteret):	23.000 kr.
Kommunalbestyrelsens samlede bevilling til borgerens nye bil	230.000 kr.
Borgerens merkøb i den nye bil:	80.000 kr.
Samlet købspris for borgerens nye bil:	310.000 kr.

Kommunalbestyrelsens bevilling til den nye bil består dels af et afdragspligtigt lån og dels af et afdragsfrit lån, samt et supplerende lån efter bilbekendtgørelsens § 7, stk. 2. Kommunalbestyrelsens andel af provenuet fra salg af borgerens nuværende bil skal først fratrækkes i det supplerende lån og herefter i

borgerens afdragspligtige del af lånet til den nye bil. Da borgeren har et indtægtsgrundlag under 222.000 kr., skal lånet afdrages med 1/96 månedligt. Kommunalbestyrelsens lån til borgeren fordeler sig altså således:

Borgerens nye lån:	207.000 kr.
Det supplerende lån (som dækkes fuldt ud af provenuet fra den tidligere bil):	0 kr.
Restprovenuet efter betaling af det udvidede lån udgør: (33.750 – 20.000)	13.750 kr.
Den afdragspligtige del af lånet: (187.000/2) – 13.750 kr.	79.750 kr.
Den afdragsfrie del af lånet, som nedskrives over otte år: 187.000/2	93.500 kr.
Dertil kommer et tilskud til særlig indretning (eftermonteret):	23.000 kr.

Beregningseksempel 6: Beregning af lån ved førtidig udskiftning

I 2018 fik en borger bevilget støtte til køb af bil efter bilbekendtgørelsens § 7, stk. 1 og 2. Borgeren valgte ud over støtten fra kommunalbestyrelsen at foretage merkøb i bilen.

Den afdragspligtige del af lånet efter bekendtgørelsens § 7, stk. 1:	93.500 kr.
Den afdragsfrie del af lånet efter bekendtgørelsens § 7, stk. 1:	93.500 kr.
Kommunalbestyrelsens lån efter bekendtgørelsens § 7, stk. 2:	23.000 kr.
Pris for den billigst egnede bil:	210.000 kr.
Kommunalbestyrelsens samlede bevilling til den nuværende bil:	210.000 kr.
Borgerens merkøb i den nuværende bil:	140.000 kr.
Samlet købspris for borgerens nuværende bil:	350.000 kr.
Merkøbets andel af den samlede købspris for borgerens nuværende bil:	2/5

I 2024 bliver bilen totalskadet i en trafikulykke. Da bilen bliver totalskadet er der altså to år tilbage af låneperioden, og der resterer altså 24/96 dele af lånet i den gamle bil.

Resterende afdragspligtige lån efter bekendtgørelsens § 7, stk. 1: (24/96*80.000)	23.375 kr.
Resterende afdragsfrie lån efter bekendtgørelsens § 7, stk. 1: (24/96*80.000)	23.375 kr.
Resterende afdragsfrie lån efter bekendtgørelsens § 7, stk. 2: (24/96*23.000)	5.750 kr.
Samlet resterende lån:	52.500 kr.

Forsikringsselskabet beregner den samlede erstatning for bilen til at udgøre i alt 200.000 kr.

Da borgeren har foretaget merkøb, skal vedkommende have en andel af forsikringssummen fra den nuværende bil svarende til merkøbets andel af den samlede købspris.

Samlet erstatning fra forsikringen:	200.000 kr.
Borgerens andel af erstatningen 2/5 af 200.000	80.000 kr.
Kommunalbestyrelsens andel af erstatningen 3/5 af 200.000	120.000 kr.

Borgeren får udbetalt sin forholdsmæssige andel af erstatningen fra den gamle bil, svarende i dette eksempel til 80.000 kr. Borgerens andel af provenuet udbetales til borgeren, der frit kan disponere over beløbet. Borgeren kan f.eks. vælge at bruge provenuet til merkøb i den nye bil eller til at nedbringe den afdragspligtige del af lånet i den nye bil.

Kommunalbestyrelsens andel af erstatningen udgør 120.000 kr. Denne andel skal først bruges til afdrag på det resterende lån i den bil, som blev totalskadet.

Resterende gæld i den bil, der blev totalskadet:	52.500 kr.
Kommunalbestyrelsens andel af erstatningssummen:	120.000 kr.
Resterende erstatningssum:	67.500 kr.

Den resterende erstatningssum efter nedbringelse af gælden i den gamle bil skal indgå i beregningen af det nye lån ved genbevilling af bil. Hvis borgeren ikke er berettiget til genbevilling af bil, skal erstatningen udbetales til borgeren, jf. § 12, stk. 5. Det vurderes, at borgeren er berettiget til en ny bil med særlig indretning. Ved afprøvning findes den billigst egnede bil:

Kommunalbestyrelsens bevilling til den nye bil efter § 7, stk. 1:	187.000 kr.
Kommunalbestyrelsens bevilling efter § 7 stk. 2 (supplerende lån):	20.000 kr.
Pris for den billigst egnede bil:	207.000 kr.
Tilskud til særlig indretning (eftermonteret):	36.000 kr.
Kommunalbestyrelsens samlede bevilling til borgerens nye bil:	243.000 kr.
Borgerens merkøb i den nye bil:	80.000 kr.
Samlet købspris for borgerens nye bil:	323.000 kr.

Kommunalbestyrelsens bevilling til den nye bil består dels af et afdragspligtigt lån og dels af et afdragsfrit lån, samt et supplerende lån efter bilbekendtgørelsens § 7, stk. 2. Den resterende del af erstatningen skal først fratrækkes i det supplerende lån og herefter i borgerens afdragspligtige del af lånet til den nye bil. Da borgeren har et indtægtsgrundlag under 222.000 kr., skal lånet afdrages med 1/96 månedligt. Kommunalbestyrelsens lån til borgeren fordeler sig altså således:

Borgerens nye lån:	207.000 kr.
Det supplerende lån (som dækkes fuldt ud af provenuet fra den tidligere bil):	0 kr.
Den afdragspligtige del af lånet: $187.000/2 - (67.500 - 20.000)$ kr.	46.000 kr.
Den afdragsfrie del af lånet, som nedskrives over otte år: $187.000/2$	93.500 kr.
Dertil kommer et tilskud til særlig indretning (eftermonteret):	36.000 kr.

Beregningseksempel 7: Beregning af lån ved køb af brugt bil

En borger søger om støtte til køb af bil i 2018. Det vurderes, at vedkommende er berettiget til støtten. Det vurderes, at borgeren er berettiget til en ny bil med særlig indretning. Ved afprøvning findes den billigst egnede bil:

Kommunalbestyrelsens bevilling til den nye bil efter § 7, stk. 1:	187.000 kr.
Kommunalbestyrelsens bevilling efter § 7 stk. 2 (udvidet lån):	13.000 kr.
Pris for den billigst egnede bil:	200.000 kr.
Tilskud til særlig indretning (eftermonteret):	10.000 kr.
Kommunalbestyrelsens samlede bevilling til borgerens nye bil:	210.000 kr.

Hvis borgeren vælger at købe en ny bil, skal borgeren betale den afdragspligtige del af lånet, svarende til 93.500 kr., tilbage. Da borgeren har et indtægtsgrundlag under 222.000, betyder dette, at borgeren skal afdrage $(93.500/96)$ 974 kr. om måneden i otte år. Borgeren ønsker at købe en brugt bil og finder en bil, der blev købt i 2017 købt med støtte efter servicelovens § 114, og som nu er 18 mdr. gammel. Den brugte bil koster inklusive særlig indretning 86.400 kr. Betingelserne i bilbekendtgørelsens § 16, stk. 3, er opfyldt, da bilen tidligere er bevilget efter servicelovens § 114 og samtidig er under 2 år gammel. Bilen vurderes at kunne opfylde borgerens behov.

Prisen for den brugte bil:	86.400 kr.
Afdragspligtigt lån til bilen:	43.200 kr.
Afdragsfrit lån til bilen:	43.200 kr.

Der kan tidligst ydes genbevilling af bil otte år, svarende til 96 mdr., efter bilens første indregistrering. Da bilen har været indregistreret 18 mdr. på købstidspunktet, kan der altså tidligst ydes genbevilling efter 78 mdr., jf. bilbekendtgørelsens § 11, stk. 1. Borgeren skal altså tilbagebetale lånet over 78 mdr. Efter de 78 mdr. kan borgeren vælge at søge om genbevilling af bil.

Månedligt afdrag på den afdragspligtige del af lånet: $(43.200/78)$	554 kr.
Månedlig nedskrivning af den afdragsfrie del af lånet: $(43.200/78)$	554 kr.